

ΔΗΜΗΤΡ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ - ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΝΙΣΛΕΙΔΟΥ

7 69 176
ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

ΠΕΜΠΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΙ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
930

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΑΘΗΝΑ", Α. Ι. ΡΑΛΛΗ - ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6
ΑΘΗΝΑΙ 1952

9 69 ΠΔΒ
Ευθυμιάδου (Δ) Ευλαβίδου (Χρ.)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ - ΠΟΡΙΣΜΑ

Διά τούς μαθητάς τῆς Ε' καί ΣΤ' τάξεωσ
τῶν Δημοτικῶν Σχολείων

Με τὴν ἐγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνό-
δου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

A. I. ΡΑΛΛΗ
αὐτ. ἀγίου. ε.δ. 916 1954

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΘΗΝΑ»

Α. Ι. ΡΑΛΛΗ

ΑΘΗΝΑΙ - ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ 6

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
930

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν
τῶν συγγραφέων

TO EYATTEΛION

THE

ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΙΨΑΝΑ - ΑΘΗΝΑΙ - ΠΟΡΕΝΑ

Αἰν τὸς ἰσοτός τῆς ἑ' καὶ τῆς β' ἡμέρας
τῆς ἀρχαίας ἑβδομάδος

Τύποις: Γ. ΜΠΟΥΚΛΗ — Φ. ΛΑΝΤΑ, Κοδράτου 1 — Ἀθήναι

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα μὲ τὸ Ἐπίσημον Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῆς διδασκομένης ὕλης εἰς τὰ διάφορα μαθήματα τῶν πολυταξίων ὡς καὶ τῶν διταξίων καὶ μονοταξίων πλήρων Δημοτικῶν Σχολείων ἁρμόνων καὶ θηλέων εἰς τὴν **Πέμπτην** καὶ εἰς τὴν **Ἑκτην** τάξιν πρέπει μᾶζι μὲ τὰ ἄλλα νὰ διδαχθῇ εἰς τὸ μάθημα τῶν **Θρησκευτικῶν** καὶ ἡ **Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία Περικοπῶν ἐκ τῶν Εὐαγγελίων**, ἀναφερομένων α') εἰς τὸν βίον, τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ β') εἰς τὰς παραβολὰς καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ πρὸς διδασκαλίαν τῶν Θρησκευτικῶν ὄρισμένος χρόνος—δις τῆς ἑβδομάδος—δὲν ἔπαρκει, διὰ τοῦτο εἰς τὴν προᾶξιν εἶναι πλέον καθιερωμένον νὰ γίνεται τὴν τελευταίαν διδακτικὴν ὥραν τοῦ Σαββάτου Ἀνάγνωσις καὶ Ἑρμηνεία τῆς Εὐαγγελικῆς Περικοπῆς, ποὺ θὰ διαβασθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐπαύριον Κυριακὴν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐπροτιμήσαμεν νὰ συντάξωμεν τὸ παρὸν μας βιβλίον μὲ τὴν προοπτικὴν αὐτήν, διὸ καὶ τὸ ἐπιτιπορήσαμεν **ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ**.

Τὸ τοιοῦτον βέβαια δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Ἐπίσημον Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα, διότι εἰς τὰ κατὰ Κυριακὴν ἀναγιγνωσκόμενα Εὐαγγέλια περιλαμβάνονται ὅλες οἱ περικοπὲς ἐκ τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων, ποὺ περιέχουν τὸν βίον, τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου, ἰδίως τὰς παραβολὰς καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλίαν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ εἶναι καὶ πρακτικὸν ἀπὸ λατρευτικῆς ἀπόψεως, διότι γνωρίζει εἰς τὸ παιδί—καὶ μάλιστα τοῦ χωριοῦ—καὶ τοῦ ἐρμηνεύει συγχρόνως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τὸν βίον, τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου.

Πλὴν συμβαίνει πολλὰς φορὰς τὴν ἐπομένην τοῦ Σαββάτου Κυριακὴν νὰ ἑορτάζεται καμμία μεγάλη Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ καμμία ἑορτὴ Εὐαγγελιστοῦ ἢ Ἀποστόλου, ὅποτε παραλείπεται ἢ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς καὶ διαβάζεται τῆς **ἑορτῆς**. Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν καλὸν εἰς τὸ ἀνα χεῖρας βιβλίον μας τοῦτο νὰ περιλάβωμεν καὶ τὰς Εὐαγγελικὰς περικοπὰς τῶν ἑορτῶν αὐτῶν, καὶ μᾶζι μὲ αὐτὰς καὶ ἐκείνων τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, αἵτινες ἑορτάζονται μὲ σχο-

λικήν ἀργίαν, πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς διδασκαλίας κυρίως τοῦ Κυρίου.

Τέλος πρὸς εὐκολωτέραν εὔρεσιν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς ἢ κάθε μεγάλης ἑορτῆς ἐπροσθέσαμεν εἰς τὸ τέλος καὶ τὸ σχετικὸν **Κυριακοδρομίον** κατὰ μῆνας καὶ κατὰ ἔτη, καὶ παρακαλοῦμεν τὸν ἀναγνώστην μας νὰ τὸ συμβουλευέται, ἂν θέλῃ νὰ εὔρῃ μετὰ βεβαιότητος τὴν ἀναγνωστέαν κατὰ Κυριακὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν.

Τὴν ἀρχὴν κάνομεν ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριον σύμφωνα μὲ τὸ Σχολικὸν καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, κατεχωρήσαμεν δὲ τὸ κείμενον μόνον μὲ σχετικὴν περίληψιν, χωρὶς δηλ. ἐρμηνεία καὶ πόρισμα τῶν περικοπῶν ἐκείνων, αἵτινες εἶναι ἐκτὸς τῶν μαθημάτων τοῦ Σχολείου.

Οἱ συγγραφεῖς

ΧΡ. Μ. ΕΝΙΣΛΕΙΔΗΣ

ΔΗΜ. Μ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(Ἰωάννου, κεφ. Γ', στίχ. 13—17)

Διατί πρέπει νὰ θυσιασθῆ ὁ Χριστός.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος: Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

Ἑρμηνεία.—Λίγον καιρὸ ὕστερα ἀπὸ τῆ βάπτισί του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα. Ἐκεῖ ἐγνωρίσθηκε μὲ ἓνα Φαρισαῖο καὶ ἄρχοντα τῶν Ἰουδαίων τὸν Νικόδημον, πού ἤθελε νὰ γίνῃ μαθητὴς του. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν εἶπεν ὁ Κύριος, ἐπάνω εἰς τὴ συζήτησι πού τοῦ ἄνοιξε ἐκεῖνος, τὰ λόγια αὐτά:

—Κανένας ἄνθρωπος δὲν ἀνέβηκεν εἰς τὸν οὐρανό, παρὰ μόνον Αὐτός, πού κατέβηκεν ἀπὸ τὸν οὐρανό, δηλαδὴ ὁ Μεσσίας, πού πάντοτε εὐρίσκεται εἰς τὸν οὐρανό. Καὶ ὅπως ὁ Μωϋσῆς ὕψωσεν εἰς τὴν ἔρημο τὸ χάλκινο φίδι (καὶ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν πέθαιναν ἀπὸ τὰ δαγκάματα τῶν φαρμακερῶν φιδιῶν), ἔτσι καὶ ὁ Μεσσίας θὰ ὕψωσῃ τὸν ἑαυτὸν του ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρό, διὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον κάθε ἄνθρωπος πού θὰ πιστεῦῃ εἰς Αὐτόν. Διότι τόσον πολὺ ἀγάπησεν ὁ Θεὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ἔδωκεν εἰς θάνατον τὸν μονογενῆ Υἱὸν του, διὰ νὰ μὴ χάνεται κάθε ἄνθρωπος, πού πιστεύει εἰς Αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν ἔστειλεν εἰς τὸν κόσμο τὸν Υἱὸν του διὰ νὰ κρίνῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ Αὐτόν.

Πόρισμα.—Κάθε ἄνθρωπος, πού πιστεύει εἰς τὸν Κύριον

ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δὲν χάνεται, ἀλλὰ κερδίζει τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ὁ Χριστὸς λοιπὸν ἔπρεπε νὰ θυσιασθῆ διὰ νὰ σωθῆ ὁ ἄνθρωπος.

14. Σεπτεμβρίου.—*Ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.*

(Ἰωάννου, κεφ. ΙΘ', στ. 6—11 καὶ 13—21 καὶ 25—28, 30)

Ἡ Σταύρωσις τοῦ Κυρίου.

(Ἄν ἡ 14^η Σεπτεμβρίου πέση Κυριακὴν, τότε Εὐαγγέλιον λέγεται τοῦ Σταυροῦ, ὡς ἐξῆς) :

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ παρεγένοντο πρὸς Πιλάτον λέγοντες: Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος: Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν Θεοῦ Υἱὸν ἐποίησεν, ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ. Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος. Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη, καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις. Ἴδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν. Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος. Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἄρχιερεῖς. Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῆ.

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον. Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἦν δὲ γεγραμμένον Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων,

ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί.

Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεοτώτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Γύναι, ἶδε ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ. Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστοι, κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Περίληψις. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διηγεῖται τὴν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου. Ἴδε καὶ Εὐαγγέλιον 26 Σεπτεμβρίου σελ. 11.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
(Μάρκου, κεφ. Η', στίχ. 34—Θ' 1)

Ἡ ἀξία τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Κείμενον. Εἶπεν ὁ Κύριος : Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν. Ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ; Ἥ τι δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ; Ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθούσαν ἐν δυνάμει.

Ἐρμηνεία.—Εἶχε κηρύξει ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ θὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτι θὰ σταυρωθῇ, καὶ ὅτι τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῇ. Καὶ ὁ Πέτρος τότε ἠθέλησε νὰ τὸν ἐπιτιμήσῃ, δηλ. νὰ τὸν παρατηρήσῃ διὰ τὰ λόγια του αὐτά.

Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος εἶπεν : Ὅποιος θέλει νὰ γίνῃ μαθητὴς μου, πρέπει νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἁμαρτωλὸν ἑαυτόν του, ἀκόμη καὶ

τὴν ζωὴν του, καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ. Νὰ μὴ διστάσῃ δὲ κανεὶς νὰ κόνῃ τὰς θυσίας αὐτάς. Διότι ὅποιος θέλει νὰ σώσῃ τὴν παροῦσαν ζωὴν του, αὐτὸς θὰ χάσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ὅποιος δὲ θυσιάσῃ τὴν παροῦσαν ζωὴν του ἕνεκα ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, αὐτὸς θὰ σώσῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν. Αὐτὴ ἡ σωτηρία εἶναι τὸ πᾶν. Διότι τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἂν κερδίσῃ αὐτὸς τὸν ἄσμον ὄλον, καὶ εἰς τὸ τέλος χάσῃ τὴν ψυχὴν του ; Καὶ τότε τί θὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀντάλλαγμα, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴν του ἀπὸ τὴν κόλασιν ; Ὁρισμένως δὲ θὰ χάσῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Διότι ὅποιος ἐντρέπεται εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν αὐτὸν κόσμον νὰ λέγεται ὀπαδός μου, αὐτὸς θὰ ἐντροπιασθῇ ἀπὸ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν ἐκεῖνος μαζὶ μὲ τοὺς ἀγίους ἀγγέλους ἔλθῃ πάλιν εἰς τὴν Γῆν μὲ τὴν δόξαν τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, ἵνα κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς.

Καὶ ἔλεγεν ἀκόμη εἰς αὐτούς : Σᾶς λέω ἀληθινά, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς, ποὺ στέκεσθε τώρα ἐδῶ καὶ μὲ ἀκούτε, δὲν θὰ πεθάνετε, πρὶν ἰδῆτε τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ ἔχῃ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸν κόσμον «ἐν δυνάμει».

Πόρισμα : Ὅποιος θέλει νὰ γίνῃ πιστὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, πρέπει νὰ ἀπαρνηθῇ τὰς κακὰς του ἐπιθυμίας, καὶ νὰ ἀγωνισθῇ ἐναντίον τοῦ κακοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(Λουκᾶ, κεφ. Ε΄, στίχ. 1—12)

Ἡ θεϊκὴ δύναμις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κείμενον. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην τῆς Γενησαρὲτ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην. Οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα : Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βᾶθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ : Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος

Ιχθύων πολύ, διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς. Καὶ ἦλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων: Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν Ιχθύων, ἧ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς: Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Ἐρμηνεία.— Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Σίμων ὁ Πέτρος, ποὺ ἦσαν παιδιὰ τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου, ἔχουν γνωρίσει ἀπὸ τὸν Πρόδρομον Ἰωάννην τὸν Κύριον, ἀλλὰ ἀκόμη δὲν τὸν ἀκολουθοῦν ὡς μαθηταί. Ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζωνται ὡς ψαράδες εἰς τὴν λίμνην τῆς Γενησαρέτ, ὅταν μίαν ἡμέτην βλέπουν εἰς τὴν παραλίαν νὰ στέκη καὶ νὰ διδάσκη τὸν λαόν.

Ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν καιρὸν εἶδεν ὁ Κύριος εἰς τὴν λίμνην δύο ἀλιευτικὰ πλοῖα ἀγκυροβολημένα (τὸ ἓνα τοῦ Ἰωνᾶ καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Ζεβεδαίου). Οἱ ψαράδες τῶν εἶχαν βγεῖ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐξέπλεναν τὰ δίκτυά τους. Καὶ τότε ὁ Κύριος ἐμπήκε μέσα εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτά, ποὺ ἦτο τοῦ Σίμωνος, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἀπομακρύνῃ λιγάκι τὸ πλοῖο ἀπὸ τὴν ξηρὰν. Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν, ἄρχισε νὰ διδάσκη ἀπὸ τὸ πλοῖο τὸ λαόν.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ λόγο, εἶπεν εἰς τὸν Σίμωνα ὁ Κύριος;

— Ὅδηγησε τὸ πλοῖο πρὸς τὰ μέσα, καὶ ρίχτε τὰ δίκτυα σας εἰς τὰ βαθειά.

Τότε ἀποκρίθηκε ὁ Σίμων καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν:

— Κύριε, ὄλη τὴ νύχτα ἐψαρεύαμε καὶ δὲν ἐπιάσαμε τίποτε, ἐπειδὴ ὅμως τὸ λὲς ἐσὺ, θὰ τὰ ξαναρίξω.

Καὶ μόλις ἔρριξαν τὰ δίκτυα, ἐπιάσαν πάρα πολλὰ ψάρια. Τόσα πολλά, ὥστε νὰ σχίζεται τὸ δίχτυ. Καὶ ἐφώνησαν τοὺς ψαράδες καὶ τοῦ ἄλλου πλοίου νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς βοηθήσουν, καὶ ἐκεῖνοι ἦλθαν καὶ ἐγέμισαν καὶ τὰ δύο πλοῖα τόσο πολύ, ὥστε νὰ βυθίζωνται ἀρκετὰ αὐτά εἰς τὸ νερό. Αὐτὸ μόλις τὸ εἶδεν ὁ Σίμων Πέτρος, ἐγονάτισε μπροστὰ εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε:

—“Εβγα ἀπὸ τὸ πλοῖον μου, Κύριε, διότι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός.

Καὶ αὐτὸ τὸ εἶπεν ὁ Πέτρος, ἐπειδὴ τὸν κατέλαβε θαυμασμός καὶ αὐτὸν καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους, ποῦ ἦσαν μαζί του ἕνεκα τοῦ ὅτι ἔπιασαν τόσα πολλὰ ψάρια, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, τὰ παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὁμότεχνοι μὲ τὸν Σίμωνα. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς :

—Μὴ φοβᾶσαι, ἀπὸ τώρα (καὶ εἰς τὸ ἔξῃς) θὰ ψαρεύῃς ἀνθρώπους.

Καὶ ἐκεῖνοι ἀφοῦ ὠδήγησαν τὰ πλοῖα εἰς τὴν παραλίαν, ἄφησαν ὅλα ἐκεῖ καὶ ἀκολούθησαν αὐτόν, καὶ ὁ Πέτρος δηλ. καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου.

Πόρισμα.—Μακάριος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀκούει τὴ φωνὴ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκά, κεφ. ΣΤ', στίχ. 31-37)

(Πολλές φορές διαβάζεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου)

Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος: Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπάτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιεῖτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστὸς ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.

Ἑρμηνεία.—Μὲ πολὺ ὀλίγα λόγια συνοψίζει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὴν περικοπὴν αὐτὴν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Καὶ λέγει :

“Ὅπως θέλετε νὰ κάμουν σὲ σὰς οἱ ἄνθρωποι, (ἔτσι) καὶ σεῖς νὰ κάμετε πρὸς αὐτοὺς ὁμοίως. Διότι ἂν ἀγαπάτε μόνον ἐκεῖ-

νους, οί ὅποιοι σᾶς ἀγαποῦν, τί περισσότερο, ἄξιον ἀμοιβῆς κάμετε; Διότι καί οί κακοί ἄνθρωποι καί οί ἄπιστοι ἀγαποῦν ἐκείνους μόνον, πού τοὺς ἀγαποῦν. Καί ἐάν κάμετε τὸ καλὸ μόνον εἰς ἐκείνους, οί ὅποιοι τὸ ἴδιο κάνουν σέ σᾶς, τί περισσότερο, ἄξιον ἀμοιβῆς καί εὐγνωμοσύνης, κάμετε; Διότι τὸ ἴδιο κάνουν καί οί ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι. Καί ἐάν δανείζετε ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε ὅτι θὰ λάβετε πίσω τὰ δανεικά, τί περισσότερο ἄξιον ἀμοιβῆς ἀπὸ τὸ Θεὸ κάμετε; Διότι καί οί ἄπιστοι δανείζουν τοὺς ὁμοίους των, διὰ νὰ μὴ διαφέρουν μεταξύ των. Διὰ τοῦτο ἐγὼ σᾶς λέγω: Ἀγαπάτε καί τοὺς ἐχθροὺς σας, καί κάμετε τὸ καλὸ καί πρὸς αὐτούς, καί δανείζετε καί αὐτούς, ἂν καί δὲν ἐλπίζετε νὰ σᾶς ἐπιστρέψουν τὰ δανεικά, καί τότε ἡ ἀμοιβὴ σας ἀπὸ τὸ Θεὸ θὰ εἶναι μεγάλη. Ἔτσι θὰ εἴσθε τέκνα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς καί πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καί πρὸς τοὺς πονηροὺς. Καί σεις λοιπὸν νὰ προσπαθῆτε νὰ γίνεσθε ἐλεήμονες καί εὐσπλαχνικοὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς ἐλεήμων καί εὐσπλαχνικὸς πρὸς ὅλους εἶναι καί ὁ Πατήρ σας ὁ Οὐράνιος.

Πόρισμα.—Αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄνθρωποι νὰ φέρωνται πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπως θέλουν νὰ φέρωνται οἱ ἄλλοι πρὸς αὐτούς. Ἔτσι ἔλεγαν καί οἱ ἀρχαῖοι. «Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης».

26 Σεπτεμβρίου.—**Ἡ μετὰστασις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.**

(Ἰωάννου, κεφ. ΙΘ', στίχ. 25-28 καὶ κεφ. ΚΑ', στίχ. 24-25)

Ὁ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης.

(Ἐάν ἡ ἑορτὴ αὐτὴ πέσῃ ἡμέραν Κυριακὴν, τότε λέγεται τὸ ἐξῆς Εὐαγγέλιον).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καί ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καί Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

Ὁ Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καί τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ: Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ: Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καί ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

Οὗτος ἐστὶν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γρά-

ψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Ἑρμηνεία.— Ἡ περικοπὴ αὐτὴ ἀναφέρεται εἰς τὴν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ λέγει ὅτι ἐκείνον τὸν καιρὸν κοντὰ εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ εἶχον σταθῆ ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητέρας του, ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ καὶ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

Ὁ Ἰησοῦς λοιπόν, μόλις εἶδε τὴν μητέρα του καὶ μαζί της τὸν μαθητὴν του ἐκείνον, τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε περισσότερο, δηλ. τὸν Ἰωάννην, λέγει εἰς τὴν μητέρα του: Μητέρα, νὰ τὸ παιδί σου (καὶ μετ' ὁ βλέμμα του ἔδειξε τὸν Ἰωάννην). Ἐπειτα λέγει εἰς τὸν μαθητὴν του: Νὰ ἡ μητέρα σου. Καὶ ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ Ἰωάννης ἐπῆρε τὴν Θεοτόκον ὑπὸ τὴν προστασίαν του.

Αὐτὸς εἶναι ὁ μαθητὴς, ποὺ μαρτυρεῖ αὐτά, καὶ ὁ ὁποῖος ἔγραψε ταῦτα, καὶ ξέρουμε ὅτι ἡ μαρτυρία του εἶναι ἀληθινή. Καὶ εἶναι πολλὰ τὰ ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα ἂν γραφοῦν ὅλα μετ' λεπτομέρειαν, νομίζω ὅτι ὁ κόσμος δὲν θὰ χωρέσῃ τὰ βιβλία, ποὺ θὰ γραφοῦν. Ἀμήν.

Πόρισμα.— Ὁ Κύριος μᾶς ἔδωσε παράδειγμα, ὅτι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ ἀγαποῦμε τοὺς φίλους μας καὶ τοὺς γονεῖς μας, καὶ ὅταν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἡμεῖς μεγαλώσουμε καὶ ἐκεῖνοι γηράσουν, ἡμεῖς νὰ φροντίζουμε δι' αὐτούς.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ, κεφ. Ζ', στίχ. 11-17)

Τὸ μεγάλο θαῦμα τῆς Ναῦν.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πόλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ: Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἕστησαν, καὶ εἶπε: Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Ἐρμηνεία.—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ἔφυγεν ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν Καπερναοῦμ (τὴν πρωτεύουσαν τῆς Γαλιλαίας) καὶ ἐπῆγεν εἰς μίαν πόλιν, ποὺ τὴν ἔλεγαν Ναῖν. Μαζί του ἐπῆγαν ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του καὶ πολὺς λαός. Μόλις ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν τῆς πόλεως, μὲ λύπην τοὺς εἶδαν νὰ φέρεται ἔξω μία κηδεῖα: νὰ κηδεύεται δηλαδὴ ἕνας νεκρὸς, τὸ μόνο παιδί μιᾶς μητέρας, ποὺ ἦτο καὶ αὕτη χήρα. Μαζί της ἦτο πολὺ κόσμος. Καὶ ὁ Κύριος, μόλις εἶδε αὐτὴν, τὴν ἐλυπήθηκε καὶ τῆς εἶπε:

—Μὴ κλαῖς.

Καὶ ἐπλησίασε καὶ ἔπιασε μὲ τὰ χέρια του τὸ φέρετρο, αὐτοὶ δὲ ποὺ τὸ ἐβάσταζαν, ἔσταμάτησαν, καὶ εἶπε:

—Νεαρέ, ἐγὼ σοῦ λέω, σήκω.

Καὶ ὁ νεκρὸς ἀνεκάθισε καὶ ἄρχισε νὰ μιλῇ καὶ ὁ Κύριος τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἔδωσε εἰς τὴν μητέρα του. Ὅλοι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἐφοβήθηκαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγαν μεταξὺ

τους: Μέγας Προφήτης μᾶς ἔχει φανερωθῆ: ὁ Θεὸς ἐλυπήθηκε τὸ λαό του.

Πόρισμα.— Ὁ Χριστὸς εἶναι «ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ» τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅσοι πιστεύουν εἰς αὐτὸν θὰ κληρονομήσουν τὴν αἰώνιον ζωὴν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ. — ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

(Λουκᾶ, κεφ. Η', στίχ. 5-15)

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

(Ἡ περικοπὴ αὕτῃ διαβάζεται, ὅταν ἡ Κυριακὴ πέσῃ ἀπὸ 11 ἕως 17 Ὀκτωβρίου. Ἄν τυχὸν πέσῃ εἰς τὰς 12 Ὀκτωβρίου Κυριακὴ, τότε τὴν προηγουμένην Κυριακὴν διαβάζεται ἡ περικοπὴ τῆς Β' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ, καὶ ἡ περικοπὴ τῆς Γ' Κυριακῆς διαβάζεται τὴν ἐπομένην Κυριακὴν 19 Ὀκτωβρίου. Διότι τὴν Κυριακὴν, ποῦ θὰ πέσῃ ἀπὸ 11-17 Ὀκτωβρίου, ἑορτάζονται οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ζ' Οἰκουμένης Συνόδου καὶ περικοπὴ ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου λέγεται τοῦ Λουκᾶ Η', 5-15).

Κείμενον.— Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφυεῖσαι αὐτὸ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.

Ἐπρωτῶν δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες. Τίς εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν: Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ: ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοι εἰσὶν, οἵτινες ἐν καρ-

διά καλῆ καὶ ἀγαθῆ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

Ταῦτα λέγων ἐφώνει : Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Ἑρμηνεία.—Ὁ Κύριος τακτικὰ ἐδίδασκε τὸ λαὸ καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ με παραβολὰς : δηλαδὴ με μικρά, ὠραῖα καὶ σοφὰ διηγήματα, πού τὴν ὑπόθεσί τους τὴν ἔπερνε ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, καὶ με αὐτὰ ὠμιλοῦσε ἀλληγορικά, ἄλλα λέγοντας καὶ ἄλλα ἐννοώντας. Κάποτε λοιπὸν εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν παραβολὴν :

—Ἐβγῆκεν ὁ γεωργὸς διὰ νὰ σπείρη τὸν σπóρον εἰς τὸν ἀγρὸν του. Καὶ ἐνῶ ἔσπερνε τὸ σιτάρι, ἄλλο μὲν ἔπεσεν εἰς τὸ μονοπάτι καὶ καταπατήθηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ πουλιά τὸ ἔφαγαν· ἄλλο δὲ ἔπεσεν εἰς τὶς πέτρες καὶ ἐφύτρωσεν, ἀλλὰ γρήγορα ἐξεράθηκε, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζες βαθιές· καὶ ἄλλο ἔπεσε μέσα εἰς τὰ ἀγκάθια, ὅπου τὰ ἀγκάθια γρήγορα ἐμεγάλωσαν καὶ τὸ ἔπνιξαν· καὶ ἄλλο τέλος ἔπεσεν εἰς εὐφορον μέρος, καὶ ἐφύτρωσε καὶ ἔκανε καρπὸν τὸ ἓνα ἑκατό.

Ὁ κόσμος καὶ οἱ μαθηταί, πού ἄκουσαν αὐτὴν τὴν παραβολὴν, δὲν ἑκατάλαβαν τὴν σημασίαν της. Διὰ τοῦτο οἱ μαθηταί του τὸν ἠρώτησαν ἰδιαιτέρως, λέγοντες :

—Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ παραβολή, Κύριε :

Καὶ ἐκεῖνος ἀπήντησε :

—Σὲ σὰς, πού εἴσθε μαθηταί μου, ἔχει δοθῆ ἀπὸ τὸ Θεὸ ἡ χάρι νὰ γνωρίζετε ἀπ' εὐθείας τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἰς τοὺς ἄλλους ὅμως, δηλ. τοὺς ἀπίστους, τοὺς μὴ Χριστιανούς, ὄχι, παρὰ μόνον με παραβολὰς καὶ με ἀλληγορίας, ἵνα (ἐκπληρωθῆ ἡ προφητεία τοῦ προφήτου Ἡσαΐα ὅτι) «ἐνῶ ἔχουν μάτια, δὲν βλέπουν, καὶ ἐνῶ ἔχουν αὐτιά, δὲν καταλαβαίνουν». (Ἐνῶ δηλαδὴ οἱ ἄπιστοι βλέπουν τὰ θαύματά μου καὶ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν μου, μένουν εἰς τὴν ἀπιστίαν των. Ἡσαΐου κεφ. ΣΤ' 9). Λοιπὸν αὐτὴ ἡ παραβολὴ ἐξηγεῖται ὡς ἐξῆς : Ὁ σπóρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ σπóρος πού ἔπεσεν εἰς τὸ μονοπάτι, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, πού πέφτει εἰς τὶς καρδιὰς τῶν σκληρῶν ἀνθρώπων καὶ δὲν φυτρώνει καθόλου. Εἰς τὸ τέλος ἔρχεται ὁ διάβολος, σὰν τὰ πουλιά, καὶ τὸν πέρνει ἀπὸ τὴ καρδιά τους, διὰ νὰ μὴ πιστεύσουν ἐκεῖνοι καὶ σωθοῦν. Ὁ σπóρος, πού ἔπεσεν εἰς τὶς πέτρες, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πού πέφτει εἰς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι, ὅταν ἀκούσουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, τὸν δέχονται με χαρὰ, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ

δὲν ἔχουν ρίζαν, δηλαδή δὲν ἔχουν βαθειὰ πίστι, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀρχὴν πιστεύουν, ὅταν ὁμῶς περικυκλωθοῦν ἀπὸ βάσανα, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὁ σπόρος δέ, ποῦ ἔπεσεν εἰς τὰ ἀγκάθια, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ποῦ πέφτει εἰς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι τὸν δέχονται, ἀλλὰ ἐπειδὴ ζοῦν ἄσπυτον βίον, οἱ φροντίδες διὰ τὸν πλοῦτον καὶ διὰ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου συμπνίγουν τὸν λόγον, καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν κάμνουν καλὰ ἔργα. Τέλος ὁ σπόρος, ποῦ ἔπεσεν εἰς τὸ εὐφορὸ μέρος, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ποῦ πέφτει εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι μὲ καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά ἀκούουν τὸν λόγο, τὸν συγκρατοῦν καὶ κάνουν σύμφωνα μὲ αὐτὸν καλὰ ἔργα μὲ ὑπομονήν.

Αὐτὰ εἶπεν ὁ Κύριος καὶ εἰς τὸ τέλος ἐπρόσθεσεν :

— Αὐτὸς ποῦ ἔχει ἀφτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἐννοήσῃ τί θέλω νὰ εἶπω.

Πόρισμα. — Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν (Λουκᾶ, ΙΑ΄ 28).

18 Ἰουλιανίου. *Τοῦ ἀγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ*

Λουκᾶ. κεφ. Ι', στίχ. 16-21)

Οἱ ἑβδομήκοντα Μαθηταὶ καὶ Ἀπόστολοι.

(Ἐὰν πέσῃ ἡμέραν Κυριακὴν, λέγεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο).

Κείμενον. — Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς: Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες: Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσετε ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐτοῖς: Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἄστραπην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἴδου δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δυναμὶν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν: Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, Πάτερ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπρο-

σθέν σφηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ἑρμηνεία.—Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Δώδεκα Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, τῶν ὁποίων γνωρίζομεν τὰ ὀνόματα (Πράξεις, κεφ. Α', στίχ. 13), εἶχε καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν γνωρίζομεν ὅλα (Λουκ. Ι', 17). Αὐτοὺς ἀπέστειλεν ἀνά δύο, ὡς πρωτοπόρους, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς:

—Ὅποιος δέχεται τὸ λόγο σας, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὅποιος ἀρνεῖται σᾶς, ἐμὲ ἀρνεῖται, ὅποιος δὲ πάλιν ἀρνεῖται ἐμὲ, ἀρνεῖται τὸ Θεό, πού με ἔστειλεν εἰς τὸν κόσμον.

Οἱ ἑβδομήκοντα ἀπόστολοι ἐπήγαν, ἐκήρυξαν καὶ μετὰ χάραος ἐπέστρεψαν λέγοντες:

—Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς, ὅταν προφέρουμε τὸ ὄνομά σου.

Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν:

—Εἶδα τὸν Σατανᾶ νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὡς ἀστραπή. Καὶ νᾶ, σᾶς δίνω τὴν ἐξουσίαν νὰ πατάτε ἐπάνω εἰς τὰ φίδια καὶ τοὺς σκορπιούς καὶ εἰς ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ διαβόλου, χωρὶς νὰ πάθετε τίποτε. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ χαίρετε μόνο διὰ τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ τὰ πονηρὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς τὴν διαταγὴν σας, ἀλλὰ νὰ χαίρετε μᾶλλον, διότι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν εἰς τὰ βιβλία τοῦ Οὐρανοῦ.

Καὶ αὐτὴν τὴν ὥραν εὐχαριστήθηκεν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν:

—Σὲ δοξάζω, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυσες ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς μορφωμένους, καὶ τὰ ἐφανερώσεις εἰς ἀνθρώπους ἀγραμμάτους καὶ ἀθώους ὡς τὴν νῆπια. Ναί, Πάτερ, διότι ἔτσι σοῦ ἐφάνηκε καλὸ.

Πόρισμα.—Ὁ Σατανᾶς ἦτο προτίτερα καὶ αὐτὸς ἄγγελος ἀγαθὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἐσκέφθηκε νὰ γίνῃ καὶ ἐκεῖνος ὡς τὸ Θεό. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τὸν ἐγκρέμισεν εἰς τὸ «σκοτὸς τὸ ἐξώτερον».

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ. κεφ. ΙΣΤ', στίχ. 19-31)

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσπλάχνου πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου.

(Ἡ περικοπὴ αὕτῃ συνήθως λέγεται ἀπὸ τῆς 30 Ὀκτωβρίου μέχρι 5 Νοεμβρίου. Ἐν ἄλλοις πύξῃ Κυριακῇ ἢ 21 ἢ ἢ 27 Ὀκτωβρίου, τότε περικοπὴ λέγεται ἢ ΣΤ' τοῦ Λουκᾶ, καὶ τὴν Κυριακὴν 28 ἢ 29 Ὀκτωβρίου ἢ περικοπὴ τῆς Ζ' τοῦ Λουκᾶ, καὶ κατόπιν ἢ Ε' Λουκᾶ).

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος: "Ἀνθρωπὸς τις ἦν πλούσιος καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ, ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ἄδη ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾳ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ φωνήσας εἶπε: Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσαν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ: Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνηνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ: Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ: Ἐχουσι Μωσέα καὶ τοὺς Προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν: Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ: Εἰ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδέ, ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ, πεισθήσονται.

Ἑρμηνεία.—Ἐδίδασκε κάποτε ὁ Κύριος τοὺς Μαθητάς του καὶ τὸ λαό, οἱ δὲ πονηροί, ὑπερήφανοι καὶ φιλάργυροι Φαρισαῖοι ἤκουον τὴν διδασκαλίαν του. Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἔστρεψε τὸ λόγον του πρὸς αὐτούς καὶ τοὺς εἶπε:

—Σεῖς λέτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι εἰσθε ἄνθρωποι δίκαιοι, ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας. Εἰσθε ἄνθρωποι σκληροὶ καὶ ἄσπλαχνοι. Καὶ τότε εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν:

—Ἐνας ἄνθρωπος ἦτο πλούσιος πολὺ· ἐφοροῦσε καινούρια καὶ ὠραῖα ἐνδύματα, καὶ κάθε ἡμέρα ἐκάθητο σὲ πλούσιο τραπέζι. Ὑπῆρχε δὲ καὶ κάποιος πτωχός, ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὁ ὁποῖος ἦτο σωρειασμένος ἔξω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα τοῦ πλουσίου, γεμᾶ-

τος πληγές, καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα, ποῦ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ὁ πλούσιος τὸν ἔβλεπε, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐβοηθοῦσε, ἐνῶ τὰ σκυλιὰ ἤρχοντο καὶ ἔγλυφαν τὶς πληγές του.

Κάποτε ἀπέθανεν ὁ πτωχός, καὶ οἱ ἄγγελοι ἔφεραν τὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Αὐτὸς ἐπῆγεν εἰς τὸν ἄδην, ὅπου ἐβασανίζετο διὰ τὴν σκληρότητά του. Καὶ μίαν ἡμέρα ἐσήκωσε τὰ μάτια του, καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακριὰ καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους του. Καὶ ἐφώνησε τότε καὶ εἶπε :

— Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με, καὶ στείλε τὸ Λάζαρο νὰ μοῦ φέρῃ λίγο νερὸ καὶ νὰ δροσίσῃ τὴ γλῶσσα μου, διότι πολὺ ὑποφέρω εἰς τὴ φλόγα αὐτή, ποῦ εὐρίσκομαι.

Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ :

— Παιδί μου, γιὰ θυμήσου, ὅτι εἰς τὴ ζωὴ σου ἐσὺ μὲν εἶχες ὄλα τὰ καλὰ, ὁ δὲ Λάζαρος ὄλα τὰ κακὰ. Καὶ τῶρα ἐδῶ αὐτὸς μὲν εὐχαριστεῖται, σὺ δὲ ὑποφέρεις. Καὶ ἐκτὸς τούτου μεταξὺ μας ὑπάρχει ἓνα μεγάλο χάσμα, διὰ νὰ μὴ ἠμποροῦμεν ἐμεῖς νὰ ἔλθουμε σὲ σᾶς, οὔτε σεῖς νὰ ἔλθετε σὲ μᾶς.

Καὶ ὁ πλούσιος εἶπε :

— Τότε σὲ παρακαλῶ, πάτερ, νὰ στείλῃς τὸ Λάζαρο εἰς τὸ πατρικὸ μου σπίτι· ἔχω πέντε ἀδελφούς, ποῦ κάνουν τὴν ἴδια ζωὴ, νὰ τοὺς εἶπῃ λοιπὸν νὰ μετανοήσουν, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τῆς βασάνου.

Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ :

— Ἔχουν τὸ Νόμο τοῦ Μωϋσέα καὶ τὴ διδασκαλίαν τῶν Προφητῶν, ποῦ τὰ λένε ὄλα αὐτὰ, ἅς ὑπακούσουν εἰς αὐτούς.

Ὁ πλούσιος πάλιν εἶπε :

— Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ, δὲν θὰ ὑπακούσουν ἔτσι, παρὰ θὰ μετανοήσουν μόνον, ὅταν πάῃ πρὸς αὐτούς κανεὶς ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀπήντησεν :

— Ἐὰν δὲν ὑπακούσουν εἰς τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς Προφήτας, δὲν θὰ πιστεύσουν οὔτε καὶ εἰς ἐκεῖνον, ποῦ θὰ ἀναστηθῇ ἐκ τῶν νεκρῶν.

Πόρισμα.— Θὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, ποῦ φαίνονται σκληροὶ πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς πτωχοὺς. Ἐνῶ οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι, ποῦ ὑπομένουν τὴν πτωχείαν τῶν μὲ πίστιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐλπίδα, αὐτοὶ θὰ κληρονομήσουν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(Λουκᾶ, κεφ. Η', στίχ. 27—40)

Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἰκανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε: Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, πολλοὺς δὲ χρόνους συνηρπάκει αὐτὸν καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπρωτόησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων: Τί σοι ἐστὶν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε: Λεγεών, ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσηλθον εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλει αὐτόν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλει αὐτόν, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσηλθον εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὠρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὖρον καθήμενον τὸν ἀνθρώπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἰματισμένον καὶ σωφρονούντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνέχοντο. Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο δὲ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων: Ὑπόστρεψε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Ἑρμηνεία.—Μίαν ἡμέραν ἄφησεν ὁ Κύριος τὴν Καπερναοῦμ, ὅπου συνήθως ἔμενε καὶ ἐδίδασκε καὶ μετὰ τοὺς μαθητὰς του ἐμπήκε εἰς ἓνα πλοῖον καὶ ἐπέρασε εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν τῆς Περαιᾶς, διὰ τὴν ἔλθῃ

εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ποῦ κατοικοῦσαν τὴν πόλιν Γάδαρα, ἀπέ-
ναντι ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν.

Ὅταν λοιπὸν ἦλθεν ἐκεῖ, τὸν συνήνητησεν ἕνας ἄνθρωπος
τρελλός, ποῦ ἔπασχεν ἀπὸ μανίαν καταδιώξεως. Εἶχε μέσα του,
λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, πολλὰ δαιμόνια ἀπὸ πολὺν καιρό. Ροῦχα
δὲν ἐφοροῦσε, καὶ δὲν ἔμενε μέσα σὲ σπίτι, ἀλλὰ εἰς τὰ μνή-
ματα τοῦ νεκροταφείου. Αὐτὸς μόλις εἶδε τὸν Ἰησοῦν, ἔβγαλε
ἄγριες φωνές, τὸν ἐπροσκύνησε καὶ τοῦ εἶπε ὅχι αὐτός, ἀλλὰ ὁ
διάβολος, ποῦ ἦτο μέσα του :

— Δὲν ὑπάρχει καμμιά σχέση μετὰξὺ μας, ὦ Ἰησοῦ, γιὰ
τοῦ Θεοῦ. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν, μὴ μὲ βασανίσῃς. Διότι ὁ Κύ-
ριος διέταξεν ἀμέσως τὸ πνεῦμα αὐτὸ τὸ ἀκάθαρτο νὰ βγῆ ἀπὸ
τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ποῦ πολλὰ χρόνια τὸν εἶχε κυριεύσει ὁ
διάβολος, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔδεναν μὲ ἀλυσίδες, καὶ μὲ σίδερα
στὰ πόδια τὸν περιώριζαν, ἀλλὰ αὐτὸς ἔσπαγε ὅλα αὐτὰ καὶ
ὠδηγεῖτο ἀπὸ τὸν δαίμονα εἰς τὰς ἐρήμους.

Τότε ὁ Χριστὸς τὸν ἐρώτησε : — Τί ὄνομα ἔχεις ;

— Λεγεὼν, ἀπήντησεν ὁ διάβολος· (τὸ ὄποῖον σημαίνει, ὅτι
πολλὰ δαιμόνια εἶχαν μὴ μέσα εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτόν). Καὶ
ὁ διάβολος τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴ τὸν διατάξῃ νὰ πάῃ εἰς τὴν
ἄβυσσον δηλ. εἰς τὴν κόλασιν.

Ἐκεῖ κοντὰ ἔβοσκεν ἕνα κοπάδι χοίρων, καὶ τὸν παρακα-
λοῦσαν τὰ δαιμόνια νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ μποῦν μέσα σ' αὐτούς·
καὶ τοὺς τὸ ἐπέτρεψε. Καὶ ἐβγήκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ μέσα ἀπὸ
τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ ἐμπήκαν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὠρμη-
μησαν οἱ χοῖροι εἰς τὸν γκρεμὸ καὶ ἔπεσαν μέσα εἰς τὴ λίμνη
καὶ ἐπνίγησαν. Οἱ δὲ χοιροβοσκοί, μόλις εἶδαν αὐτό, ἔφυγαν.
Καὶ ἐπήγαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ χωράφια καὶ τὸ εἶπαν εἰς
τοὺς Γαδαρηνοὺς. Καὶ αὐτοὶ ἐβγήκαν νὰ ἰδοῦν. Ἐπλησίασαν
τότε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶδαν ἐκεῖ νὰ κάθεται ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ
τὸν ὄποῖον ἐβγήκαν τὰ δαιμόνια, ντυμένος καὶ ἡσυχος, κοντὰ
εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Συγχρόνως δὲ καὶ οἱ
ιδόντες, πῶς ἐσώθηκεν ὁ δαιμονιζόμενος, ἐπληροφόρησαν αὐ-
τούς. Καὶ ὅλο τὸ πλῆθος τότε τῆς χώρας τῶν Γαδαρηνῶν παρε-
κάλεσαν τὸν Κύριον νὰ φύγῃ μακριὰ ἀπ' αὐτούς, ἐπειδὴ ἐφοβή-
θησαν πάρα πολὺ.

Τότε ὁ Κύριος ἐμπήκεν εἰς τὸ πλοῖο καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν

Καπερναούμ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἀπὸ τὸν ὅποιον εἶχαν βγῆ τὰ δαιμόνια, τὸν παρακαλοῦσε νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ μένῃ μαζί του. Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Πήγαινε εἰς τὸ σπίτι σου, καὶ νὰ διηγῆσαι ὅσα σοῦ ἔκα-
μεν ὁ Θεός. Καὶ ἐκεῖνος ἐγύριζεν εἰς ὄλην τὴν πόλι καὶ ἐκήρυσ-
σεν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

Πόρισμα.— Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ καλύτερος ἰατρὸς τῶν ἀν-
θρώπων.

26 Ὁκτωβρίου. *Τοῦ ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.*

(Ἰωάννου κεφ. 1Ε', στ. 17 - 1ΣΤ', στ. 1-3).

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὰ μαρτύρια τῶν Χριστιανῶν.

(Ἄν πέσῃ Κυριακὴν, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο παραλείπεται καὶ λέγε-
ται τῆς Κυριακῆς).

Κείμενον.— Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μι-
σεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκε. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει, ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμ-
μένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι «ἐμίσησάν με δωρεάν». Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρός ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλι-
σθῆτε. Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ.

Ἑρμηνεία.— Κατὰ τὴν Μεγάλην Πέμπτην, μετὰ τὸν Μυστικὸν Δεί-
πνον, εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του :

—Αὐτὰ σὰς παραγγέλλω (ὅσα εἶπεν ἄνωτέρω), διὰ νὰ ἀγαπάῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἐὰν εἰς τὸ ἔργον σας ὁ κόσμος σὰς δείξῃ μῖσος, νὰ ξέρετε ὅτι ἐμένα πρῶτα ἀπὸ σὰς ἐμίσησεν. Θὰ σὰς μισῇ δὲ ὁ κόσμος, διότι ἀκριβῶς ἐσεῖς διαφέρετε ἀπὸ αὐτούς. Ἐὰν βέβαια καὶ σεῖς εἴσθε ὅμοιοι μὲ αὐτούς, ὁ κόσμος θὰ σὰς ἀγαποῦσε, ἐπειδὴ ὅμως δὲν μοιάζετε μὲ αὐτούς, ἀλλὰ ἐγὼ σὰς ἐξεχώρησα ἀπὸ αὐτούς, διὰ τοῦτο σὰς μισεῖ ὁ κόσμος. Νὰ ἐνθυμησθε τὸ λόγο, ποῦ σὰς εἶπα, ὅτι δὲν ὑπάρχει δοῦλος μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν κύριόν του. Ἐπομένως ἀφοῦ ἐδίωξαν ἐμέ, τὸν Κύριον, θὰ διώξουν καὶ σὰς, τοὺς μαθητάς μου. Καὶ ἐὰν τὸν ἰδικόν μου λόγον φυλάξουν, θὰ φυλάξουν καὶ τὸν ἰδικόν σας. Ὅλα δὲ αὐτὰ θὰ τὰ κάμουν σὲ σὰς, διότι εἴσθε μαθηταί μου, ἐπειδὴ ὅθεν γνωρίζουν ἐκεῖνον, ποῦ μὲ ἔστειλεν εἰς τὸν κόσμον. Ἄν δὲν ἐρχόμενα εἰς τὸν κόσμον καὶ δὲν ἐδίδασκα τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν, οἱ ἄνθρωποι δὲν θὰ εἶχαν ἁμαρτίαν, τώρα ὅμως ποῦ ἦλθα καὶ ἐδίδαξα, δὲν ἔχουν καμίαν δικαιολογίαν περὶ τῆς ἁμαρτίας των. Ὅποιος μισεῖ ἐμένα, μισεῖ καὶ τὸν Πατέρα μου. Αὐτὰ δὲ ἔγιναν ἔτσι, ὥστε νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ προφητεία, ποῦ εἶναι γραμμένη εἰς τὸν Νόμον των, ὅτι «μὲ ἐμίσησαν χωρὶς λόγον». (Ψαλμὸς 35ος, στίχ. 19 καὶ 69ος, 4). Ὅταν δὲ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον ὁ Παράκλητος (=Παρήγορος), τὸν ὅποιον ἐγὼ θὰ σὰς στείλω μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Πατρός, δηλ. τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιον προέρχεται ἐκ τοῦ Πατρός, ἐκεῖνος θὰ μαρτυρήσῃ περὶ ἐμοῦ, ὅτι δηλ. ἐγὼ εἶμαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ σεῖς δὲ τοῦτο μαρτυρεῖτε, διότι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς δημοσίας μου εἰς τὸν κόσμον ἐμφανίσεως εἴσαστε μαζί μου. Αὐτὰ σὰς τὰ προεἶπα, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῆτε. Θὰ σὰς ἀπομακρύνουν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὴν Συναγωγὴν των (=θὰ σὰς ἀφορίσουν), νὰ ξέρετε ὅμως ὅτι κάθε ἄνθρωπος, ποῦ θὰ σὰς καταδιώξῃ καὶ θὰ σὰς θανατώσῃ ἀκόμη, θὰ νομίζῃ ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν.

Πόρισμα.—Οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ποῦ εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὸν Θεόν, μισοῦν τοὺς καλοὺς Χριστιανούς. Εἰς τὴν παλαιὰν ἐποχὴν τοὺς κατεδίωκαν καὶ τοὺς ἐβασάνιζαν καὶ τοὺς ἐθανάτωναν, ὅπως τὸν ἅγιον Δημήτριον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὸν ἅγιον Γεώργιον εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, διότι ἔτσι ἐνόμιζαν ὅτι προσφέρουν λατρείαν εἰς τὸν Θεόν.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(Λουκᾶ, κεφ. Η'. στίχ. 41-56)

Δύο μεγάλα θαύματα τοῦ Κυρίου.

(Ἡ περικοπή αὐτὴ πολλές φορές διαβάζεται τὸν Ὀκτώβριον, ὅταν δηλαδὴ πέσῃ Κυριακὴ ἢ 28 ἢ ἢ 29 Ὀκτωβρίου. Ἴδε Ε' Κυριακὴν τοῦ Λουκᾶ).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἄνθρωπός τις προσήλθε τῷ Ἰησοῦ, ὃ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν 12, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν.

Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἀπὸ ἑτῶν δώδεκα, ἣτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὄλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενός θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἢ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ: Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι καὶ λέγεις: Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν: Ἡψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληθοῦσαν ὅπ' ἐμοῦ. Ἴδουσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντός τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἴαθη παραχρῆμα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ: Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς εἰρήνην.

Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγωγίου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων: Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. Ἐ-

κλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε: Μὴ κλαίετε, οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας ἔξω καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων: Ἡ παῖς, ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξε αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Ἑρμηνεία.— Ἡ ἀπουσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Καπερναοῦμ ἐγινε αἰσθητὴ εἰς τὸ λαό. Διὰ τοῦτο, ὅταν ἐκεῖνος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τῆ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ὅλοι ἔτρεξαν νὰ τὸν προῦπαντήσουν. Καὶ μεταξύ αὐτῶν δύο δυστυχεῖς ἄνθρωποι, μία γυναῖκα ἄρρωστη, καὶ ἕνας πατέρας, ὁ Ἰάειρος.

Ὁ Ἰάειρος ἦτο ἀρχισυναγωγὸς τῆς συναγωγῆς τῆς Καπερναοῦμ. Αὐτὸς ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ πάη εἰς τὸ σπίτι του, ὅπου ἦτο ἡ δωδεκαετῆς θυγατέρα του ἄρρωστη, «πνέουσα τὰ λοισθια».

Ὅπως ὁμως ἐπήγαιναν, ὁ λαὸς γύρω του τὸν ἐστενοχωροῦσε. Τότε μία γυναῖκα, ποὺ ἔπασχεν ἀπὸ «αἱμορραγίαν» ἀπὸ δωδεκαετίας, ἡ ὁποία ἂν καὶ ἐξώδευσεν ὅλην τῆς τὴν περιουσίαν εἰς τοὺς ἰατροὺς καὶ τὰ φάρμακα, δὲν ἠμπόρεσέ νὰ θεραπευθῆ, ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασεν ἀπὸ πίσω, ἄγγιξε τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματος τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀμέσως ἐσταμάτησεν ἡ αἱμορραγία τῆς. Ὁ Ἰησοῦς δὲ ὡς καρδιογνώστης τὸ ἐκατάλαβε καὶ εἶπε:

— Ποιὸς μὲ ἄγγιξε; Καὶ ἐπειδὴ ὅλοι ἠρνοῦντο, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί.

— Διδάσκαλε, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουν καὶ σὲ στενοχωροῦν, καὶ σὺ λέγεις, ποιὸς σὲ ἄγγιξε; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε:

— Κάποιος μὲ ἄγγιξε, διὰ νὰ θεραπευθῆ, διότι ἐγὼ ἔνοιωσα ὅτι ἀπ' ἐμὲ ἐβγήκε μία τέτοια δύναμις θεραπευτικὴ. Καὶ ἡ γυναῖκα, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Κυρίου, τρέμουσα ἤλθε καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια του, καὶ ὡμολόγησεν εἰς αὐτόν, μπροστὰ εἰς ὅλο τὸ λαό, γιὰ ποῖα αἰτία τὸν ἄγγιξε, καὶ ὅτι ἀμέσως ἐθεραπεύθηκε. Καὶ ὁ Κύριος τῆς εἶπεν:

— Ἐχε θάρρος, παιδί μου, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε, πῆγαινε στὸ καλό.

Πρὶν ὁμως ἀποτελειώσῃ τὸ λόγο του μὲ τὴν γυναῖκα, ἔρχεται κάποιος ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγωγοῦ καὶ τοῦ λέγει:

—Τὸ παιδί σου πέθανε, καὶ μὴ ὑποβάλλῃς σὲ μάταιο κόπο τὸν διδάσκαλον.

Αὐτὸ τὸ ἄκουσε καὶ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀμέσως εἶπεν εἰς τὸν πατέρα :

—Μὴ φοβᾶσαι, μόνο πίστευε καὶ τὸ κορίτσι σου θὰ σωθῇ.

Ἔτσι ἔφθασαν εἰς τὸ σπίτι, ὅπου δὲν ἄφησε κανένα ἀπὸ τὸ λαὸ νὰ μῆ μέσα, παρὰ μόνον τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ἰάκωβο, καὶ τὸν πατέρα τοῦ κοριτσιοῦ καὶ τὴν μητέρα. Ἐκλαιαν δὲ ὄλοι καὶ ἐθρηνοῦσαν αὐτήν. Καὶ ὁ Κύριος εἶπε :

—Μὴ κλαίετε, δὲν ἀπέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται.

Καὶ τὸν περιγελοῦσαν ὄλοι, γιατί ἤξεραν ὅτι εἶχε πεθάνει. Αὐτὸς δὲ ὄλους τοὺς ἔβγαλε ἔξω, καὶ πιάνοντας τὸ παιδί ἀπὸ τὸ χέρι, τοῦ εἶπε :

—Κόρη μου, σῆκω. Καὶ ξαναἤλθε ἡ ψυχὴ τῆς καὶ ἀμέσως ἐσηκώθηκε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς διέταξε νὰ τῆς δώσουν νὰ φαγῇ. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ἀλλὰ ὁ Κύριος τοὺς ἔδωσε διαταγὴ νὰ μὴ εἴπουν σὲ κανένα τὸ θαῦμα αὐτό.

Πόρισμα. —Ὁ Κύριος, ὡς Θεός, εἶναι κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Κάνει καὶ τὸ μεγαλύτερο θαῦμα εἰς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι δείχνουν πίστιν εἰς αὐτόν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ, κεφ. Ι΄, στίχ. 25·38).

Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

(Ἐν πᾶσι εἰς τὶς 16 Νοεμβρίου, τὸ Εὐαγγέλιον αὐτὸ δὲν λέγεται).

Κείμενον. —Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτόν καὶ λέγων : Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν : Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται ; πῶς ἀναγινώσκεις ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν : Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ : Ὅρθως ἀπεκρίθης, τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. Ὁ δὲ θέλων δικαιῶν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν : Καὶ τίς ἐστὶ μου πλησίον ; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

Ἐνθροπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ

λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν· ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδεσε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελεθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι.

Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; Ὁ δὲ εἶπεν: ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

Ἑρμηνεία.— Ἐκέῖνον τὸν καιρὸν, (ὅταν ὁ Κύριος ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς του καὶ τὸ λαό), τὸν ἐπλησίασεν ἕνας διδάσκαλος τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ τὸν πειράξῃ, καὶ τοῦ εἶπε:

— Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν;

Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπήντησεν:

— Εἰς τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ τί εἶναι γραμμένο; Πῶς τὸν ἐρμηνεύῃς ἐσύ, πού εἶσαι νομικός;

Αὐτὸς δὲ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε:

— Νὰ ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου μὲ ὅλη σου τὴν καρδιά, καὶ μὲ ὅλη σου τὴν ψυχὴ, καὶ μὲ ὅλη σου τὴν δύναμι καὶ μὲ ὅλη σου τὴν διάνοια, καὶ νὰ ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου, ὅπως ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτό σου.

Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος:

— Καλὰ τὰ λέεις, τοῦτο νὰ κάνῃς καὶ θὰ ζήσῃς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Ὁ νομικός ὅμως ἐντροπιάσθηκε μπροστὰ εἰς τὸν λαό. Διὰ τοῦτο θέλοντας νὰ δικαιολογηθῇ, εἶπεν εἰς τὸν Ἰησοῦν:

— Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μου, πού πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾷς ὡς τὸν ἑαυτόν μου;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐπῆρε τὸν λόγο καὶ τοῦ εἶπε:

— Κάποιος ἄνθρωπος—Ἰουδαῖος—κατέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχῶ, καὶ εἰς τὸν δρόμο ἔπεσε στὰ χέρια

ληστῶν. Αὐτοὶ ἀφοῦ τὸν ἐλήστευσαν καὶ τὸν ἐπλήγωσαν, ἔφυγαν ἀφήνοντάς τον ἐκεῖ μισοπεθαμένον. Κατὰ τύχην ὁμοῦ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν δρόμον ἐπέρασε ἕνας ἱερεὺς. Αὐτὸς, μόλις τὸν εἶδε (ἐφοβήθηκε καὶ) ἔσπευσε νὰ φύγη. Ὁμοίως ἔπραξε καὶ ἕνας λευίτης, μόλις ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὸν ἄνθρωπον, ἔσπευσε νὰ φύγη. Ἀλλὰ ἕνας Σαμαρείτης, ποὺ ἐπερνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ, ἦλθε κατ' ἐπάνω του, καὶ μόλις τὸν εἶδε (σὲ κακὰ χάλια), τὸν ἐλυπήθηκε, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασε, τοῦ ἔδεσε τὰ τραύματα χύνοντας ἐπάνω των λάδι καὶ κρασί. Ὑστερα ἀφοῦ τὸν ἀνέβασεν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλογό του, τὸν ὠδήγησε εἰς ἕνα πανδοχεῖο (=χάνι, ξενοδοχεῖο) καὶ τὸν περιποιήθηκε περισσότερο. Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέρα, προκειμένου νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο του, ἔβγαλε δύο δηνάρια καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν πανδοχεῖα (=ξενοδόχο) καὶ τοῦ εἶπε :

—Νὰ μοῦ περιποιηθῆς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν (ὅσο νὰ γίνῃ τελειῶς καλά), καὶ ἂν τυχὸν ἐξοδεύσης περισσότερο, ἐγώ, ὅταν θὰ ἐπιστρέψω, θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Αὐτὰ εἶπεν ὁ Κύριος, καὶ ἐρώτησε τὸν νομικόν :

—Ποιὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοῦς, νομίζεις, ὅτι ἐφάνηκε πλησίον τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστῶν ;

Ὁ νομικὸς ἀπήντησεν : Αὐτὸς ποὺ τὸν ἐλέησε. Καὶ εἶπε τότε εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς :

—Λοιπὸν πῆγαινε, καὶ νὰ θεωρῆς καὶ σὺ πλησίον σου κάθε ἄνθρωπον, φίλον ἢ ἐχθρόν, συγγενῆ ἢ ξένον.

Πόρισμα. — Ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν «πᾶς μὴ Ἕλλην εἶναι βάρβαρος», ἔτσι καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἔλεγαν «πᾶς μὴ Ἰουδαῖος εἶναι ξένος καὶ ἐχθρός». Ὁ Κύριος ὁμοῦ μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν μᾶς διδάσκει, ὅτι *πλησίον* εἶναι κάθε ἄνθρωπος, συγγενῆς ἢ ξένος, φίλος ἢ ἐχθρός, καὶ ὅτι πρέπει καὶ αὐτὸν τὸν ἐχθρόν μας ἀκόμη νὰ τὸν βοηθῶμεν καὶ νὰ τὸν ἐλεῶμεν, ὅταν ἔχη τὴν ἀνάγκην μας.

16 Νοεμβρίου. *Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.*

(Ματθ. κεφ. Θ', στίχ. 9—13)

Τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ.

(Ἄν συμπέσῃ εἰς ἡμέραν Κυριακὴν, παραλείπεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῆς σειρᾶς, καὶ λέγεται τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, τὸ ἐξῆς :)

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ: ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς. Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστίν, ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν. Οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Ἑρμηνεία.—Ἡ Καπερναοὺμ ἦτο μεγάλη πόλις—πρωτεύουσα τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ ἔμενε ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδης ὁ Ἀντύπας. Ἡ πόλις εἶχε ὠραῖα κτίρια καὶ δημόσια γραφεῖα. Μεταξὺ αὐτῶν ἕνα ἦτο καὶ τὸ Τελωνεῖον, ὅπου εἶχαν τὰ γραφεῖα τῶν οἱ τελῶναι.

Ἀπὸ τὸ Τελωνεῖον αὐτὸ ἐπέρασε μίαν ἡμέραν ὁ Κύριος, καὶ εἶδεν ἐκεῖ νὰ κάθεται ἕνας ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Ματθαῖος. Αὐτὸς ἦτο τελώνης, καὶ εἰς αὐτὸν λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς. Ἀκολούθησέ με. Καὶ ὁ Ματθαῖος ἀμέσως ἀκολούθησε τὸν Κύριον καὶ ἔγινε μαθητῆς του.

Διὰ τὴν τιμὴν αὐτὴν, ποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ Κύριος, ὁ Ματθαῖος ἐκάλεσε τότε εἰς τὸ σπίτι του τοὺς ἄλλους τελῶνας, ποῦ ἦσαν φίλοι του, καὶ ἐθεωροῦντο ἀπὸ ὅλους ἄνθρωποι ἁμαρτωλοὶ. Καὶ ὅλοι μαζί, Ἰησοῦς, Ματθαῖος, μαθηταὶ καὶ τελῶναι—ἁμαρτωλοὶ ἐκάθησαν εἰς τὸ ἴδιον τραπέζι νὰ φάγουν.

Αὐτὸ ὅμως τὸ παρεξήγησαν οἱ πονηροὶ Φαρισαῖοι, ποῦ ἐθεωροῦντο ἀπὸ ὅλους ἄνθρωποι ἅγιοι. Καὶ αὐτοὶ ἤλθον καὶ εἶπαν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ.

—Διατί ὁ διδάσκαλός σας συντρώγει μαζί με τοὺς τελῶνας καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς;

Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ποῦ ἄκουσε τὴν παρατήρησιν αὐτὴν, εἶπεν εἰς αὐτούς:

—Δὲν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι οἱ γεροὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἰατροῦ, παρὰ μόνον οἱ ἄρρωστοι. Γι' αὐτὸ πηγαίνετε νὰ μάθετε τί εἶναι ἐκεῖνο ποῦ λέγει ὁ Θεὸς μετὰ τὸ στόμα τοῦ προφήτου: Ἐλεημοσύνη θέλω νὰ κάνετε, καὶ ὄχι θυσίεις. Διότι ἐγὼ δὲν ἤλθα εἰς τὸν κόσμον νὰ καλέσω εἰς μετάνοιαν τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Πόρισμα.—Ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους.

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ κεφ. ΙΒ', στίχ. 16—22 καὶ Ματθ. ΙΓ', 43)

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα, καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων: Τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε. Τοῦτο ποιήσω. Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου: Ψυχῆ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός: Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίني ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων ἐφώνει: Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἑρμηνεία.—Ἐδίδασκεν ὁ Κύριος τοὺς ὄχλους καὶ τοὺς μαθητάς του, ὅταν ἓνας ἄνθρωπος ἀπλοϊκὸς τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε: Διδάσκαλε, σὲ παρακαλῶ, πές εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ θελήσῃ νὰ μοιράσουμε τὴν πατρικὴ μας περιουσίαν. Καὶ ὁ Κύριος ἀπήντησε: Ἄνθρωπε, ποῖός με διώρισε δικαστὴν ἢ διαμοιραστὴν σὰς; Ἐγὼ ἓνα σὰς λέω: Νὰ φυλάγεσθε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν, διότι δὲν κερδίζετε τίποτε ἀπὸ αὐτήν, οὔτε ἡ παράτασις τῆς ζωῆς σὰς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν περιουσίαν. Καὶ εἶπε πρὸς τοῦτο τὴν παραβολὴν αὐτήν.

—Τὰ χωράφια ἑνὸς πλουσίου ἀνθρώπου μιὰ χρονιά ἔδωσαν πολὺ καρπὸν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐσκέπτετο καὶ ἔλεγε:

—Τί νὰ κάνω, ἐπειδὴ δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε:

—Τοῦτο θὰ κάμω. Θὰ γκρεμίσω τίς ἀποθήκας μου καὶ θὰ τίς οἰκοδομήσω μεγαλύτερες. Καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ τὰ γεννήματά μου, καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ μου· καὶ τότε θὰ εἶπω εἰς τὴν ψυχὴν μου:

—Ψυχῆ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ γιὰ πολλὰ χρόνια. Λοιπὸν νὰ ἀναπαύεσαι, νὰ τρῶς, νὰ πίνης, καὶ νὰ διασκεδάζης.

Τότε ὁμοῦς τοῦ εἶπεν ὁ Θεός:

—Ἄνόητε, αὐτὴν τὴν νύχτα οἱ ἄγγελοι ζητοῦν νὰ τοὺς παραδώσῃς τῇ ψυχῇ σου. Λοιπὸν ὅσα ἐτοίμασες εἰς τί θὰ σὲ ὠφελήσουν;

Αὐτὰ θὰ ἀκούσῃ κάθε ἄνθρωπος, πού θησαυρίζει ἀγαθὰ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ δὲν φροντίζει νὰ κἀνῃ ἔργα καλὰ καὶ ἐλεημοσύνας, ὥστε νὰ φαίνεται πλούσιος εἰς ἔργα ἀγαθὰ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Καὶ συνεπλήρωσε ὁ Κύριος.

—“Ὅποιος εἶναι πλεονέκτης, ἄς τὰ ἀκούῃ.

Πόρισμα.—Τὸ συμπέρασμα αὐτῆς τῆς παραβολῆς εἶναι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ εἶναι πλεονέκτης, διότι ἡ πλεονεξία εἶναι μεγάλο ἐλάττωμα.

21 Νοεμβρίου. *Τὰ ἐν τῷ Ναῶ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.*

(Λουκᾶ, κεφ. 1°, στίχ. 38-42 καὶ 1Α° 27-28)

Ἐνός ἐστὶ χρεία.

(“Ὅταν ἡ Θ’ Κυριακὴ πέσῃ εἰς τὰς 21 Νοεμβρίου, τότε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς παραλείπεται, καὶ λέγεται τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων, ὡς ἐξῆς).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά, γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν. Ἐπιστάσα δὲ εἶπε: Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνη μὲ ἐγκατέλιπε διακονεῖν; Εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς: Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά, ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ’ αὐτῆς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ: Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὐς ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπεν: Μενοῦν γε, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

Ἐρμηνεία.—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπῆγεν ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν κώμην (τὴν Βηθανίαν), κάποια δὲ γυναῖκα, ὀνομαζομένη Μάρθα (ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου), τὸν ἐφιλοξένησεν εἰς τὸ σπίτι της, καὶ αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρία, ἣ ὅποια ἀφοῦ ἐκάθισε κοντὰ στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὴν διδασκαλίαν του. Ἡ δὲ Μάρθα ἔκανε μεγάλην ἐτοιμασίαν εἰς φαγητά, καὶ ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε:

—Κύριε, δὲν σὲ νοιάζει, πού ἡ ἀδελφὴ μου μὲ ἄφησε μόνην νὰ ἐτοιμάζω; Πές της, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὲ βοηθήσῃ.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη καὶ τῆς εἶπε :

— Μάρθα, Μάρθα, φροντίζεις καὶ κάνεις θόρυβο διὰ πολλὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα, ἐνῶ εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίζης γιὰ ἓνα πρᾶγμα: αὐτὸ εἶναι ἡ καλὴ μερίδα τοῦ φαγητοῦ, ποῦ ἐδιᾶλεξεν ἡ Μαρία, καὶ ἡ ὁποία δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ ἀφαιρεθῆ ἀπὸ αὐτήν.

Καὶ ὅταν ἔλεγε αὐτὸς αὐτά, κάποια γυναίκα ἀπὸ τὸν ὄχλο μὲ μεγάλη φωνὴ τοῦ εἶπε :

— Εὐτυχισμένη ἡ μητέρα, ποῦ σὲ ἐγέννησε, καὶ οἱ μαστοὶ τῆς, τοὺς ὁποίους ἐθήλασες.

Αὐτὸς δὲ εἶπε :

— Βεβαιότατα, εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι ἀκούουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν ἐκτελοῦν (ὅπως τὸν ἤκουσε καὶ ἡτὸν ἐκτελοῦσε ἡ μητέρα μου).

Πόρισμα.— Δὲν πρέπει νὰ φροντίζωμεν διὰ πράγματα πρόσκαιρα καὶ ἀσήμαντα, καὶ νὰ ἀφήνωμεν τὰ σπουδαῖα καὶ χρήσιμα καὶ ὠφέλιμα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ, κεφ. ΙΗ', στίχ. 18—28)

• Ο πλοῦτος καὶ οἱ πλούσιοι.

(Ἡ περικοπὴ αὕτη προηγεῖται τῆς Ι' καὶ ΙΑ' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ, καὶ λέγεται, ὅταν πέσῃ Κυριακὴ ἀπὸ 24—30 Νοεμβρίου).

Κείμενον.— Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ (πειράζων αὐτὸν καὶ) λέγων : Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω ; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς : Τί με λέγεις ἀγαθόν ; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολάς οἶδας. Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε : Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν. Ἔτι ἔν σοι λείπει : πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο. Ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε : Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκολώτερον γὰρ ἔστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελεθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βα-

σιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες. Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε: Τὰ ἀδύνατα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δυνατὰ ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ.

Ἐρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν κάποιος ἄνθρωπος (μὲ σκοπὸν νὰ τὸν πειράξῃ) καὶ τοῦ εἶπε:

—Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί πρέπει νὰ κάνω, γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν;

Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς:

—Διατὶ μὲ λέγεις ἀγαθόν; Κανένας ἄνθρωπος δὲν εἶναι τελείως ἀγαθός, παρὰ μόνον ἕνας, ὁ Θεός. Τίς ἐντολές τίς ξέρεις. Νὰ μὴ μοιχεύσης, νὰ μὴ φονεύσης, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ εἶπε:

—Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔπραξα ἀπὸ παιδί.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν τοῦ ἀπήντησεν.

—Ἀκόμα ἕνα σοῦ λείπει, νὰ πουλήσης ὅλα ὅσα ἔχεις, καὶ τὰ χρήματα νὰ τὰ μοιράσης εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἔτσι θὰ ἀποκτήσης θησαυροὺς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ ἀκολουθήσης.

Αὐτὰ μόλις ἄκουσεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ἔγινε περίλυπος, διότι ἦτο πλούσιος πολὺ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἅμα τὸν εἶδε ἔτσι περίλυπον, εἶπε, ὅτι δύσκολα θὰ πᾶνε εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ πλούσιοι, καὶ ὅτι εὐκολώτερο εἶναι νὰ περάσῃ μία καμήλα ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς βελόνας, παρὰ ὁ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἄμα ἄκουσαν αὐτὰ οἱ ἄλλοι εἶπαν:

—Καὶ τότε ποῖος δύναται νὰ σωθῆ; Ὁ Κύριος δὲ εἶπε:

—Ὅσα νομίζουν οἱ ἄνθρωποι ἀδύνατα, αὐτὰ ὁ Θεός ἤμπορεῖ νὰ τὰ ἐκτελέσῃ.

Πόρισμα.—Δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὅσοι πλούσιοι δὲν κάνουν καλήν, ἀλλὰ κακὴν χρῆσιν τοῦ πλούτου των.

30 Νοεμβρίου. *Τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου.*
(Ἰωάννου κεφ. Α', στίχ. 35-52)

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ.

(Ἄν τύχη ἢ 30ῆ Νοεμβρίου ἡμέρα Κυριακὴ, τότε παραλείπεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς 1Γ' Κυριακῆς καὶ λέγεται τὸ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου, ὡς ἐξῆς).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν

μαθητῶν αὐτοῦ δύο καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει: Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς: Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ; Ῥαββί (ὃ λέγεται ἐρμηνευόμενον, διδάσκαλε), ποῦ μένεις; Λέγει αὐτοῖς: Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον οὖν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. Εὕρισκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ. Εὕρηκαμεν τὸν Μεσσίαν (ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον Χριστός). Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν: Σὺ εἶ Σίμων, ὁ υἱὸς Ἰωαῆ. Σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος).

Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὕρισκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ: Ἀκολουθεῖ μοι. Ἦν δὲ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ. Ὁν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταὶ, εὕρηκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ: Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος: Ἐρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ: Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ: Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ: Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἶδον σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ: Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ: Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ βαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐρμηνεία.—Λίγες ἡμέρες ὕστερα ἀπὸ τὴ Βάπτισί του εἰς τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ἀπὸ τὸν Πρόδρομο καὶ Βαπτιστῆ Ἰωάννη, ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἐφανερώθηκεν εἰς τὰ ἐρημικὰ ἐκεῖνα μέρη, ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Ἰωάννης τοὺς μαθητάς του. Τώρα εἶναι μόνος του ὁ Ἰωάννης καὶ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του μόνον δύο, ὅταν βλέπη τὸν Ἰησοῦν νὰ περιπατῆ κοντά των, καὶ ἀμέσως λέγει εἰς τοὺς μαθητάς του:

—Νὰ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ οἱ δύο μαθηταὶ τοῦ ἄκουσαν τὴν διδασκαλίαν τοῦ καὶ ἀκολούθησαν ἀμέσως τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐγύρισε πίσω τότε ὁ Ἰησοῦς καὶ βλέποντας τοὺς δύο νὰ τὸν ἀκολουθοῦν λέγει εἰς αὐτούς :

—Τί θέλετε ;

Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον :

—Ραββί (ποῦ ἐρμηνεύεται, διδάσκαλε), ποῦ μένεις ;

Λέγει ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτούς : —Ἐλᾶτε, νὰ ἰδῆτε.

Ἐπῆγαν λοιπὸν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ ἔμειναν ἐκεῖ κοντὰ τοῦ ὄλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἦτο δὲ ὥρα δεκάτη (δηλαδὴ 4 τὸ ἀπόγευμα). Καὶ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο, ποῦ ἄκουσαν τὸν Ἰωάννην καὶ ἀκολούθησαν αὐτόν, ἦτο ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου (ὁ ἄλλος ἦτο ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ποῦ γράφει ταῦτα). Αὐτὸς εὐρίσκει πρῶτα τὸν ἀδελφόν του Σίμωνα, καὶ τοῦ λέγει :

—Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, (ποῦ ἐρμηνεύεται Χριστός). Καὶ τὸν ὠδήγησε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τὸν παρετήρησε εἰς τὰ μάτια καὶ τοῦ εἶπε :

—Σὺ εἶσαι ὁ Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ. Σὺ θὰ ὀνομασθῆς ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς Κηφᾶς, (ποῦ ἐρμηνεύεται Πέτρος, δηλαδὴ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν ὡς πέτρα ἢ βράχος).

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ πάη εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εἰς τὸν δρόμον εὐρίσκει τὸν Φίλιππον καὶ τοῦ λέγει :

—Ἀκολούθησέ με.

Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ τῆ Βηθσαϊδᾶ, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Πέτρου. Εὐρίσκει—κατόπιν—ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει εἰς αὐτόν :

—Εὐρήκαμεν τὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν νόμον καὶ οἱ προφηταὶ εἰς τὰς προφητείας των.

Καὶ ὁ Ναθαναήλ τοῦ εἶπεν :

—Ἀπὸ τῆ Ναζαρέτ ἡμπορεῖ νὰ βγῆ κανένα καλό ;

Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Φίλιππος : —Ἐλα καὶ θὰ ἰδῆς.

Εἶδε τότε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ :

—Νὰ ἕνας ἀληθινὸς Ἰσραηλῆτης χωρὶς δόλον.

Ὁ Ναθαναήλ λέγει εἰς αὐτόν : —Ποῦ με ξέρεις. Κύριε ;

Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε :

— Πρὶν σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα νὰ κάθῃσαι κάτω ἀπὸ μιὰ συκιά.

Ἐποκρίθηκε ὁ Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει :

— Ραββὶ (= διδάσκαλε), σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

Ἐποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἐπειδὴ σοῦ εἶπα, ὅτι σὲ εἶδα ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, πιστεύεις ; Πολὺ πιὸ μεγάλα θὰ ἴδῃς. Καὶ λέγει ἀκόμη εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ὄλους τοὺς μαθητάς του : Ἀληθέστατα σὰς λέγω, ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἴδῃτε ἀνοιγμένον τὸν οὐρανόν, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν καὶ νὰ συνομιλοῦν καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. τὸν Χριστόν, ἐμέ.

Πόρισμα.— Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Εἶναι Θεός. Καὶ ὡς Θεὸς εἶναι παντογνώστης.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

6 Δεκεμβρίου. *Τοῦ ἁγίου Νικολάου*

(Λουκᾶ, κεφ. ΣΤ', στίχ. 17-23)

•Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τοὺς ἀσθενεῖς.

(Ἄν πέση Κυριακὴν, τὸ Εὐαγγέλιον τούτου παραλείπεται, καὶ λέγεται τῆς Κυριακῆς).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκούσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἳ ὄχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἔθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηι ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε. Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. Μακάριοι ἐστὲ ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χαρῆτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ.

Ἑρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐστάθηκεν ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν πεδιάδα, καὶ κοντὰ του ἦλθαν πάρα πολλοὶ μαθηταὶ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν παραλίαν τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος, οἳ ὅποιοι ἦλθαν νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν του καὶ νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ τῆς ἀρρώστειας των, ὡς καὶ οἳ πάσχοντες ἀπὸ ψυχικὰς ἀσθένειας, καὶ ὅλοι ἔθεραπεύοντο. Καὶ ὅλος ὁ κόσμος αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ τὸν ἐγγίση κάπως, ἐπειδὴ κάποια δύναμις θεϊκὴ ἐβγαίνει ἀπὸ πάνω του, πὺ ἔθεράπευεν ὄλους. Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ ἔστρεψε τὰ μάτια του πρὸς τοὺς μαθητὰς του, ἔλεγε.

—Εἶθε εὐτυχεῖς σεῖς οἱ πτωχοί, διότι ἰδική σας εἶναι ἡ Βα-

σιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἶσθε εὐτυχεῖς σεῖς, ποῦ τώρα πεινᾶτε, διότι θὰ χορτάσετε. Εἶσθε εὐτυχεῖς σεῖς, ποῦ τώρα πενθῆτε καὶ κλαίετε, διότι θὰ γελάσετε. Θὰ εἶσθε δὲ ἀκόμη εὐτυχεῖς, ὅταν οἱ ἄνθρωποι σᾶς μισήσουν καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσουν καὶ σᾶς ὑβρίσουν καὶ βγάλουν τὸ ὄνομά σας ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. ἕνεκα ἐμοῦ, διότι εἶσθε μαθηταὶ μου. Νὰ χαρῆτε αὐτὴν τὴν ἡμέραν καὶ νὰ σκιρτήσετε, διότι ἔτσι ὁ μισθὸς σας θὰ εἶναι πολὺς εἰς τὸν οὐρανόν.

Πόρισμα.— Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὡς Θεός, ἠμπορεῖ νὰ μᾶς χορηγῇ ὅ,τι τοῦ ζητήσωμεν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ, κεφ. ΙΗ', στίχ. 35—43)

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχώ.

(Ἡ περικοπὴ αὐτὴ λέγεται, ὅταν πέση ἐν Κυριακῇ ἡ 1η ἢ ἡ 2α Δεκεμβρίου, ἄλλως λέγεται ἡ περικοπὴ τῆς Ι' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ, τὴν ὁποῖαν ἴδε εὐθὺς ἀμέσως κατωτέρω).

Κείμενον.— Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχώ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἶη τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε λέγων: Ἰησοῦ, υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ πρόγοντες ἐπετίμων αὐτόν, ἵνα σιωπήσῃ, αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραξεν: Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν, ἐγγίσας δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν λέγων: Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε: Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. Ἀνάβλεψον, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Ἑρμηνεία.— Ὑστερα ἀπὸ τὴν συνομιλίαν μὲ τὸν πλούσιον ὁ Κύριος ἐπῆρε τοὺς μαθητάς του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὅταν ἐπλησίαζεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ἱεριχώ, εἶδεν ἕνα τυφλὸν νὰ κάθηται εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δρόμου καὶ νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην. Αὐτὸς δὲ μόλις ἄκουσε τὸ θόρυβο πολλοῦ λαοῦ νὰ περνᾷ, ἐρώτησε νὰ μάθῃ τί εἶναι αὐτό. Τοῦ εἶπαν δὲ ὅτι περνᾷ ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος. Καὶ ἀμέσως μὲ μεγάλη φωνὴ ἐφώνασε:

— Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με.

Οἱ ἄνθρωποι, πού ἐπήγαιναν ἐμπρός, ἄρχισαν τότε νά τὸν μαλώνουν καὶ τοῦ ἔλεγαν νά πάψη νά φωνάζη. Αὐτὸς ὁμως ἐφώναζε πολὺ πιὸ δυνατὰ.

—Υἱὲ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν ἄκουσε τίς φωνές, ἐστάθηκε καὶ διέταξε νά τὸν ὀδηγήσουν μπροστά του. Τὸν ἐχάιδεψε τότε ὁ Κύριος καὶ τὸν ἐρώτησε :

—Τί θέλεις νά σοῦ κάνω ;

Ἐκεῖνος εἶπε :

—Κύριε, θέλω νά ἀναβλέψω.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν :

—Ἀνάβλεψε, ἡ πίστις σου σέ ἔχει σώσει.

Καὶ ἀμέσως ἀνέβλεψε κοὶ ἄρχισε νά ἀκολουθῆ αὐτόν, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ὅλος ὁ λαός, πού εἶδε τὸ θαῦμα αὐτό, ἐδοξολόγησε τὸν Θεόν.

Πόρισμα.—Ἡ πίστις ἔχει μεγάλην δύναμιν, τὰ δὲ κατορθώματά της εἶναι θαυμαστά.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Λουκᾶ, κεφ. ΙΓ', στίχ. 10—18)

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν συγκύπτουσαν γυναῖκα.

(Ἡ περικοπὴ αὐτὴ λέγεται, ὅταν πέσῃ Κυριακὴ ἡ 3η, ἡ 4η, ἡ 5η, ἡ 6η, ἡ 7η, ἡ 8η, ἡ 9η ἢ ἡ 10η Δεκεμβρίου).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασι. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἴδων δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ: Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἔθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ. Ἐξ ἡμέραι εἰσίν, ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι. Ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν: Ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λυεῖ τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδυσεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγον-

τος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γενομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

Ἑρμηνεία.—Ἡ Καπερναοῦμ, ὡς πρωτεύουσα τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔμενε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῆς Ἡρώδης Ἀντύπας, εἶχε πολλές συναγωγές. Ἐκεῖ ἐπήγαιναν κάθε Σάββατον οἱ Ἑβραῖοι καὶ ἔκαναν τὴν προσευχήν τους. Ἐκεῖ δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος (ὁ ἀρχηγὸς τῆς Συναγωγῆς) ἐδίδασκε αὐτοὺς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Εἰς μίαν λοιπὸν ἀπὸ αὐτῆς ἐδίδασκε κάποτε ὁ Κύριος ἡμέραν Σάββατον. Καὶ τὸν ἐπλησίασε τότε μία γυναῖκα ἄρρωστη δέκα ὀκτῶ ἔτη. Εἶχε πάθει κύφωσιν, δηλ. καμπουρίασμα, καὶ δὲν ἤμποροῦσε νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι τῆς πρὸς τὰ ἄνω καθόλου.

Μόλις εἶδε τὴν γυναῖκα αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, τὴν ἐφώνασε καὶ εἶπεν :

—Γύναι, εἶσαι τώρα καλά.

Καὶ ἔθεσεν εἰς τὸ κεφάλι τῆς τὰ χέρια του, ἀμέσως δὲ ἐκείνη ἐσήκωσε τὸ κεφάλι τῆς καὶ τὸ κορμί τῆς καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν. Ἀλλὰ αὐτὸ ἅμα εἶδε ὁ ἀρχισυνάγωγος ἀγανάκτησε, διότι «ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου» ἐθεράπευσεν αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν λαόν :

—Ἐξη ἡμέρες ἔχει ἡ ἐβδομάδα, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζεσθε. Εἰς τὰς ἡμέρας λοιπὸν αὐτὰς νὰ ἔρχεσθε καὶ νὰ θεραπεύεσθε, καὶ ὄχι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου.

Ἀλλὰ τότε ἀποκρίθηκεν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν :

—Ὑποκριτῆ, ὁ καθένας σας τὸ Σάββατον δὲν λύνει τὸ βόδι του ἢ τὸν ὄνον του ἀπὸ τὸ παχνί καὶ δὲν τὸν πηγαίνει νὰ τὸν ποτίσῃ; Αὐτὴ δέ, ποὺ εἶναι κόρη τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ἔδεσε ὁ Σατανᾶς δέκα ὀκτῶ χρόνια, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τὸ δέσιμο αὐτὸ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου;

Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὸς αὐτά, ὅλοι οἱ ἐναντιούμενοι αὐτὸν κατεντροπιάζοντο, ὅλος δὲ ὁ λαὸς ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα θαύματα, ποὺ ἐγίνοντο ἀπὸ αὐτόν.

Πόρισμα.—Πρέπει νὰ σεβώμεθα τὰς ἡμέρας τῆς ἀργίας, καὶ κατ' αὐτὰς νὰ ἐκτελῶμεν ἔργα ἀγαθὰ, ἔργα φιλανθρωπίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ, ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ

(Λουκᾶ κεφ. ΙΔ', στίχ. 16—24 καὶ Ματθ. ΚΒ', 14)

Ἡ παραβολὴ τοῦ Μεγάλου Δείπνου.

(Ἡ παραβολὴ αὐτὴ, ἐπειδὴ σημαίνει τὴν πρόσκλησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸ Μυστήριον τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ἢ

τῆς Θείας Μεταλήψεως καὶ Κοινωνίας, πρέπει νὰ διαβασθῆ τὴν Κυριακὴν, ποῦ θὰ πέσῃ μεταξύ τῆς 11—17 Δεκεμβρίου, τῶν Προπατόρων).

Κείμενον — Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις : Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ : Ἄγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν, ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε : Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε : Γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγινόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ Κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ : Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος : Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δούλον : Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου· πολλοὶ γὰρ εἰσὶ κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Ἑρμηνεία.— Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν παραβολὴν : Ἐνας ἄνθρωπος (βασιλεὺς κατὰ τὸν Ματθαῖον ΚΒ', 1—14) ἔκανε ἕνα Μεγάλο Δεῖπνον, καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς νὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτόν. Ἀπέστειλε λοιπὸν τὸν δούλον του κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, γιὰ νὰ εἶπῃ εἰς τοὺς προσκεκλημένους : Ἐλᾶτε, διότι τώρα πλέον εἶναι ὅλα ἔτοιμα. Ἀλλὰ οἱ προσκεκλημένοι, σὰν νὰ ἦσαν συνεννοημένοι, ἄρχισαν ὅλοι νὰ παραιτοῦνται. Ὁ πρῶτος εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Ἀγόρασα ἕνα χωράφι καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ πάω νὰ τὸ ἰδῶ. Σὲ παρακαλῶ, ἄφησέ με ἤσυχον.

Καὶ ἄλλος εἶπε :

— Ἀγόρασα πέντε ζευγάρια βόδια, καὶ πάω εἰς τὸ χωράφι νὰ τὰ δοκιμάσω. Σὲ παρακαλῶ, ἄφησέ με ἤσυχον.

Καὶ ἄλλος πάλιν τοῦ εἶπε :

— Ἐπανδρεύθηκα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠμπορῶ νὰ ἔλθω.

Ὅταν ἐπέστρεψεν ὁ δούλος ἐκεῖνος εἰς τὸ σπίτι, εἶπεν ὅλα

αὐτὰ εἰς τὸν κύριόν του. Τότε ὁ σπιτονοικοκύρης ἐθύμωσε καὶ εἶπεν εἰς τὸν δοῦλο του :

— Πήγαινε γρήγορα εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰ στενὰ τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἀναπήρους πού θά συναντήσης, καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς κουτσοὺς φέρε τους ἐδῶ. ("Ἐτρεξεν ὁ δοῦλος καὶ ἔκαμεν, ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ κύριος, καὶ ἐπέστρεψεν). Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος :

— Κύριε, ἔγινεν ὅ,τι διέταξες, καὶ ἀκόμη ὑπάρχει χῶρος.

Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον :

— "Ἐβγα εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τοὺς φράκτες, καὶ ἀνάγκασε νὰ ἔλθουν καὶ ἄλλοι, διὰ νὰ γεμίσῃ τὸ σπίτι μου. Διότι σὰς διαβεβαιῶ, ὅτι κανένας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς προσκεκλημένους δὲν θά γίνῃ δεκτὸς εἰς τὸν Δεῖπνον μου. Διότι πολλοὶ βέβαια εἶναι οἱ κλητοὶ (προσκεκλημένοι), ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

Πόρισμα.— Οἱ ἐκλεκτοὶ εἶναι οἱ πιστοὶ εἰς τὸν Χριστὸν ἄνθρωποι, πού ἀκοῦνε τὴν πρόσκλησίν του καὶ προσέρχονται τακτικὰ εἰς τὸ Μέγα Δεῖπνον, πού τοὺς ἐτοιμάζει τακτικὰ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ εἶναι ἡ Κοινωνία ἀπὸ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἶμα τοῦ Κυρίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

(Ματθ. κεφ. Α', στίχ. 1—25)

Βιβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Ἡ περικοπὴ διαβάζεται μίαν Κυριακὴν πρὸ τῶν Χριστουγέννων, πού πέφτει ἀπὸ 18—24 Δεκεμβρίου).

Κείμενον.— Βιβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασών. Ναασών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοῶζ ἐκ τῆς Ραβάχ, Βοῶζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα. Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰω-

ράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζιάν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιάν, Ἐζεκιίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν τῆς Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

— Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθεῖσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων: Ἰωσήφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἐστὶν Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος: Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, (ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύομενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός). Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου. Καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Ἑρμηνεία.— Τοῦτο εἶναι τὸ βιβλίον τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀπόγονος τοῦ Δαβὶδ καὶ τοῦ Ἀβραάμ. Ἔτσι ἀρχίζει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος τὸ ἅγιον Εὐαγγέ-

λιόν του. Τὸν κατάλογον δὲ αὐτὸν ἢ τὸ βιβλίον τοῦτο τὸ ἐπῆρην ὁ εὐαγγελιστὴς ἀπὸ τὰ ἐπίσημα βιβλία τῆς Ἑβραϊκῆς Συναγωγῆς, καὶ θέλει μὲ τοῦτο ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰγεται ἀπὸ τὸν πατριάρχην Ἀβραάμ, καὶ τὸν βασιλέα Δαβίδ, καὶ ἐπομένως ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, πού ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Πατριάρχας καὶ διὰ τῶν Προφητῶν εἰς τοὺς Ἑβραίους.

Μετοικεσία Βαβυλῶνος λέγεται ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν Βαβυλῶνα, πού ἔγινε τὸ ἔτος 586 π. Χ. καὶ διήρκεσεν 70 ἔτη. Κατόπιν οἱ Ἰουδαῖοι ἄρχισαν νὰ ξαναγυρίζουν εἰς τὴν πατρίδα των, τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡ δὲ μετοικεσία Βαβυλῶνος χωρίζεται ἀπὸ τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα μὲ 14 γενεάς ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ δὲ βασιλεία τοῦ Δαβίδ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ πάλιν μὲ 14 γενεάς.

— Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις ἔγινεν κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ἐν ᾧ, ὡς γνωστόν, ἡ παρθένος Μαρία, ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ εἶχε ἀρραβωνιασθῆ μὲ τὸν Ἰωσήφ, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰακώβ, πρὶν ὑπανδρευθοῦν, εὐρέθη ἐκείνη ἔγγυος ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ὁ δὲ Ἰωσήφ ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς, ἐπειδὴ ἦτο ἐνάρετος καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ τὴν κατηγορήσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον, διὰ τοῦτο ἐσκέφθηκε νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ, χωρὶς νὰ κάμῃ τέτοιον θόρυβον, ὅπως ὄριζεν ὁ νόμος (Δευτερονομίου ΚΒ' 23). Ἀλλὰ μόλις ἐπῆρε αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, Ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνηκεν εἰς αὐτὸν «κατ' ὄναρ» καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ἰωσήφ, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς τὴν Μαρίαν, τὴν μνηστὴν σου, διότι τὸ παιδί, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ γεννήσῃ, προέρχεται ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Θὰ γεννήσῃ δὲ ἡ παρθένος Μαρία υἱόν, καὶ θὰ ὀνομάσῃς τὸ ὄνομά του Ἰησοῦς, διότι αὐτὸς θὰ σώσῃ τὸν λαόν του ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των.

Καὶ προσθέτει ὁ ἄγγελος ἀκόμη, ὅτι τοῦτο ὄλον ἔγινε, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ αὐτό, πού εἶπεν ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, ὡς ἐξῆς: Ἰδοὺ ἡ Παρθένος θὰ συλλάβῃ καὶ θὰ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσουν τὸ ὄνομά του Ἐμμανουήλ, (πού ἐρμηνεύεται, ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας).

Αὐτὰ εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του ὁ Ἰωσήφ. Καὶ μόλις ἐξύπνησεν, ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ. Καὶ παρέλαβε τὴν μνηστὴν του εἰς τὸ σπίτι του ὡς προστάτης τῆς πλέον, καὶ δὲν τὴν ἐπῆρην ὡς γυναῖκα του ποτέ, οὔτε καὶ ὅτε αὐτὴ ἐγέννησε

τὸν πρωτότοκον καὶ μονογενῆ τῆς υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομά του Ἰησοῦν.

Πόρισμα.—Ὁ ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας γεννηθεὶς Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ.

25 Δεκεμβρίου. **Ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ**
(Ματθ. κεφ. Β', στίχ. 1—12)

Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

(Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων πέσῃ Κυριακὴν ἢ ὁποιανδήποτε ἄλλην ἡμέραν, Εὐαγγέλιον λέγεται τὸ ἐξῆς).

Κείμενον.—Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες : Ποῦ ἐστὶ ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ; Εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης, ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, εἶπον δὲ αὐτῷ : Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου. «Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.

Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε : Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὶ δὲ εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς, ἕως οὗ ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ πεδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἠεχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ πεδίον μετὰ Μαρίας, τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκον αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Περίληψις.—Ἡ περικοπὴ αὕτῃ διηγεῖται τὴν προσκύνησιν τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν μάγων τῆς ἀνατολῆς, ποὺ ἦσαν σοφοὶ ἄστρονόμοι καὶ ἀστρολόγοι τῆς Περσίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

(Ματθ. Κεφ. Β', στίχ. 13—23)

Ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων τῆς Βηθλεέμ.

Κείμενον.— Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων : Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ πεδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ, ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ προφήτου λέγοντος : Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου».

Τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας ἐν Βηθλεέμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος : Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ραμᾶ, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς, Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν.

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ λέγων : Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. Χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔλθων κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Περίληψις.— Ἐνταῦθα ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς διηγεῖται τὴν σφαγὴν τῶν νηπίων τῆς Βηθλεέμ, τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἰησοῦ διὰ τῆς φυγῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὴν ἐπάνοδον καὶ ἐγκατάστασίν του εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

(Μάρκου, κεφ. Α', στίχ. 1—8)

Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου.

Κείμενον.— Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, «ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ», ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε λέγων: Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμί ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

Περίληψις.— Ἐδῶ ὁ ἱερός εὐαγγελιστὴς Μάρκος κάνει ἀρχὴν τοῦ Εὐαγγελίου του καὶ ὁμιλεῖ διὰ τὸν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν, ποῦ ἦλθε ἔμπρὸς ἀπὸ τὸν Χριστόν, διὰ νὰ τοῦ ἐτοιμάσῃ τὸν δρόμον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

6 Ἰανουαρίου.— **Ἡ ἑορτὴ τῶν Φώτων ἢ Θεοφανίων.**

(Ματθαίου, κεφ. Γ', στίχ. 13—17)

Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Ὅποιανδὴποτε ἡμέραν πέσῃ ἡ ἑορτὴ, λέγεται τὸ ἐξῆς Εὐαγγέλιον):

Κείμενον.— Γῶ καιρῷ ἐκείνῳ παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων: Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἄφες ἄρτι, οὕτω γὰρ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφήσιν αὐτόν, καὶ βα-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πισθεις ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστεράν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσα: Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Περίληψις.—Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργον του, βαπτίζεται εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ παράδειγμα μετανοίας.

7 Ἰανουαρίου. **Ἡ σύναξις τοῦ τιμίου Προδρόμου.**

(Ἰωάννου, κεφ. Α, στίχ. 29—34)

Ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου.

(Ἐάν ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου πέσῃ ἡμέραν Κυριακὴν (Κυριακὴν μετὰ τὰ Φῶτα), λέγεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου ὡς ἐξῆς: Τὸ δὲ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα λέγεται τὴν ἐπομένην Κυριακὴν 14 Ἰανουαρίου).

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει: "Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον: Ὅπισθ μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν· Κἀγὼ οὐκ ἤδην αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. Καὶ ἔμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων: Ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστεράν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. Κἀγὼ οὐκ ἤδην αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν: «Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Κἀγὼ ἐώρακα καὶ μεμαρτύρηκα, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Περίληψις.—Ἐνταῦθα ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ὁ ὁποῖος ἐβάπτισεν τὸν Κύριον εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, μαρτυρεῖ ὅτι εἶδε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὡς εἶδος περιστέρως, νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ μένῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι αὐτός ἐῖναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

(Ματθαίου, κεφ. Δ', στίχ. 12—17)

Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὸ ἔργον του.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ καταλιπὼν τὴν ἑρμησίαν ἐκείνην ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου ἐκπαίδευτικῆς Πολιτικῆς

τὴν Ναζαρέτ, ἔλθων κατῴκησεν εἰς Καπερναοῦμ τὴν παραθαλάσσιαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ Ἑσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος: Γῆ Δαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθελεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνων, ὁ λαὸς καθήμενος ἐν σκοτει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν: Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Περίληψις.—Ὁ Κύριος ἀρχίζει τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, τὴν Καπερναοῦμ.

Σημείωσις.—Ὑστερα ἀπὸ τὴν Κυριακὴν μετὰ τὰ Φῶτα, διὰ τὰ εὐρουμια τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς, θὰ πᾶμε εἰς τὸ Ἡμερολόγιον, καὶ θὰ παρατηρήσουμε πότε ἀρχίζει τὸ Τριῶδιον (Κυριακὴ τοῦ Τελῶνου καὶ Φαρισαίου).

Ἄν λοιπὸν μεσολαβῇ μία Κυριακὴ μέχρι τοῦ Τριῶδιου, Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς ΙΕ' τοῦ Λουκᾶ (τοῦ Ζακχαίου). Ἄν μεσολαβοῦν δύο Κυριακαί, τὴν πρώτην λέγεται τῆς ΙΒ' Λουκᾶ (τῶν 10 λεπτῶν) καὶ τὴν δευτέραν τοῦ Ζακχαίου—ΙΕ' Λουκᾶ. Ἄν μεσολαβοῦν τρεῖς Κυριακαί, τὴν πρώτην λέγεται τῶν 10 λεπτῶν (ΙΒ' Λουκᾶ), τὴν δευτέραν τοῦ Ζακχαίου (ΙΕ' Λουκᾶ) καὶ τὴν τρίτην τῆς ΙΖ' Ματθαίου (τῆς Χαναναίας).

Ἄν μεσολαβοῦν τέσσαρες Κυριακαί, τὴν πρώτην λέγεται τῶν 10 λεπτῶν, τὴν δευτέραν λέγεται τῆς ΙΔ' Λουκᾶ, τὴν τρίτην τοῦ Ζακχαίου καὶ τὴν τετάρτην τῆς Χαναναίας (ΙΖ' Ματθαίου).

Ἄν μεσολαβοῦν πέντε Κυριακαί, προστίθενται πρὸ τῆς Χαναναίας ἡ ΙΣΤ' Ματθαίου (τῶν ταλάντων). Καὶ ἂν μεσολαβοῦν ἕξ Κυριακαί, προστίθεται ἡ ΙΕ' Ματθαίου (ΚΒ', 36—46). Μετὰ ἀρχίζουσι αἱ περικοπαὶ τοῦ Τριῶδιου, δηλ. Τελῶνου καὶ Φαρισαίου, Ἀσώτου κλπ. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ γράφονται ὅλες οἱ περιπτώσεις.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(Λουκᾶ, κεφ. ΙΖ', στίχ. 12—20)

Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπτῶν.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινὰ κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπτοὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες: Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς: Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἦν Σαμα-

ρείτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν : Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν ; οἱ δὲ ἑννέα ποῦ ; οὐχ' εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενῆς οὗτος ; Καὶ εἶπεν αὐτῷ. Ἀναστάς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Ἑρμηνεία—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐνῶ εἰσῆρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν κώμην τῆς Σαμαρείας, τὸν συνήντησαν δέκα ἄνθρωποι λεπροί, οἱ ὅποιοι ἐστάθησαν μακριά, καὶ αὐτοὶ ἐφώνησαν δυνατὰ λέγοντες : — Ἰησοῦ Κύριε, ἐλέησέ μας.

Καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς :

— Πηγαίνετε νὰ δείξετε τὰ σώματά σας εἰς τοὺς ἱερεῖς.

Καὶ ἐνῶ ἐπήγαιναν αὐτοὶ, εἶδαν ὅτι ἐκαθαρίσθησαν ἀπὸ τῆν λέπραν. Ἐνας δὲ ἀπὸ αὐτούς, μόλις εἶδεν ὅτι ἐθεραπεύθηκε, ἐπέστρεψε δοξάζων τὸν Θεὸν μὲ μεγάλην φωνήν, καὶ ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ εὐχαριστῶν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρεῖτης. Αὐτὸ ἄμα εἶδεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν : Δὲν ἐκαθαρίσθησαν ἀπὸ τὴν λέπραν καὶ οἱ δέκα ; Οἱ ἄλλοι ἑννέα ποῦ εἶναι ; Δὲν αἰσθάνθησαν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεόν, παρὰ μόνον αὐτὸς ὁ ἀλλογενῆς ;

Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν.

— Σῆκω καὶ πήγαινε εἰς τὸ σπίτι σου· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

Πόρισμα.— Πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε εὐγνώμονες. Νὰ ἀναγνωρίζωμεν δηλαδὴ τὸ καλὸ, ποῦ μᾶς κάνει ὁ Θεὸς ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(Λουκά, κεφ. ΙΘ', στίχ. 1—11)

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.

Κείμενον.— Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχώ. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι πῆ ἡλικία μικρὸς ἦν. Καὶ προσδραμῶν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωρέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἔμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. Καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτῷ χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον λέγοντες : Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν

Ἰησοῦν : Ἴδου τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινά τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Ἑρμηνεία. — Ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἐνῶ ὁ Κύριος ἀνέβαινεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔφθασεν εἰς τὴν Ἱεριχώ, καὶ ἐπερνοῦσε ἀπὸ τοὺς δρόμους της. Καὶ ἰδοὺ κάποιος ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, παρουσιάσθη, καὶ αὐτὸς ἦτο ἀρχιτελώνης καὶ ἦτο πλούσιος αὐτός, καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν ποῖος εἶναι, καὶ δὲν ἤμποροῦσεν ἕνεκα τοῦ ὄχλου, διότι ἦτο κοντός εἰς τὸ ἀνάστημα. Ἐτρεξε λοιπὸν ἐμπρὸς καὶ ἀνέβηκεν ἐπάνω εἰς μίαν μουριά, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ τὸν ἴδῃ, διότι ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δρόμο ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ ὁ Ἰησοῦς. Καὶ μόλις ἔφθασεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸν εἶδεν ἐπάνω εἰς τὴν μουριά, τοῦ εἶπε :

— Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, διότι σήμερα πρέπει νὰ μείνω εἰς τὸ σπίτι σου.

Ὁ Ζακχαῖος κατέβηκεν ἀμέσως, καὶ μὲ χαρὰν τὸν ὑποδέχθηκε εἰς τὸ σπίτι του. Αὐτὸ ὅμως πολὺ ἐλύπησε ὄλους καὶ δι' αὐτὸ ὄλοι ἐμουρμούριζαν καὶ ἔλεγαν :

— Πωπῶ... πῆγε νὰ μείνῃ σὲ σπίτι ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου !

Ἄλλὰ ὁ Ζακχαῖος τότε εἶπεν εἰς τὸν Ἰησοῦν :

— Κύριε, εἶμαι ἀμαρτωλὸς ἄνθρωπος. Ἄλλὰ τώρα μετανοῶ, καὶ δίνω τῇ μιᾷ περιουσίᾳ μου εἰς τοὺς πτωχοὺς. Καὶ ἐὰν κανέναν ἄνθρωπον τὸν ἔχω ἀδικήσῃ καὶ τοῦ εἰσέπραξα περισσότερα, τώρα νὰ ἔλθῃ νὰ τοῦ τὰ δώσω εἰς τὸ τετραπλάσιο.

Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : ὅτι σήμερον ἐμπῆκεν εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ ἡ σωτηρία, καθότι καὶ αὐτὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ. Διότι ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸν ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον.

Πόρισμα. — Ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζητήσῃ, ἀνεύρῃ καὶ σώσῃ τὸ ἀπολωλός πρόβατον, δηλαδὴ τὸν χαμένον ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἄνθρωπον.

30 Ἰανουαρίου. — *Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.*

(Ματθαίου κεφ. Ε', στίχ. 14—20)

Οἱ Χριστιανοὶ εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

(Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν πέσῃ ἡμέραν Κυριακὴν ἔξω ἀπὸ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τὸ Τριῶδιον, τότε λέγεται ἡ περικοπὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὡς κάτωθι. Ἐάν ὁμοῦς πέσῃ Κυριακὴν μετὰ Τριωδίου ἢ ἑορτῇ, τότε λέγεται ἡ παραβολὴ τοῦ Τελῶνου καὶ Φαρισαίου, τὴν ὁποίαν ἴδε κατωτέρω.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μαθηταῖς: Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη, οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ἡμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν Νόμον ἢ τοὺς Προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἴδιαι ἔτι ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ὑπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἄν πάντα γένηται. Ὅς οὖν ἐάν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὅς δ' ἄν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ἐρμηνεία.—Εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του:

Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου, δηλ. τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἢμπορεῖ νὰ κρυφθῇ μία πόλις, ἢ ὁποῖα κεῖται ἐπάνω εἰς ὄρος. Οὔτε ἀνάπτουν οἱ ἄνθρωποι τὸ λυχνάρι καὶ τὸ βάζουν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἀλλὰ τὸ βάζουν ἐπάνω εἰς τὸν λυχνοστάτην, καὶ τότε φέγγει καὶ φωτίζει ὄλους τοὺς εὐρισκομένους μέσα εἰς τὸ σπίτι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρέπει νὰ λάμψῃ καὶ τὸ φῶς σας ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ νὰ ἴδουν τὰ καλὰ σας ἔργα, καὶ νὰ δοξάσουν τὸν Πατέρα σας τὸν οὐράνιον.

Μὴ νομίσετε ὅτι ἦλθα εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ καταργήσω τὸν Νόμον τοῦ Μωϋσέως καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Προφητῶν, Δὲν ἦλθα διὰ νὰ τὰ καταργήσω, ἀλλὰ διὰ νὰ τὰ συμπληρώσω, καὶ διὰ νὰ τὰ ἐπικυρώσω καὶ νὰ τὰ ἐκπληρώσω. Διότι ἀληθινὰ σας λέγω, ὅσον ὑφίσταται ὁ κόσμος αὐτός, οὔτε ἡ παραμικροτέρα ἐντολὴ τοῦ Νόμου δὲν θὰ ἀτονίσῃ, ἀλλὰ ὅλες θὰ ἐκτελεσθοῦν καὶ θὰ ἐπαληθεύσουν. Ὅποιος λοιπὸν χριστιανὸς παραβῇ μίαν ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἐντολάς καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του διδάξῃ ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὰς θεωροῦν μικρὰς καὶ ἀσημάντους, αὐτὸς θὰ κηρυχθῇ ἐλάχιστος καὶ τελευταῖος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ὅποιος δὲ τὸναντίον ἐκτελέσῃ αὐτάς,

ἔστω καὶ μικράς, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του διδάξῃ ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους, αὐτὸς θὰ ὀνομασθῇ μέγας εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Πόρισμα.—Ὁ Χριστὸς δὲν ἦλθεν εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ καταργήσῃ τὸν ἠθικὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως. Ἄλλὰ ἦλθε διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ καὶ νὰ τὸν συμπληρώσῃ. Ἦλθε δὲ ἀκόμη διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ νὰ ἐπαληθεύσῃ τὰς προφητείας τῶν Προφητῶν. Καὶ διδάσκει ἐδῶ, ὅτι ὅλες οἱ ἐντολές τοῦ Θεοῦ εἶναι ἴσες καὶ σπουδαῖες. Καὶ ὅλες πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ τὰς ἐκτελοῦν, ὅπως τὰς ἐξετέλεσαν καὶ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά των ἐδίδαξαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ σέβωνται τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία μας τοὺς ὠνόμασε μεγάλους πατέρας.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

2 Φεβρουαρίου. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

(Λουκᾶ, κεφ. Β', στίχ. 22—40)

Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Μεσσίας.

(Ἐάν πῆσῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἡμέραν Κυριακὴν ἔξω τοῦ Τριωδίου, Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς ἑορτῆς, ὡς κάτωθι. Ἄν ὅμως ἡ ἑορτὴ πῆσῃ εἰς Κυριακὴν μετὰ Τριωδίου, τότε Εὐαγγέλιον λέγεται τοῦ Τριωδίου (τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἢ τοῦ Ἀσώτου, ὅ,τι τύχη).

Κείμενον,—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνήγαγον οἱ γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήναι τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι «πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται» καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίῳ, ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.

Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Συμεῶν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλάβης, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἦν αὐτῷ κεχηρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον, πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ Ἱερόν. Καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε: Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὴν Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ: Ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρῶν.
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐπτά, ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. Καὶ αὕτη ἦν χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ, νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ἠΐξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

Ἑρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὅτε δηλ. ὁ Ἰησοῦς ἔγινεν 40 ἡμερῶν, ἀνέβασαν οἱ γονεῖς τὸ νεογέννητον παιδίον Ἰησοῦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ τὸ παρουσιάσουν εἰς τὸν Θεόν, ὅπως εἶναι γραμμένον εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅτι δηλαδή «κάθε ἀρσενικὸ παιδί, πρωτότοκον, θὰ ὀνομασθῇ ἅγιον χάριν τοῦ Κυρίου», καὶ διὰ νὰ προσφέρουν θυσίαν, ὅπως εἶναι γραμμένον εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἓνα ζευγάρι τρυγόνια ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν (=πιτσούνια).

Τότε εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐξοῦσεν ἓνας ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο εὐσεβὴς καὶ εὐλαβὴς, ἀναμένων μὲ πόθον τὴν παρηγορίαν τῶν Ἰσραηλιτῶν, δηλαδή τὸν Σωτῆρα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸν ἐφώτιζε αὐτὸν τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἶχε δοθῆ εἰς αὐτὸν ἡ ὑπόσχεσις νὰ μὴ ἀποθάνῃ, πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου, δηλ. τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν αὐτὴν ὠδηγήθηκεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὸ Ἱερόν, δηλ. εἰς τὸν Ναόν. Καὶ μόλις ἔφεραν οἱ γονεῖς τὸ παιδί Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναόν, διὰ νὰ κάνουν ὅ,τι λέγει ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ περὶ αὐτοῦ, αὐτὸς ἐπῆρεν αὐτὸ εἰς τὴν ἀγκαλιάν του, καὶ εὐχαρίστησε τὸ Θεό, καὶ εἶπε:

—Τώρα ἄς ἀποθάνω, Κύριε, ἤσυχα, ὅπως μοῦ εἶπες, διότι τὰ μάτια μου εἶδαν τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον προώρισες διὰ τὴν σωτηρίαν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὡς φῶς διὰ τὸν φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ ὡς δόξαν τοῦ λαοῦ σου τοῦ Ἰσραὴλ.

Αὐτὰ ἀκούοντες ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ ἐθαύμαζαν. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ πρὸς τὴν Μαρίαν τὴν μητέρα αὐτοῦ εἶπεν:

—Ἰδοὺ οὗτος θὰ γίνῃ ἡ αἰτία ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ σωθοῦν, ἄλλοι δὲ νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ νὰ χαθοῦν. Θὰ εἶναι δὲ ἀκόμη καὶ ἀντικείμενο συζητήσεως

μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Καί τῆ δική σου καρδιά θά τὴν περᾶση μία πολὺ μεγάλη λύπη, διὰ νὰ φανερωθοῦν οἱ σκέψεις πολλῶν ἀνθρώπων.

Ἄκομη εἰς τὸν Ναὸν ἦτο καὶ μία προφήτις, ἡ Ἄννα, κόρη τοῦ Φανουήλ, ἀπὸ τῆ φυλῆ Ἀσρήρ. Αὐτὴ ἦτο μεγάλης ἡλικίας, ποὺ ἔζησε ἑπτὰ χρόνια ὑπανδρευμένη. Καὶ τώρα ἦτο χήρα ἡλικίας περίπου ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν. Αὐτὴ δὲν ἔφευγεν ἀπὸ τὸν Ναὸν λατρεύουσα τὸν Θεὸν μὲ νηστείαν καὶ μὲ προσευχὴν νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὐτὴ λοιπὸν αὐτὴν τὴν στιγμὴν εὐρέθηκε εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἔδοξολογοῦσε τὸ Θεό, καὶ ὠμιλοῦσε περὶ τοῦ παιδίου πρὸς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἰερουσαλήμ, ποὺ ἐπερίμεναν τὴν σωτηρίαν.

Καὶ ὅταν τέλος ἐτελείωσαν ὅλα τὰ γραμμένα εἰς τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν τῶν τῆν Ναζαρέτ. Τὸ παιδί δὲ ἐμεγάλωνε καὶ ἐδυνάμωνε πνευματικῶς, κάθε ἡμέραν γινόμενον σοφώτερον. Ἡ χάρις δὲ τοῦ Θεοῦ ἦτο ἐπάνω του.

Πόρισμα.—Τὸ παιδί ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Μεσσίας, τὸν ὁποῖον ἐπερίμενεν ὅλος ὁ κόσμος ὡς Σωτῆρα.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. *Τῆς Χαναναίας.*

(Ματθαίου, κεφ. ΙΕ', στίχ. 21-28)

Ἡ θεραπεία τῆς κόρης τῆς Χαναναίας.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία, ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληθοῦσα, ἐκραύγαζεν αὐτῷ λέγουσα: Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες: Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν: Οὐκ ἀπεστάλην εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Ἡ δὲ ἐληθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα: Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν: Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε: Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ. ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἴαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ἑρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος, δηλ. τῆς Φοινίκης, ποῦ τὰ κατοικοῦσαν Ἕλληνες, δηλαδή εἰδωλολάτραι. Καὶ Ἰδοῦ ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐβγήκε μιὰ γυναῖκα Χαναναία ἢ Ἑλληνίς Συροφοινίκισσα (Μάρκου Ζ', 26), ἡ ὁποία ἔτρεξε κοντά του καὶ τὸν παρακαλοῦσε καὶ ἔλεγε: —Κύριε, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, λυπήσου με· ἡ κόρη μου πάσχει ἀπὸ κακιὰ ἀρρώστεια.

Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν τῆς ἔδωκε καμμίαν ἀπάντησιν. Διὰ τοῦτο ἦλθαν κοντά του οἱ μαθηταὶ του καὶ τὸν παρακαλοῦσαν καὶ τοῦ ἔλεγον: —Κύριε, κάνε τῆς ὅ,τι σοῦ ζητεῖ, γιατί ἔρχεται ἀπὸ πίσω μας καὶ μᾶς ἐνοχλεῖ μὲ τίς φωνές τῆς. Ὁ Κύριος δὲ ἀπάντησε εἰς αὐτούς:

—Ὁ Θεὸς μὲ ἔστειλε εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἡ γυναῖκα ἦλθε πιὸ κοντά καὶ τὸν προσκυνοῦσε καὶ τοῦ ἔλεγε: —Κύριε, ἐλέησέ με.

Ὁ Κύριος δὲ τότε τῆς εἶπεν:

—Δὲν εἶναι καλὸ νὰ παίρνη κανεὶς τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὰ παιδιὰ του καὶ νὰ τὸ ρίχνῃ στὰ σκυλλάκια.

—Καὶ ἐκεῖνη ἐκατάλαβε τὸ νόημα καὶ τοῦ εἶπε:

—Ναί, Κύριε, ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλλάκια βέβαια τρέφονται ἀπὸ τὰ ψίχουλα, ποῦ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τῶν κυρίων των.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐκατάλαβε τὴν μεγάλην τῆς πίστιν καὶ τῆς εἶπεν:

—᾿Ω γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις. Ἄς γίνῃ λοιπόν, ὅπως θέλεις.

Καὶ ἐθεραπεύθηκεν ἡ κόρη τῆς αὐτῆν τὴν στιγμὴν.

Πόρισμα.—Ὁ Θεὸς μᾶς δίνει κάθε τι, ποῦ τοῦ ζητοῦμεν μὲ πίστιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ.—Ἴδε σελίδα 38.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.

(Ματθαίου κεφ. ΚΕ', 14—31 καὶ ΙΑ' 15)

Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ

ἀπεδήμησεν εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα· ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδισε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ἀπελθὼν, ὠρυξεν ἐν τῇ γῆ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν, ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων: Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδισα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφῆ δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ: Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε: Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα δύο ἐκέρδισα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ: Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπε: Κύριε καὶ ἔγνω ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν, ἔκρυψα τὸ τάλαντόν ἐν τῇ γῆ, ἴδε, ἔχεις τὸ σόν, ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε αὐτῷ: Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἦδεις, ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα, ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις καὶ ἔλθὼν ἐγὼ ἔκομισάμην ἂν τὸ ἐμόν σὺν τόκῳ· ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ταῦτα λέγων ἐφώνει: ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Ἐρμηνεία.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν αὐτὴν:

—Κάποιος ἄνθρωπος, ποῦ ἔφευγε σὲ ταξειδί μακρυνό, ἐκάλεσε τοὺς δούλους του καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν περιουσίαν του. Καὶ εἰς ἓνα μὲν ἔδωσε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, καὶ εἰς ἄλλον ἓνα, εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰκανότητά του, καὶ ἀμέσως ἔφυγεν. Ἐκεῖνος, ποῦ ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, ἐργάσθηκε μὲ αὐτὰ καὶ ἐκέρδισε ἄλλα πέντε, ὁμοίως καὶ αὐτός, ποῦ ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, ἐκέρδισε μὲ αὐτὰ ἄλλα δύο. Αὐτὸς ὁμοίως, ποῦ ἔλαβε τὸ ἓνα τάλαντο, δὲν τὸ ἐργάσθηκε, ἀλλὰ ἔσκαψε τὴν γῆν καὶ ἔκρυψεν ἐκεῖ τὰ χρήματα τοῦ κυρίου του.

“Υστερα ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ ζητεῖ νὰ λογαριασθῇ μὲ αὐτούς. Καὶ ἔρχεται ὁ λαβῶν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ τοῦ ἔφερον ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων :

—Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωσες, ἐγὼ ὅμως ἐκέρδισα μὲ αὐτὰ ἄλλα πέντε. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ κύριός του :

—Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, σὲ ὀλίγα ἐφάνηκες πιστός, δι’ αὐτὸ ἐγὼ θὰ σὲ διορίσω εἰς τὰ πολλὰ, τώρα εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

Ἦλθε κατόπιν ὁ λαβῶν τὰ δύο τάλαντα καὶ εἶπεν :

—Κύριε, δύο τάλαντα μοῦ παρέδωσες, ἴδου ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδισα μὲ αὐτὰ.

Καὶ ὁ κύριός του τότε τοῦ εἶπεν :

—Εὖγε, δολε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, σὲ ὀλίγα ἐφάνηκες πιστός, δι’ αὐτὸ ἐγὼ θὰ σὲ διορίσω εἰς τὰ πολλὰ, τώρα εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου.

Εἰς τὸ τέλος ἦλθε καὶ ὁ λαβῶν τὸ ἓνα τάλαντον καὶ τοῦ εἶπε : —Κύριε, ἔμαθα ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος σκληρός, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρες καὶ συναθροίζων ἀπὸ ὅπου δὲν διεσκόρπισες, καὶ ἐπειδὴ ἐφοβήθηκα, ἐπήγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν· νὰ τώρα, πάρτο.

Τότε ἀποκρίθηκεν ὁ κύριός του καὶ τοῦ εἶπε :

—Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἔμαθες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ συναθροίζω ἀπὸ ὅπου δὲν διεσκόρπισα, ἔμαθες δηλαδὴ ὅτι εἶμαι ἄνθρωπος σκληρός καὶ ἄδικος, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὰ χρήματά μου εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ τώρα ποῦ ἦλθα, νὰ μοῦ δώσης τὸ τάλαντόν μου μὲ τὸν τόκον του. (Καὶ εἰς τοὺς ὑπηρέτας του θὰ εἶπη). Λοιπὸν πάρετε ἀπὸ αὐτὸν τὸ τάλαντον καὶ δότε το εἰς ἐκεῖνον, ποῦ ἔχει τὰ δέκα τάλαντα, διότι εἰς κάθε ἄνθρωπον, ποῦ ἔχει πολλὰ ἀποκτήσει μὲ τὴν ἐργασίαν του, θὰ τοῦ δοθοῦν καὶ ἄλλα καὶ θὰ τοῦ περισσεύσουν, ἀπὸ ἐκεῖνον δὲ ὅπου τοῦ ἐδόθησαν χαρίσματα (τάλαντα), ἀλλὰ δὲν τὰ ἐργάσθηκε ἀπὸ τεμπελιάν, καὶ τώρα δὲν ἔχει τίποτε ἀπὸ δική του ἐργασία, καὶ αὐτὸ ποῦ τοῦ ἐδόθη, ἀλλὰ τὸ ἄφησεν ἀκαλλιέργητον, θὰ τοῦ τὸ πάρουν πίσω. Καὶ τὸν ἄχρηστον δοῦλον ρίξτε τον εἰς τὸ πιὸ πυκνὸ σκοτάδι· ἐκεῖ θὰ εἶναι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Κύριος ἐκήρυττε δυνατὰ.

—Ἐκεῖνος ποῦ ἔχει αὐτιά πνευματικὰ διὰ νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ

κατανοῆ αὐτὰ πού λέγω, ἄς τὰ ἀκοῦη καί ἄς κατανοῆ, ὅτι αὐτὰ θὰ πάθῃ κάθε ἄνθρωπος, πού ἀπό τεμπελιά δὲν καλλιεργεῖ τὰ χαρίσματα, πού τοῦ ἔδωσεν ὁ Θεός.

Πόρισμα.—Ὁ Θεός δίνει εἰς τοὺς ἀνθρώπους διάφορα εἰς τὸν καθ' ἓνα χαρίσματα (τάλαντα), καί πρέπει νὰ τὰ καλλιεργῆ πρὸς ὄφελος καί ἰδικόν του καί τῶν ἄλλων.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

(Ματθαίου κεφ. ΚΒ', στίχ. 36—46)

Οἱ μεγαλύτερες ἐντολές τοῦ Νόμου. Ὁ Μεσσίας.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτὸν καί λέγων ; Διδάσκαλε, ποία ἐντολή μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ : Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καί ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καί ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καί μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ : Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καί οἱ προφῆται κρέμανται.

Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγων : Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ ; Τίνος υἱὸς ἐστὶ ; Λέγουσιν αὐτῷ : Τοῦ Δαβίδ. Λέγει αὐτοῖς ; Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων : «εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου : κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου». Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ ; Καί οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτηῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Ἐρμηνεία.—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ἕνας νομικός ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν καί τὸν ἐρώτησε :

—Διδάσκαλε, ποία εἶναι ἡ μεγαλύτερα ἐντολή τοῦ Νόμου ; Καί ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν :

—Νὰ ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου μὲ ὅλη σου τὴν καρδιά καί μὲ ὅλη σου τὴν ψυχὴ, καί μὲ ὅλη σου τὴ διάνοια. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη καί μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία μὲ αὐτὴν εἶναι : Νὰ ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου, ὅπως ἐκ φύσεως ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτόν σου. Εἰς αὐτάς τὰς δύο ἐντολάς περιλαμβάνεται ὅλος ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως καί ἡ διδασκαλία τῶν Προφητῶν.

Ἐνῶ δὲ ἦσαν (μίαν ἡμέραν οἱ Φαρισαῖοι) συναθροισμένοι, τοὺς ἐρώτησεν ὁ Ἰησοῦς καί τοὺς εἶπε :

—Τί φρονεῖτε σεῖς περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος υἱὸς εἶναι; Λέγουν εἰς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι: —Τοῦ Δαβίδ.

Λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς:

—Τότε πῶς ὁ Δαβίδ τὸν ὀνομάζει Κύριον, φωτιζόμενος ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ λέγων εἰς τοὺς ψαλμούς του: «εἶπεν ὁ Κύριος (=ὁ Θεὸς) εἰς τὸν Κύριόν μου (=τὸν Χριστόν): κάθισε εἰς τὰ δεξιὰ μου, ἕως ὅτου βάλω τοὺς ἐχθρούς σου κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σου (δηλ. ἕως ὅτου ὑποτάξω τοὺς ἐχθρούς σου:).» Ἄφου λοιπὸν ὁ Δαβίδ ὀνομάζει τὸν Χριστόν Κύριόν του, πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ;

Καὶ κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, οὔτε ἐτόλμησε κανεὶς ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τίποτε.

Πόρισμα.—Δύο εἶναι οἱ μεγαλύτερες ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Αὐτὲς ἀποτελοῦν τὸν πιὸ μεγάλο ἠθικὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶναι ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ καὶ ἀνώτερος ἀπὸ αὐτόν, διότι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ—ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ
ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ—Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ.

(Λουκᾶ, κεφ. ΙΗ', στίχ. 10 | 15)

Ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψώνει.

(Ἡ Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἢ ἡ ἀρχὴ τοῦ Τριωδίου μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον κυμαίνεται μεταξὺ τῆς 25 Ἰανουαρίου καὶ τῆς 21 Φεβρουαρίου, καθόσον τὸ Πάσχα, ὡς γνωστόν, κυμαίνεται ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος 35 ἡμερῶν, ἦτοι μεταξὺ τῆς 4 Ἀπριλίου καὶ τῆς 8 Μαΐου μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον ἢ μεταξὺ τῆς 22 Μαρτίου καὶ τῆς 25 Ἀπριλίου, μὲ τὸ παλαιὸν τοιοῦτον, τὸ δὲ Τριώδιον μεταξὺ 11 Ἰανουαρίου καὶ 13 Φεβρουαρίου μὲ τὸ παλαιόν).

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ Ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηύχετο. Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, διτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ Τελώνης. Νηστεύω δις τοῦ Σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ Τελώνης μακρόθεν ἑστώς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων: ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν: κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖ-

νος. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Ἐρμηνεία.—Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν—τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου—κάνει ἀρχὴν ἢ Ἐκκλησίᾳ μας τοῦ Τριωδίου—ἀρχίζει ἢ ἀνοίγει τὸ Τριῶδιον—πού εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ λειτουργικά της βιβλία. Αὐτὸ τὸ βιβλίον τελειώνει τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ περιέχει τὰς ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι ὁ καιρὸς τῆς νηστείας καὶ τῆς προσευχῆς. Μᾶς διδάσκει δὲ εἰς τὴν παραβολὴν αὐτὴν ἢ Ἐκκλησίᾳ μας καὶ ὁ Χριστὸς μας, ὅτι ἡ προσευχὴ μας πρέπει νὰ γίνεται μὴ ταπεινοφροσύνην, καὶ λέγει :

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν παραβολὴν.

—Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν εἰς τὸ Ἱερὸν, δηλ. εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ κάνουν τὴν προσευχὴ τους. Ὁ ἓνας ἦτο Φαρισαῖος, δηλ. ἄνθρωπος, ἀπὸ ὄλους νομιζόμενος εὐσεβῆς καὶ ὁ ἄλλος Τελώνης δηλ. ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς καὶ ἄδικος. Ὁ Φαρισαῖος λοιπὸν ἐστάθηκε ὄρθιος καὶ ὑπερήφανος καὶ ἔκανε τὴν προσευχὴν του μὲ ἐπαίνους γιὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἔλεγε :

—Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, διότι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, πού εἶναι ἄρπαγες, ἄδικοι, ἀμαρτωλοί, ἢ ὅπως εἶναι αὐτός δὲ ὁ Τελώνης. Ἐγὼ νηστεύω δύο φορές τὴν ἑβδομάδα καὶ δίνω εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸ 1/10 ἀπὸ τὰ κέρδη μου.

Ὁ Τελώνης ὅμως ἐστέκετο μακριὰ πολὺ ἀπὸ τὸ Ἱερό, καὶ συναισθανόμενος τίς ἀμαρτίες του δὲν ἤθελε ἀπὸ φόβου Θεοῦ νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ ἐκτυποῦσε τὸ στήθος του καὶ ἔλεγε :

—Θεέ μου, συγχώρησέ με τὸν ἀμαρτωλόν,

Καὶ ὁ Κύριος ἐπρόσθεσε :

—Σᾶς λέγω ἐγώ, ὅτι ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴν καὶ ἐδικαίωσε, δηλ. ἐσυγχώρησε τὸν Τελώνην, καὶ αὐτὸς συγχωρημένος ἐπῆγεν στὸ σπίτι του, παρὰ ὁ Φαρισαῖος ἐκεῖνος. Διότι κάθε ἄνθρωπος, πού ὑψώνει μόνος του ἀπὸ ὑπερηφάνειαν τὸν ἑαυτὸν του καὶ φαίνεται ἐγωῖσθης, αὐτὸς θὰ ταπεινωθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι ὁ Θεὸς δὲν θὰ τοῦ συγχωρήσῃ τίς ἀμαρτίας του, ἐπειδὴ δὲν μετανοεῖ. Αὐτὸς δὲ πού ταπεινώνει τὸν ἑαυτὸν του μπροστὰ εἰς τὸ Θεόν καὶ μετανοεῖ καὶ τοῦ ζητεῖ συγχώρησιν, αὐτὸς θὰ ὑψωθῇ καὶ θὰ δοξασθῇ ἀπὸ τὸ Θεόν.

Πόρισμα.—Δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι ἐγωῖσθης καὶ ἀπὸ ἐγωῖσμόν νὰ περιφρονῇ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

συγχωρεῖ μόνον τοὺς ταπεινοὺς, ποὺ συναισθάνονται τὰς ἁμαρτίας των καὶ ζητοῦν τὴν συγχώρησιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ—ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ—ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ,

(Λουκᾶ, κεφ. !Ε΄, στίχ. 11-32)

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. "Ἀνθρώπος τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί : Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν. Καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε : Πόσοι μίσθιοι τοῦ Πατρὸς του περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλυμαι ! Ἄναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ : Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ.

"Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ εὐσπλαχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός. Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ. Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκατε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσαντες καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

"Ἦν δὲ ὁ υἱός αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορόν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ : "Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτόν ἀπέλαβεν. Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξεληθὼν

παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί: Ἴδου τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σοι τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν, εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη.

Ἑρμηνεία.—Διὰ τὴν νῦν μᾶς δείξει ὁ Κύριος ὅτι ὁ Θεός, ὡς πατέρας φιλόστοργος, εἶναι πάντοτε πρόθυμος νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τις ἁμαρτίες μας, ἂν μετανοήσουμε εἰλικρινά, εἶπε τὴν παραβολὴν αὐτήν:

—Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δυὸ παιδιά. Καὶ εἶπε τὸ μικρότερον τὸ πατέρα του:

—Πάτερ, δόσε μου τὸ μερίδιόν μου ἀπὸ τὴν περιουσίαν.

Καὶ ὁ πατέρας ἐμοίρασε τὴν περιουσίαν τοῦ εἰς τὰ δύο τοῦ παιδιά. Ὑστερα δὲ ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρας, ὁ μικρότερος ἐπούλησε τὴν περιουσίαν τοῦ καὶ ἐπῆρε τὰ λεπτὰ καὶ ἐπῆγε σὲ μακρυνὴν χώραν διὰ νὰ ζῆσῃ. Καὶ ἐκεῖ διεσ ὀρπισε τὴν περιουσίαν τοῦ σὲ ζωὴ ἄσωτη. Καὶ ὅταν ἐδαπάνησε ὅλα τὰ λεπτὰ ἄρχισε νὰ πεινᾷ, διότι εἰς τὴν χώραν ἐκείνην ἐγένεν λιμός δηλ. πείνα μεγάλη. Διὰ τοῦτο τὸ πλουσιόπαιδον αὐτὸ ἀναγκάσθηκε νὰ γίνῃ ὑπηρέτης εἰς ἕνα πλούσιον τῆς χώρας ἐκείνης. Αὐτὸς δὲ πάλιν τὸν ἔστειλεν εἰς τοὺς ἀγρούς νὰ τοῦ βόσκη τὰ γουρούνια. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τροφή, ποῦ τοῦ ἔδινεν ὁ κύριός του, δὲν τὸν ἔφθανε, προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ μὲ τὰ χαρούπια, τὰ ξυλοκέρατα, ποῦ ἔτρωγαν τὰ γουρούνια τοῦ. Καὶ κανένας δὲν ἐλυπεῖτο καὶ δὲν τοῦ ἔδινε τροφή. Ἐτοὶ πεινασμένος ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ εἶπεν:

—Αὐτὴ τῆ στιγμῇ πόσοι ὑπηρέτες τοῦ πατέρα μου ἔχουν ψωμί καὶ καλοπερνοῦν, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείναν! Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ πάω στὸν πατέρα μου, καὶ θὰ τοῦ εἰπῶ: Πάτερ, ἤμαρτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ τώρα δὲν εἶμαι πλέον ἄξιός νὰ λέγωμαι υἱός σου. Θεώρησέ με ὡς ἕνα ὑπηρέτη σου, καὶ ἔχε με κοντὰ σου. Καὶ σηκώθηκε καὶ ἐπῆγε εἰς τὸν πατέρα τοῦ.

Καὶ ὁ πατέρας, ὅταν τὸν εἶδε ἀπὸ μακρῶν νὰ ἔρχεται, εὐπόλυτον, κουρελιασμένον καὶ σκελετωμένον ἀπὸ τὴν πείναν, τὸν Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐλυπήθηκε, καὶ ἔτρεξε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ. Τὸν ἀγκάλιασε λοιπὸν καὶ τὸν καταφιλοῦσε. Αὐτὸς τότε τοῦ εἶπε :

— Πάτερ, ἦμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱὸς σου.

Ἄλλὰ ὁ πατέρας ἐφώνησε τοὺς δούλους του καὶ τοὺς εἶπε :

— Φέρτε τὴν καλύτερη στολὴ καὶ ἐνδύσατέ τον· βάλτε του δακτυλίδι εἰς τὸ χέρι καὶ ὑποδήματα εἰς τὰ πόδια, καὶ φέρτε ἀκόμη τὸν μὸσχον τὸν σιτευτόν, δηλ. τὸ μανάρι τοῦ σπιτιοῦ τὸ καλοθρεμμένο, καὶ σφάξετέ το γιὰ νὰ φάμε καὶ νὰ χαροῦμε, διότι τὸ παιδί μου αὐτὸ ἦταν νεκρὸ καὶ ξανάζησε, ἦταν χαμένο καὶ εὐρέθηκε.

Καὶ ἄρχισαν τὸ γλέντι.

Ὅταν ἐγίνοντο ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ σπίτι, ὁ μεγαλύτερος υἱὸς ἦτο εἰς τὰ χωράφια καὶ ἐργάζετο. Ὅταν δὲ τὸ βράδυ ἐπέστρεψε κουρασμένος καὶ ἐπλησίασε εἰς τὸ σπίτι, ἄκουσε ὄργανα καὶ τραγούδια, καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ ἓνα δοῦλο του πληροφορίας, τί εἶναι αὐτά. Ἐκεῖνος τοῦ εἶπεν :

— Ἦλθε ὁ ἀδελφός σου, καὶ ὁ πατέρας σου ἔσφαξε «τὸν μὸσχον τὸν σιτευτόν», ἐπειδὴ τὸν ξαναβρῆκε γερό.

Ἐθύμωσε τότε ὁ μεγαλύτερος καὶ δὲν ἤθελε νὰ πάῃ μέσα. Διὰ τοῦτο ἐβγήκε ἔξω ὁ πατέρας καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ πάῃ μέσα νὰ χαρῆ καὶ αὐτός. Ἄλλὰ ὁ μεγαλύτερος εἶπε εἰς τὸν πατέρα του :

— Τόσα χρόνια τώρα ἐργάζομαι γιὰ σένα, καὶ ποτέ σου δὲν μοῦ ἔδωσες ἓνα κατσικάκι διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Καὶ τώρα ποῦ ἦλθε αὐτὸ τὸ παιδί σου, ποῦ ἔφαγε ὅλη σου τὴν περιουσία μὲ ἀμαρτωλές γυναῖκες, πρὸς χάριν του ἔσφαξες τὸν μὸσχον τὸν σιτευτόν.

Ὁ δὲ πατέρας τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, σὺ πάντοτε εἶσαι μαζί μου καὶ ὅλη μου ἡ περιουσία εἶναι ἰδική σου, δὲν εἶναι ἰδική μου, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ σου. Διὰ τοῦτο ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ διασκεδάσῃς καὶ νὰ χαρῆς, διότι ὁ ἀδελφός σου αὐτὸς ἦταν νεκρὸς καὶ ξανάζησε, ἦταν χαμένος καὶ εὐρέθηκεν.

Πόρισμα.— Ὁ Θεὸς πάντοτε μᾶς περιμένει νὰ μετανοήσουμε καὶ νὰ τοῦ ζητήσουμε τὴν συγχώρησι. Ἐκδηλώνουμε δὲ τὴν μετάνοιάν μας μὲ τὴν νηστείαν καὶ μὲ τὴν προσευχήν, ποῦ ζωηρότερα γίνονται τίς ἡμέρες τίς Σαρακοστῆς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ—ΤΡΙΤΗ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ
(Ματθαίου, κεφ. ΚΕ', στίχ. 31—46)

Πῶς θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος: "Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθήσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων· καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων.

Τότε ἔρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ: Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπισκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθετε πρὸς με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες: Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἔρεῖ αὐτοῖς: Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.¶

Τότε ἔρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων: Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· ἐπέινασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπισκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοί, λέγοντες: Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων: Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοῖ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐομηνεῖα.—Εἶπεν ὁ Κύριος τὰ ἐξῆς περὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας εἰς τὸν κόσμον καὶ τῆς μελλούσης κρίσεως.

—"Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν κόσμον με ὄλην τὴν δόξαν του καὶ μαζί του ὅλοι οἱ ἅγιοι ἄγγελοί του, τότε θὰ καθίσῃ σὰν βασιλιᾶς, εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης του. Καὶ θὰ συναχθοῦν ἔμπροσθέν του οἱ ἄνθρωποι ὅλων τῶν ἐθνῶν. Καὶ θὰ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χωρίση αὐτοὺς ἀναμεταξύ των, ὅπως χωρίζει ὁ βοσκὸς τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ κατσίκια· καὶ θὰ βάλῃ τὰ μὲν πρόβατα, δηλ. τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὰ δεξιὰ του, τὰ δὲ ἐρίφια, δηλ. τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὰ ἀριστερά του. Καὶ τότε θὰ εἶπῃ ὁ βασιλιάς εἰς τοὺς καλοὺς καὶ δικαίους ἀνθρώπους :

— Ἐλάτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἐτοιμασμένη γιὰ σᾶς ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου· διότι ἐπέινασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ μὲ ἐποτίσατε, ἤμouνα ξένος καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μὲ ἐνεδύσατε, ἄρρωσθησα καὶ μὲ ἐπισκεφθήκατε, ἤμouνα εἰς τὴν φυλακὴ καὶ ἤλθατε νὰ μὲ ἰδῆτε.

Τότε θὰ ἀποκριθοῦν οἱ δίκαιοι καὶ θὰ εἶπουν :

— Κύριε, πότε σὲ εἶδαμε νὰ πεινᾶς καὶ σὲ ἐθρέψαμε, ἢ νὰ διψᾶς καὶ σὲ ἐποτίσαμε ; πότε δὲ σὲ εἶδαμε ξένο καὶ σὲ ἐφιλοξενήσαμε, ἢ γυμνὸ καὶ σὲ ἐνεδύσαμε ; πότε τέλος σὲ εἶδαμε ἄρρωστο ἢ στῆ φυλακὴ καὶ σὲ ἐπισκεφθήκαμε ;

Θὰ ἀποκριθῆ ὁμοῦς ὁ βασιλιάς καὶ θὰ τοὺς εἶπῃ :

— Αὐτὰ βέβαια ὄλα τὰ ἐκάματε σεῖς εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους, καὶ ὅ,τι ἐκάματε εἰς τοὺς ἀδελφούς μου αὐτοὺς, σᾶς βεβαιώνω, ὅτι εἶναι τὸ ἴδιο ὡσάν νὰ τὸ ἐκάματε εἰς ἐμένα.

Ἔστερα θὰ στραφῆ καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ ἀδίκους ἀνθρώπους καὶ θὰ τοὺς εἶπῃ :

— Φύγετε ἀπὸ κοντὰ μου σεῖς οἱ καταραμένοι ἄνθρωποι, καὶ πηγαίνετε εἰς «τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον», πού εἶναι ἐτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους του· διότι ἐπέινασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ἤμouνα ξένος καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἄρρωστος καὶ εἰς τὴν φυλακὴ καὶ δὲν ἤλθατε νὰ μὲ ἰδῆτε.

Τότε θὰ ἀποκριθοῦν καὶ αὐτοὶ καὶ θὰ τοῦ εἶπουν :

— Κύριε, πότε σὲ εἶδαμε νὰ πεινᾶς ἢ νὰ διψᾶς, ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ ἄρρωστο ἢ στῆν φυλακὴ καὶ δὲν σὲ ἐβοηθήσαμε ;

Ἄλλὰ θὰ ἀποκριθῆ πάλιν ὁ βασιλιάς καὶ θὰ τοὺς εἶπῃ :

— Σᾶς διαβεβαιῶ, ὅτι ἐφόσον ὄλα αὐτὰ δὲν τὰ ἐκάματε εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ἀνθρώπους, εἶναι τὸ ἴδιο ὡσάν νὰ μὴ τὸ ἐκάματε εἰς ἐμένα.

Καὶ θὰ πᾶνε αὐτοὶ μὲν εἰς τὴν «κόλασιν», ὅπου θὰ τιμωροῦνται αἰώνιως, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, τὴν εὐτυχημένην, τὸν Παράδεισον.

Πόρισμα.—Εἰς τὰς ἡμέρας τῶν Ἀπόκρεω, ποὺ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔχουν πολλὰ ἀγαθὰ καὶ καλοπερνοῦν καὶ χαίρονται, πρέπει νὰ συλλογίζωνται ὅτι ὑπάρχουν καὶ δυστυχεῖς ἄνθρωποι, ποὺ ὑποφέρουν, καὶ περιμένουν τὴ βοήθειά μας. Ἐλεεῖτε λοιπὸν τοὺς πτωχοὺς, καὶ συμπαθεῖτε τοὺς δυστυχεῖς καὶ πάσχοντας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ - ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ
(Ματθαίου, κεφ. ΣΤ', στίχ. 14-21)

Πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ νηστεία.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος : Ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν. Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

Ἐρμηνεία.—Εἶπεν ὁ Κύριος : Ἐὰν συγχωρήτε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τὰ σφάλματα, θὰ συγχωρήσῃ καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος, δηλ. ὁ Θεός, τὰ σφάλματα τὰ δικά σας. Ἐὰν ὁμως δὲν συγχωρήτε τῶν ἀνθρώπων τὰ σφάλματα, οὔτε ὁ Πατὴρ σας θὰ συγχωρήσῃ τὰ σφάλματα τὰ δικά σας, δηλ. τίς ἀμαρτίες σας.

Ὅταν δὲ νηστεύετε, νὰ μὴ γίνεσθε σκυθρωποί, ὅπως κάνουν οἱ ὑποκριταί, δηλ. οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ὅποιοι σκεπάζουν τὸ πρόσωπό τους καὶ φαίνονται σκυθρωποί, διὰ νὰ δείξουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουν. Ἀληθινὰ σας λέγω, ὅτι ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν θὰ πάρουν τὴν ἀμοιβή τους, διότι τὴν πέρνουν ὅλην ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐὰν δὲ ἔσται νηστεύων ἄλειψαι τὸ κε-

φάλι σου καὶ χτένισε τὰ μαλλιά σου καὶ νίψε τὸ πρόσωπό σου, γιὰ νὰ μὴ φανῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλὰ εἰς τὸν Πατέρα σου, πού σέ βλέπει χωρὶς νὰ φαίνεται· καὶ ὁ Πατήρ σου, πού βλέπει εἰς τὰ κρυφά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ τὴν ἀμοιβή σου εἰς τὰ φανερά.

Μὴ μαζεύετε χάριν τοῦ ἑαυτοῦ σας θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου ὁ σκόρος καὶ ἡ σκουριά καταστρέφουν τὰ ἀποθηκευμένα εἶδη τοῦ πλοῦτου, καὶ ὅπου κλέφτες διατρυποῦν τοὺς τοίχους καὶ κλέπτουν αὐτά. Ἄλλὰ μαζεύετε μᾶλλον διὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας θησαυροὺς εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου οὔτε σκόρος καὶ σκουριά καταστρέφουν, καὶ ὅπου κλέφτες δὲν διατρυποῦν καὶ δὲν κλέπτουν. Πρέπει δὲ νὰ θησαυρίζετε θησαυροὺς εἰς τὸν οὐρανὸ καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς γῆς, διότι ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι βέβαια καὶ ἡ καρδιά σας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι προσκολλημένη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὰ οὐράνια.

Πόρισμα.— Ἡ νηστεία πρέπει νὰ γίνεται μὲ ταπεινὴ καρδιά.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ—ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(Ίωάννου, κεφ. Α΄, στίχ. 44-52).

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ : Ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ : Ὁν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφήται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ : Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι ; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος : Ἐρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ : Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ : Πόθεν με γινώσκεις ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ : Πρὸ τοῦ σέ Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ : Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ : Ὅ,τι εἶπον σοι, εἶδον σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις ; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ : Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἑρμηνεία.—Μετὰ τὴν βάπτισίν του ὁ Ἰησοῦς ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εἰς τὸν δρόμον εὐρίσκει τὸν Φίλιππον καὶ λέγει εἰς αὐτόν :

—Ἀκολούθησέ με.

Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ τὴν Βηθσαϊδά, ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Πέτρου. Μετὰ τοῦτο ὁ Φίλιππος εὐρίσκει τὸν φίλον του τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει εἰς αὐτόν :

—Εὐρήκαμεν τὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, περὶ τοῦ ὁποίου γράφει ὁ Μωσῆς εἰς τὸν νόμον καὶ οἱ Προφῆται.

Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν ὁ Ναθαναήλ :

—Ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, πὺ εἶναι τόσοσ ἀσημοσ πόλισ, ἡμπο-

ρεῖ νὰ κατάγεται ὁ Χριστός, ποῦ εἶναι ἓνα τόσον μεγάλο ἀγαθό;

Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Φίλιππος :

— Ἔλα καὶ θὰ ἰδῆς. (Καὶ ἐξεκίνησαν).

Εἶδε τότε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ εἰς τοὺς ἄλλους μαθητάς του :

— Νὰ ἓνας ἀληθινὸς Ἰσραηλίτης χωρὶς δόλο.

Αὐτὸ ἄκουσεν ὁ Ναθαναὴλ καὶ λέγει εἰς αὐτόν :

— Ἀπὸ ποῦ μὲ γνωρίζεις :

Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτόν :

— Πόθεν σὲ γνωρίζω, λές; Καὶ ὅμως πρὶν σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα νὰ κάθεσαι κάτω ἀπὸ τὴ συκιά.

Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ (γεμᾶτος θαυμασμοῦ) καὶ τοῦ εἶπε :

— Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ἐπειδὴ σοῦ εἶπα, σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, πιστεύεις; μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὸ θὰ δῆς καὶ θὰ ἀκούσης.

Καὶ λέγει εἰς αὐτόν ἀκόμη, καθὼς καὶ εἰς ὄλους τοὺς μαθητάς του :

— Ἀληθέστατα σὰς λέγω, ὅτι ἀπὸ τώρα θὰ βλέπετε τὸν οὐρανὸν ἀνοικτόν, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν καὶ νὰ ἐξυπηρετοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Πόρισμα.— Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς εἶναι μία ἀλήθεια, ποῦ μᾶς τὴν ἐβεβαίωσεν αὐτὸς ὁ Θεός. Καὶ ἔτσι πρέπει νὰ πιστεύουμε τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ ἄλλως τε διεκήρυξε καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ αὐτὸ ἑορτάζει κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, ποῦ λέγεται τῆς *Ὁρθοδοξίας*.

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ—Α' ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

(Μάρκου, κεφ. Β', στίχ. 1—12)

Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ.

Κείμενον.— Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ, καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην, ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέ-

κειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ: Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν: Τί οὗτος λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν: Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκολώτερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειραι καὶ ἄρον σου τὸν κράββατον καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ ἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας (λέγει τῷ παραλυτικῷ): Σοὶ λέγω, ἔγειραι καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξηλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, καὶ λέγοντας, ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

Ἐρμηνεία.— Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοὺμ, καὶ ἀκούσθηκεν ὅτι εὐρίσκεται μέσα σὲ κάποιον σπίτι. Καὶ ἀμέσως ἐμαζεύθησαν ἄνθρωποι τόσον πολλοί, ὥστε νὰ μὴ χωρᾷ πλέον μέσα κανεὶς οὔτε καὶ εἰς τὴν πόρταν, καὶ ἐδίδασκε εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔρχονται τότε μερικοὶ ἄνθρωποι, φέροντες ἓνα παράλυτον, πού τὸν ἐσήκωναν τέσσαρες, ξαπλωμένον ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι. Καὶ αὐτοί, ἐπειδὴ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ πλησιάσουν ἕνεκα τοῦ ὄχλου, ἐξεσκεπάσαν τὴν σκεπὴν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Κύριος, καὶ ἀφοῦ ἄνοιξαν μία τρύπα, ἔρριξαν σιγὰ - σιγὰ κάτω, κρεμασμένο μὲ τέσσερα σχοινιά, τὸ κρεβάτι, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἔκειτο ὁ παράλυτος.

Ὁ Ἰησοῦς τότε μόλις εἶδε τὴν πίστιν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, λέγει εἰς τὸν παράλυτον:

— Τέκνον μου, σοὺ συγχωρῶ τίς ἁμαρτίες σου, ἕνεκα τῶν ὁποίων εἶσαι παράλυτος.

Ἐκεῖ ὅμως ἦσαν καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς, πού ἐμάχοντο τὸν Χριστόν, καὶ αὐτοὶ μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ἄρχισαν νὰ λένε μὲ τὸ νοῦ τους καὶ ἀπὸ μέσα τους: Διατί αὐτὸς ὁμιλεῖ ἔτσι καὶ ἐκστομίζει βλασφημίας; ποῖος ἄλλος ἠμπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ Θεό;

Ἄλλὰ καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως ἐκατάλαβε, ὡς Θεὸς πού ἦτο, ὅτι αὐτοὶ ἀπὸ μέσα τους σκέπτονται ἔτσι καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς:

— Διατί βάζετε στο νου σας αυτά ; Τί εἶναι εὐκολώτερον νά εἶπω εἰς τόν παραλυτικόν : σοῦ συγχωρῶ τίς ἁμαρτίες σου, ἢ νά τοῦ εἶπω : σήκω καί πάρε τὸ κρεβάτι σου καί βάδιζε ; Για νά ἴδῃτε δέ, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει τέτοια ἐξουσία ἀπὸ τὸ Θεὸ νά συγχωρῇ τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων—στρέφεται καί λέγει εἰς τόν παραλυτον :

— Ἐσένα λέγω, σήκω καί πάρε τὸ κρεβάτι σου καί πήγαινε στο σπίτι ἴσου.

Καί ἐσηκώθηκεν ἀμέσως ὁ παράλυτος, καί ἀφοῦ ἐπῆρε τὸ κρεβάτι του εἰς τοὺς ὤμους του, ἄνοιξε δρόμο διὰ μέσου τοῦ πλήθους καί ἔφυγεν, ὥστε ὄλοι νά θαυμάζουν καί νά δοξάζουν τὸ Θεόν, λέγοντες, ὅτι τέτοια θαύματα ποτέ μας δὲν εἶδαμεν.

Πόρισμα. — Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι μόνον ἄνθρωπος, εἶναι καί Θεὸς καί ἔχει θείαν δύναμιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ—Β' ΜΑΡΚΟΥ

(Μάρκου, κεφ. Η' στίχ 34—38 καί Θ', 1)

Τὸ κείμενον, τὴν ἐρμηνείαν καί τὸ πόρισμα τῆς περικοπῆς ἴδε εἰς τὴν σελίδα 7.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν προβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας τὸν τίμιον Σταυρὸν πρὸς προσκύνησιν, διὰ νά μᾶς ἐνισχύσῃ εἰς τὸν δύσκολον ἀγῶνα τῆς προσευχῆς καί τῆς νηστείας κατὰ τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν. Διότι ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου εἶναι πραγματικὴ δύναμις καί βοήθεια τῶν πιστῶν.

25 Μαρτίου. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

(Λουκᾶ, κεφ. Α' στίχ. 24—38)

Χαῖρε, κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

(Ἄν ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ πέσῃ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον, μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, τότε Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς ἑορτῆς καί παραλείπεται τῆς Κυριακῆς τοῦ Τριωδίου).

Κείμενον. — Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου, καί περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα, ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις, ἐν αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἧ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οὔκου Δαυίδ,

καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε : Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ : Μὴ φοβοῦ Μαριάμ, εὖρες γὰρ χάριν παρά τῷ Θεῷ, καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται. Καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον : Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω ; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ : Πνεῦμα ἅγιον ἀπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ συνειληφύτα υἱὸν ἐν γήρᾳ αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στεῖρα, ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρά τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπε δὲ Μαριάμ : Ἴδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμα σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Ἐρμηνεία.—Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἡ Ἑλισάβετ, ἡ γυναῖκα τοῦ Ζαχαρίου, ἔμεινεν ἔγγυος, καὶ ἔκρυβε τὴν ἐγκυμοσύνην τῆς πέντε μηνῶν λέγουσα, ὅτι ἔτσι μὲ ἔκανεν ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν ἡμέραν, πού ἀπεφάσισε νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ ἐμένα τὸ ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Κατὰ τὸν μῆνα δὲ τὸν ἕκτον, ἀπὸ τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Ἑλισάβετ, ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ ἴδιος ἄγγελος Γαβριὴλ εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας, τὴν ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, πρὸς τὴν παρθένον τὴν ἀρραβωνιασμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν Δαυὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου ἦτο Μαριάμ. Καὶ ἅμα εἰσηλθεν ὁ ἄγγελος εἰς τὸ σπίτι, τῆς εἶπεν :

Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος εἶναι μαζί σου, εἶσαι εὐλογημένη σύ ἀπὸ ὄλες τις γυναῖκες.

Καὶ ἡ Μαρία, μόλις εἶδε τὸν ἄγγελον, ἐταράχθη, καὶ μάλιστα ὅταν ἄκουσε τὸν παράξενον χαιρετισμὸν τοῦ, διελογίζετο, τί νὰ σημαίῃ ἄραγε αὐτὸς ὁ χαιρετισμὸς.

Ἄλλὰ ὁ ἄγγελος τῆς εἶπεν :
—Μὴ φοβᾶσαι, Μαρία, διότι ὁ Θεὸς σου ἔχει δώσει τὴν χάρι του, καὶ ἰδοὺ θὰ μείνης ἔγκυος καὶ θὰ γεννήσῃς υἱόν, πού

θά τὸν ὀνομάσης Ἰησοῦν. Αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας, καὶ θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς τὸν θρόνον τοῦ Δαυὶδ, τοῦ πατρός του, καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν (ὡς ὁ Ἰακώβ) ἀνθρώπων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας του δὲν θὰ ὑπάρξῃ τέλος.

Εἶπε δὲ τότε ἡ Μαρία πρὸς τὸν ἄγγελον,

— Πῶς θὰ γίνῃ αὐτό, ἐγὼ νὰ γεννήσω υἱόν, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν εἶμαι παντρεμένη ;

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτήν :

— Τὸ ἅγιον Πνεῦμα θὰ ἔλθῃ ἐπάνω σου, καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ θὰ σέ σκεπάσῃ, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸ τὸ παιδί, πού θὰ γεννηθῇ ἀπὸ σένα μὲ αὐτὸν τὸν ἅγιον τρόπον, θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἂν ἀμφιβαλῃς, ἴδου καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἡ συγγενῆς σου εἶναι ἐγκυος εἰς τὰ γηρατεῖα τῆς καὶ αὐτὸς ὁ μῆνας εἶναι ὁ ἔκτος εἰς αὐτὴν τὴν καλουμένην στειραν, διότι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ· ὁ Θεὸς εἶναι παντοδύναμος.

Εἶπε δὲ ἡ Μαρία :

— Ἐγὼ εἶμαι δούλη τοῦ Κυρίου, ὡς γίνῃ εἰς ἐμένα, ὅπως εἶπες (ὅπως δηλ. θέλει ὁ Θεός).

Καὶ ὁ ἄγγελος ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ μπροστά της.

Πόρισμα.— Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ καὶ προστατεύει, ἀλλὰ καὶ δοξάζει τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ—Γ' ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

(Μάρκου, κεφ. Θ', στίχ. 17—31)

Ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας.

Κείμενον.— Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρωπὸς τις προσήλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων : Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται, καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου, ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει : Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ; Ἐως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν ; φέρετε αὐτόν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξε αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ : Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ ; Ὁ δὲ εἶπε : Παιδιόθεν, καὶ πολλάκις αὐτόν εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα

ἀπολέση αὐτόν, ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ: Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρῦων ἔλεγε: Πιστεύω, Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπέτιμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ. Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς τὸν οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν: ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς: Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθῆναι, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐντεθεὶν ἐξεελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἴνα τις γνῶ. Ἐδίδασκέ γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Ἐρημνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πολὺς λαὸς εἶχε περιτριγυρίσει τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου καὶ πολλοὶ Γραμματεῖς συζητοῦντες μὲ αὐτούς, ὅταν ἔξαφνα ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐρωτᾷ αὐτούς τί συζητοῦν. Τότε ἓνας ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ λαοῦ λέγει:

— Διδάσκαλε, σοῦ ἔφερα τὸ παιδί μου, ποῦ εἶναι ἄλαλο καὶ ἄρρωστο, καὶ ὅπου τὸ πιάσει ἡ ἀρρώστεια του, τὸ ρίχνει κάτω, καὶ τὸ κάνει νὰ ἀφρίζῃ καὶ νὰ τρίξῃ τὰ δόντια του, καὶ νὰ μένῃ ἀνάισθητο. Καὶ εἶπα εἰς τοὺς μαθητὰς σου νὰ τὸ θεραπεύσουν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε;

— ὦ γενεὰ ἄπιστη; ἕως πότε θὰ εἶμαι μαζί σου, ἕως πότε θὰ σὰς ἀνέχομαι; φέρετέ το ἐδῶ τὸ παιδί.

Καὶ ἔφερον αὐτὸ μπροστά του, καὶ μόλις τὸν ἀντίκρυσεν τὸ πονηρὸ πνεῦμα τῆς ἀρρώστεια αὐτῆς, ἔκανε τὸ παιδί νὰ σπαράξῃ καὶ νὰ πέσῃ εἰς τὴ γῆ, καὶ νὰ κυλίεται μὲ ἀφροὺς εἰς τὸ στόμα. Καὶ ξαναρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ:

— Πόσος χρόνος ἔχει περάσει ἀπὸ τότε ποῦ ἀρρώστησεν τὸ παιδί; Ὁ δὲ πατὴρ εἶπεν:

— Ἀπὸ μικρὸ παιδί, καὶ πολλὰς φορὰς τὸν ἔρριξε καὶ εἰς τὴ φωτιά καὶ εἰς τὸ νερό. διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ, ἀλλὰ ἐὰν ἠμπορῆς

νά κάνης τίποτα, λυπήσου μας καί βοήθησέ μας.

Καί ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν :

—“Ἄν σοῦ εἶναι δυνατὸν νά πιστεύης, ὅτι ἐγὼ ἠμπορῶ νά κάνω καλὰ τὸ παιδί σου, θά τὸ θεραπεύσω, διότι εἰς ἐκεῖνον ποῦ πιστεύει, ὅλα εἶναι δυνατὰ καί κατορθωτά.

Καί ἀμέσως ὁ πατήρ τοῦ παιδιοῦ ἐφώνησε δυνατὰ, καί μὲ δάκρυα εἰς τὰ μάτια τοῦ εἶπε :

—Πιστεύω, Κύριε, καί ἂν δὲν ἔχω μεγάλην πίστιν, σὺ βοήθησέ με.

Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι κόσμος πολὺς εἶχε μαζευθῆ καί παρακολουθοῦσε, ἐπέπληξε τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα τῆς ἀρρώστειας καί εἶπε :

—Πνεῦμα ἄλαλον καί κωφόν, ἐγὼ σέ διατάσσω, ἔβγα ἀπὸ τὸ παιδί αὐτὸ καί μὴ τὸ ξαναενοχλήσης.

Καί τὸ πνεῦμα, ἀφοῦ ἔβγαλε κραυγὴν, καί ἀφοῦ ἔκανε νά σπαράξῃ τὸ παιδί, ἔβγηκε. Καί τὸ παιδί ἔγινε σὰν νεκρό, ὥστε πολλοὶ νά λέγουν ὅτι ἀπέθανε. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τὸ ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸ ἐσήκωσε, καί τὸ παιδί ἀναστήθηκε.

“Ὑστερα ἔφυγεν ὁ Ἰησοῦς καί ἐπῆγεν εἰς ἓνα σπίτι, ὅπου οἱ μαθηταὶ τοῦ ἰδιαιτέρως τὸν ἠρώτησαν : Διατί ἡμεῖς δὲν ἠμπορέσαμεν νά διώξουμε τὸ πνεῦμα αὐτό ; Καί ἐκεῖνος τοὺς εἶπεν :

—Τοῦτο τὸ εἶδος τοῦ δαιμονίου δὲν βγαίνει μὲ τίποτε ἄλλο, παρά μὲ προσευχὴ καί μὲ νηστεία.

Καί ἀφοῦ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ σπίτι αὐτό, ἐπῆγαιναν ἀθόρυβα διὰ μέσου τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν Καπερναοῦμ, καί δὲν ἤθελε ὁ Ἰησοῦς νά τὸ ξέρη κανεὶς. Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του καί ἔλεγεν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι θά τὸν θανατώσουν. Ἀφοῦ δὲ θανατωθῆ, τὴν τρίτην ἡμέραν θά ἀναστηθῆ.

Πόρισμα.—Εἶναι μεγάλη ἡ δύναμις τῆς νηστείας καί τῆς προσευχῆς, καθὼς καί τῆς πίστεως.

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ—Δ΄ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

(Μάρκου, κεφ. Ι΄, στίχ. 34—45).

Ὁ Κύριος ἔρχεται εἰς τὸ πάθος.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ Γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες: Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα, ὃ, ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Τί θέλετε ποιῆσαι με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ: Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ: Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς: Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε, τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοιμάσται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς: Οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ἐρμηνεῖα.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἀνερχόμενος ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν Ἱεριχῶ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, παραλαμβάνει τοὺς δώδεκα μαθητάς του καὶ ἀρχίζῃ νὰ λέγῃ εἰς αὐτοὺς ὅσα ἔμελλον νὰ συμβοῦν εἰς αὐτόν, δηλ. ὅτι:

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

— Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς Γραμματεῖς (δηλ. εἰς τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ), καὶ ὅτι αὐτοὶ θὰ τὸν καταδικάσουν εἰς θάνατον, καὶ θὰ τὸν παραδώσουν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, αὐτοὶ δὲ πάλιν θὰ τὸν περιπαίξουν καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν, καὶ θὰ τὸν ἐμπτύσουν καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, ἀλλὰ αὐτὸς τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῆ.

Καὶ τὸν πλησιάζουν τότε πιὸ κοντὰ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, τὰ παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες :

— Διδάσκαλε, θέλομεν ὅ,τι σοῦ ζητήσωμεν, νὰ μᾶς τὸ κάνης.

Αὐτὸς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω ;

Αὐτοὶ δὲ εἶπαν εἰς αὐτόν :

— Νὰ μᾶς ἐπιτρέψης νὰ καθίσωμεν ὁ ἓνας εἰς τὰ δεξιὰ σου καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὰ ἀριστερά σου, ὅταν θὰ ἔλθης εἰς τὴν δόξαν σου καὶ θὰ ἐγκατασταθῆς εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον τοῦ Δαυίδ.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπεν :

— Δὲν ξέρετε τί ζητᾶτε, (διότι ἂν ξέρατε, δὲν θὰ μοῦ ἐζητούσατε αὐτά), ἐπειδὴ τώρα δὲν πρόκειται περὶ μεγαλείων κοσμικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ περὶ μαρτυρικοῦ θανάτου : ἡμπορεῖτε λοιπὸν τώρα νὰ πῖητε καὶ σεῖς τὸ ποτήρι τοῦ θανάτου, τὸ ὅποιον ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα τοῦ μαρτυρίου, τὸ ὅποιον ἐγὼ τώρα βαπτίζομαι, ἡμπορεῖτε καὶ σεῖς νὰ τὸ βαπτισθῆτε ;

Αὐτοὶ δὲ εἶπαν εἰς αὐτόν : — Ἥμποροῦμεν.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πάλιν εἰς αὐτούς :

— Βέβαια, τὸ μὲν ποτήριον τοῦ θανάτου, ποῦ ἐγὼ πίνω τώρα, θὰ τὸ πῖητε καὶ σεῖς, καὶ τὸ βάπτισμα τοῦ μαρτυρίου, ποῦ ἐγὼ τώρα βαπτίζομαι, καὶ σεῖς ἐξάπαντος θὰ τὸ βαπτισθῆτε, ἀλλὰ τὸ νὰ καθίσετε εἰς τὰ δεξιὰ μου καὶ εἰς τὰ ἀριστερά μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ τὸ δώσω σὲ σᾶς, ἀλλὰ εἰς ἐκείνους, διὰ τοὺς ὁποίους εἶναι τοῦτο ἐτοιμασμένον ἀπὸ τὸν δίκαιον Θεόν.

Αὐτὰ ὅλα ὅταν ἔμαθαν οἱ ἄλλοι δέκα μαθηταί, ἄρχισαν νὰ ἀγανακτοῦν ἐναντίον τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐκάλεσεν ὅλους κοντὰ του καὶ τοὺς εἶπε :

— Γνωρίζετε, ὅτι οἱ θεωρούμενοι ἄρχοντες τῶν λαῶν καταδυναστεύουν καὶ καταπιέζουν τοὺς ἀνθρώπους των. Καὶ οἱ μεγάλοι ἐξ αὐτῶν, ὅπως εἶναι οἱ ἡγεμόνες, τοὺς μεταχειρίζονται ἐπίσης ὡσὰν δούλους των. Μεταξὺ σας ὅμως δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα

ἔτσι, ἀλλ' ὅποιος θέλει μεταξύ σας νὰ γίνη μέγας, πρέπει νὰ εἶναι διάκονός σας, καὶ ὅποιος θέλει ἀπὸ σας νὰ εἶναι πρῶτος, πρέπει νὰ γίνη δοῦλος ὄλων σας. Διότι πράγματι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τύχη τιμῶν καὶ περιποιήσεων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ λύτρου, ὅπως λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν οἱ πολλοί.

Πόρισμα.—Ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν τοῦ χάριν τῶν ἀνθρώπων.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ—ΤΩΝ ΒΑ·Ι·ΩΝ

(Ἰωάννου, κεφ. ΙΒ', στίχ. 1—19)

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Κείμενον.—Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι: Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελλεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς. Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν πάντοτε αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἔστικαί ἦλθον, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξηλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἔκραζον: Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, ἠφιοποιήθη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

καθὼς ἔστι γεγραμμένον: Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποικηκέναι τὸ σημεῖον.

Ἐρμηνεία.—Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Ἑβραϊκοῦ Πάσχα, δηλαδὴ τὸ ἰδικόν μας Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Βηθανίαν, ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος, πλὴν εἶχε πεθάνει καὶ τὸν ὅποιον πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀναστήσει ἐκ νεκρῶν. Τοῦ ἕκαμαν δὲ δεῖπνον (=τραπέζι) τότε ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, ἐφρόντιζε γιὰ ὅλα τοῦ τραπέζιοῦ, ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς καθισμένους εἰς τὸ τραπέζι αὐτὸ μαζί με τὸν Χριστό.

Τότε ἡ Μαρία, ἡ ἄλλη ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, ἀφοῦ ἀγόρασε μίαν λίτραν ἄρωμα γνησίας νάρδου, πολὺ ἀκριβῆς, ἄλειψε μετὰ αὐτὸ τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὰ ἐσπόγγισε μετὰ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς της, διὰ νὰ δείξη τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὸν Χριστόν, πὺν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν τὸν ἀδελφόν της. Τὸ σπίτι δὲ ἐγένευσεν ἀπὸ τῆς μυρωδιᾶς τοῦ μύρου αὐτοῦ. Λέγει λοιπὸν ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας ὁ υἱὸς τοῦ Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, αὐτὸς πὺν ἔμελλε νὰ τὸν προδώσῃ:

— Δὲν ἠμποροῦσε νὰ πωλήσῃ τὸ ἄρωμα αὐτὸ ἀντὶ τριακοσίων δηναρίων, καὶ τὰ χρήματα αὐτὰ νὰ τὰ δώσῃ εἰς τοὺς πτωχοῦς:

Εἶπε δὲ αὐτὸ ὁ Ἰούδας ὄχι διότι τὸν ἔνοιαζε διὰ τοὺς πτωχοῦς, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης καὶ αὐτὸς εἶχε τὸ ταμεῖο, καὶ τὰ λεπτὰ αὐτὸς τὰ ἐκρατοῦσε. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς:

— Ἀφῆσέ τὴν τὴν Μαρίαν, διότι ἔκανε ἔργο καλόν, ἐπειδὴ ἡ πράξις της συμβολίζει τὸν ἐνταφιασμόν μου. Τοὺς πτωχοῦς τοὺς ἔχετε πάντοτε κοντὰ σας, ἐμένα ὅμως δὲν θὰ με ἔχετε πάντοτε.

Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τότε πολὺς ὄχλος ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἔμαθαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκεται εἰς τὴν Βηθανίαν, καὶ ἦλθαν νὰ ἴδουν ὄχι μόνον τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀναστήσει ἐκ τῶν νεκρῶν. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς ἀπεφάσισαν νὰ θανατώσουν καὶ τὸν Λάζαρον, διότι ἐξ αἰτίας τοῦ πολλοὶ

ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἐπήγαιναν εἰς τὴν Βηθανίαν καὶ ἐπίστευαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὄχλος πολὺς, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἦλθαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐπήραν εἰς τὰ χέρια τῶν τὰ βαῖτα τῶν φοινίκων—τὰ σύμβολα τῆς νίκης—καὶ ἐβγῆκαν εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ καὶ ἐφώναζαν:

— Ὡσαννά, (=ζήτη), αὐτὸς ποὺ ἔρχεται εἶναι εὐλογημένος ἀπὸ τὸ Θεό, εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐρήκεν ἓνα ὄναριον (=γαϊδουράκι) καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω του, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ προφητεία, ποὺ λέγει: «Μὴ φοβᾶσαι, κόρη μου Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πάλου ὄνου». Αὐτὰ δὲ οἱ μαθηταὶ του δὲν τὰ ἤξεραν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐδοξάσθη, ἀνεστήθη δηλ. καὶ ἀνελήφθη, τότε ἐκατάλαβαν ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν γραμμένα ἀπὸ τοὺς προφήτας δι' αὐτόν, καὶ αὐτὰ ἔκαμε δι' αὐτόν ὁ κόσμος. Ὁ δὲ ὄχλος, ποὺ ἦτο μαζί του, ὅταν ἐφώναζεν ἀπὸ τὸ μνημεῖον τὸν Λάζαρον καὶ τὸν ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, ἐμαρτυροῦσε τὸ θαῦμα αὐτό. Διὰ τοῦτο τοῦ ἔκαμαν τέτοια ὑποδοχὴ οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδὴ ἄκουσαν ἀπὸ τοὺς αὐτόπτας μάρτυρας, ὅτι αὐτὸς ἔκαμε τὸ θαῦμα αὐτό.

Πόρισμα.— Ὁ ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος Ἰησοῦς εἶναι ὁ εὐλογημένος τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλεὺς τοῦ Κόσμου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ—Α' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ
Α' ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

(Ἰωάννου, κεφ. Α', στίχ. 1—18)

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, εἶναι τέλειος Θεός.

Κείμενον.— Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεός ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν,

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων : Οὗτος ἦν ὃν εἶπον : ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὃτι πρῶτος μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Περίληψις.—Εἰς τὴν περικοπὴν αὐτὴν ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μὲ ὠραῖα καὶ ὑψηλὰ λόγια κάνει ἀρχὴν τοῦ Εὐαγγελίου του, καὶ μᾶς διδάσκει περὶ τῆς Θεότητος τοῦ Λόγου, διὰ τοῦτο καὶ Θεολόγος λέγεται. Ἀποδεικνύει δὲ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Λόγος ἡ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ Πατρός.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ Η ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Β' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ ΚΑΙ Β' ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

(Ἰωάννου, κεφ. Κ', στίχ. 19—26)

Ἡ πίστις τοῦ Θωμᾶ

Κείμενον.—Οὔσης ὀψίας τῆ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς : Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν : Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσκαλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς : Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον, ἃν τινῶν ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἃν τινῶν κρατῆτε, κεκράτηνται.

Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ : Ἐωράκα-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς : Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν : Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ : Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρα σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ : Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς : Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας ; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

Περίληψις.—Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεώς του παρουσιάσθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς καταφοβισμένους μαθητάς του καὶ τοὺς δίνει θάρρος. Ἐλείπεν ὁμοῦς ὁ Θωμᾶς, ὁ ὁποῖος δείχνει ἀπιστίαν. Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας πάλιν παρουσιάζεται ὁ Κύριος, καὶ ὁ Θωμᾶς ἀναφωνεῖ : Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

23 Ἀπριλίου.—**Τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου.**

(Ἰωάννου, κεφ. ΙΕ', στίχ. 17—ΣΤ', 2)

(Ἄν ἡ ἐορτὴ τύχη πρὸ τοῦ Πάσχα, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα, ὅτε Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα. Ἄν τύχη ὁμοῦς μετὰ τὸ Πάσχα τὴν Δευτέραν, Τρίτην κλπ. Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς ἡμέρας. Ἄν τύχη Κυριακὴν ἢ μεγάλην ἐορτὴν τοῦ Πεντηκοσταρίου, Εὐαγγέλιον λέγεται τῆς Κυριακῆς ἢ ἐορτῆς. Καὶ μόνον ἂν τύχη ἄλλην ἡμέραν τοῦ Πεντηκοσταρίου, Εὐαγγέλιον λέγεται τοῦ ἁγίου ὡς ἐξῆς).

Κείμενον.—Ἴδε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, 26 Ὀκτωβρίου. σελίδα 22.

25 Ἀπριλίου. **Τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.**

(Λουκά, κεφ. Ι', στίχ. 16—21)

(Ἄν τύχη ἡ ἐορτὴ πρὸ τοῦ Πάσχα ἢ μετὰ τὸ Πάσχα, ἴδε σημ. ἐορτῆς ἁγίου Γεωργίου).

Κείμενον.—Ἴδε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκά, 18 Ὀκτωβρίου, σελ. 16.

ΜΑΪΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ—ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

(Μάρκου, κεφ. ΙΕ', στίχ. 43—47 και ΙΣΤ', 1—8).

Ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσηλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν, εἰ ἦδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν, εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἔδωρῆσατο τὸ Σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδὸνα καὶ κἀθελῶν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτόν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωτὶ τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς: Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασα θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύνισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίαν καθήμενον ἐν τοῖς δεξιotois περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν καὶ ἐξεθαμβήθησαν, ὃ δὲ λέγει αὐταῖς: Μὴ ἐκθαμβήσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνόν, τὸν ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε, ἴδε ὁ τόπος, ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἄλλ' ὑπάγετε, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτόν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ.

Ἑρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐξέπνευσεν ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν, ἦλθεν εἰς τὸ Πραιτώριον ὁ Ἰωσήφ, ποῦ κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμαθαίαν, σεβαστὸν καὶ ἐπίσημον μέλος τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου τῶν Ἰουδαίων, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς εἶχε πιστεῦσαι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ περὶ τῆς βασιλείας

του Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν τόλμην καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπόρησε, πῶς τόσον γρήγορα ἀπέθανεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ διὰ τοῦτο ἐφώνασε τὸν ἑκατόνταρχον καὶ τὸν ἐρώτησεν, ἂν ὄντως ἀπέθανεν. Καὶ ὅταν ἐξακρίβωσεν ἀπὸ τὸν ἑκατόνταρχον τὸν θάνατον, ἐδώρησε τὸ Σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ. Καὶ ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἀγόρασε σεντόνι, καὶ ἀφοῦ κατέβασε τὸ Σῶμα, ἐτύλιξε μὲ τὸ σεντόνι, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ μνημεῖον—τάφον—, ποῦ ἦτο ἀνοιγμένον μέσα εἰς ἓνα βράχον, καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μνημείου ἐκύλισε μιὰ μεγάλη πλάκα. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ Μαρία τοῦ Ἰωσή παρατηροῦσαν ἀπὸ μακριά, ποῦ ὁ Χριστὸς ἐνταφιάζεται.

Ἐχει δύσει τώρα ὁ ἥλιος, καὶ μαζί μὲ αὐτὸν ἔχει ἀρχίσει τὸ Σάββατον. Διὰ τοῦτο ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἔτρεξαν καὶ ἀγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὸν τάφον καὶ νὰ ἀλείψουν τὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ πρωτὶ-πρωτὶ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, εἰς ὥραν ποῦ ὁ Χριστὸς, ὅπως ὁ ἥλιος, εἶχεν ἀνατελεῖ, ὡς ἀναστήσῃ. Καὶ ἔλεγαν μεταξύ των, διότι ἀγνοοῦσαν τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ:

—Ποιὸς θὰ μᾶς ξεσκεπάσῃ τὸν τάφον;

Καὶ ἀφοῦ παρετήρησαν, εἶδαν ὅτι ἡ πλάκα εἶχεν ἀποκυλισθῆ ἀπὸ τὴν εἴσοδον, ἦτο δὲ πάρα πολὺ μεγάλη. Ἐμπήκαν λοιπὸν μέσα εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδαν ἓνα νεανίαν—ἄγγελον—νὰ κάθεται εἰς τὰ δεξιὰ μὲ κατάλευκην στολή, καὶ ἐφοβήθησαν. Αὐτὸς ὅμως λέγει ἀμέσως εἰς αὐτάς:

—Μὴ φοβεῖσθε. Τὸ ξέρω, ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, τὸν ἐσταυρωμένον. Ἄνεστήθη, δὲν εἶναι πλέον ἐδῶ. Νὰ ὁ τόπος, ὅπου τὸν εἶχαν ἐνταφιάσει. Ἀλλὰ πηγαίνετε γρήγορα νὰ πῆτε εἰς τοὺς μαθητὰς του καὶ εἰς τὸν Πέτρον, ὅτι τοὺς περιμένει εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ θὰ τὸν ἴδητε, καθὼς σᾶς εἶπε πρὶν σταυρωθῆ.

Καὶ ἐβγήκαν γρήγορα - γρήγορα, καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸ μνημεῖον, διότι τὰς εἶχε καταλάβει τρόμος καὶ θαυμασμός. Καὶ ἀπὸ τὸ φόβον δὲν εἶπαν σὲ κανένα τίποτα.

Πόρισμα.—Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ μεγαλύτερον θαῦμα τῆς Θρησκείας μας.

8 Μαΐου. *Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
καὶ Εὐαγγελιστοῦ.*

(Ἰωάννου, κεφ. ΙΘ', στίχ. 25—27 καὶ ΚΑ', 24—25)

(Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ πάντοτε πέφτει μέσα εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐν λοιπὸν πέση Κυριακὴν ἢ μεγάλην ἑορτὴν αὐτοῦ, δὲν λέγεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, ἀλλὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου).

Κείμενον.—Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς 26 Σεπτεμβρίου. Ἡ μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Σελίς 11.

21 Μαΐου.—*Τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης
τῶν Ἰσαποστόλων.*

(Ἰωάννου, κεφ. Ι', στίχ. 1—10)

Ἄ Ο Ἰησοῦς εἶναι ἡ θύρα τῆς Ἐκκλησίας.

(Ἡ ἑορτὴ πέφτει πάντοτε μέσα εἰς τὸ Πεντηκοστάριον. Ἴδε ἑορτὴν ἁγίου Γεωργίου).

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας αὐτῷ Ἰουδαίους. Ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστίν καὶ ληστής, ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλη, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὴν φωνὴν τῶν ἄλλοτρίων. Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς: Ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει.

Περίληψις.—Ὁ Κύριος εἶναι ἡ θύρα τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὴν λογικὴν ποιμνὴν, καὶ περιέχει τὰ λογικὰ πρόβατα, τοὺς πιστοὺς εἰς τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἔχουν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ αὐτοῦ νὰ ζητοῦν ἐκεῖνοι τὴν βοήθειαν εἰς τὸ ἔργον των, ὅπως ἔκαμαν οἱ ἅγιοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ—ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ
(Ἰωάννου, κεφ. Ε', στίχ. 1-15)

Ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἁμαρτία.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοάς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐνδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ. Ὁ οὖν πρῶτος ἐμβάς, μετὰ τὴν παραχῆν τοῦ ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ᾧ δὴποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ: Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν: Κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς: Ἐγειρε, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἤρε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει.

Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ: Σάββατόν ἐστι, οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς: Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκείνός μοι εἶπεν: ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν, τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ Ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ἴδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοὶ τι γένηται. Ἀπηλθθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

Ἐρμηνεία.—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπῆγεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἰσηλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν Προβατικὴν Πύλην, ὅπου ὑπῆρχε μία δεξαμενὴ—πισίνα—, ἡ ὅποια ἐλέγετο Ἐβραϊκᾶ Βηθεσδᾶ (ποῦ ἐξηγεῖται Οἶκος Εὐσπλαγχνίας), καὶ εἶχε πέντε στοάς. Εἰς τὰς στοάς αὐτὰς ἔκειτο πλῆθος πολὺ ἀρρώστων, δηλ. τυφλῶν, κουτσῶν, παραλύτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπερίμεναν τὴν ἀναπαραχῆν τοῦ ὕδατος. Διότι ἄγγελος Κυρίου ἀπὸ

καιροῦ εἰς καιρὸν κατέβαιναν εἰς τὴν δεξαμενὴν αὐτὴν καὶ ἐτάρασσε τὸ νερό. Καὶ ὅποιος ἔμπαινε πρῶτος μέσα εἰς τὴν δεξαμενὴν, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀναταραχὴν τοῦ νεροῦ, ἐγένετο καλά, ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἀρρώστεια καὶ ἂν ἔπασχεν.

Ἐκεῖ εἰς τὴν δεξαμενὴν αὐτὴν κατέκειτο καὶ κάποιος ἄνθρωπος, ποῦ ἔπασχεν ἀπὸ παράλυσιν τριάντα ὀκτῶ χρόνια. Τοῦτον μόλις εἶδεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κεῖται ἐκεῖ, καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὅτι πολλὰ χρόνια εἶναι ἄρρωστος, λέγει εἰς αὐτόν :

—Θέλεις νὰ γίνης καλά ;

Λέγει εἰς αὐτόν ὁ ἄρρωστος :

—Κύριε, δὲν ἔχω ἄνθρωπον, ἵνα, ὅταν παραχθῆ τὸ νερό, μὲ βάλῃ μέσα εἰς τὴν δεξαμενὴν, ἐνῶ δὲ πάω ἐγὼ νὰ πέσω, μπαίνει μέσα ἄλλος πρὸ ἐμοῦ.

Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς :

—Σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ βάδιζε.

Καὶ ἀμέσως ἔγινε καλά ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἐσήκωσε τὸ κρεβάτι του καὶ ἐβάδιζε.

Ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἦτο Σάββατον. Ἐλεγαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸν ἄρρωστον αὐτόν, ποῦ τώρα ἔγινε καλά.

—Εἶναι Σάββατον, καὶ δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκῶνης τὸ κρεβάτι σου εἰς τὸν ὄμιον σου.

Ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς :

—Ἐκεῖνος ποῦ μὲ ἐθεράπευσε, ἐκεῖνος μοῦ εἶπεν : σήκωσε τὸ κρεβάτι σου καὶ βάδιζε.

Ἠρώτησαν δὲ αὐτόν :

—Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ποῦ σοῦ εἶπε : σήκωσε τὸ κρεβάτι σου καὶ βάδιζε ;

Ὁ δὲ παράλυτος δὲν ἤξερε ποῖος ἦταν αὐτός, ποῦ τὸν ἐθεράπευσε, διότι ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ἀπαρατήρητος, ἐπειδὴ εἰς τὸν τόπον αὐτόν ἦτο πολὺς κόσμος. Ὑστερα ὅμως εὕρισκει ὁ Ἰησοῦς τὸν παράλυτον εἰς τὸν Ναὸν καὶ τοῦ εἶπε :

—Νά, τώρα ἔγινες καλά, εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ κάνης ἁμαρτίες, διὰ νὰ μὴ πάθης καμμιά χειρότερη ἀρρώστεια. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἔτρεξε καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι αὐτὸς ποῦ τὸν ἐθεράπευσεν, εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Πόρισμα.—Πολλὰς φορὰς οἱ ἀρρώστειες εἶναι ἀποτελέσματα ἀνηθικοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ βίου. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φυλαγώμεθα ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν υἰεὶάν μας.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ—ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

(Ίωάννου, κεφ. Δ΄, στίχ. 4—42)

• Ο Θεός είναι πνεῦμα.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἣν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ, ὥρα ἦν ὥσει ἔκτη. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησάσα ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς: Δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθησαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις: Πῶς σύ, Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἔμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ: Εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶ ὁ λέγων σοι: δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή. Κύριε, ἀντλημα οὐκ ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ, πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ: Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν, ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος, ὃ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή. Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. Ὑπάγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν. Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω, πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν, ὃν ἔχεις, οὐκ ἐστὶ σου ἀνὴρ. Τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή. Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. Γύναι πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρὶ. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε δὲ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν δὲ εἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστὶ, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους

ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή. Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός. Ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἰμὶ ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει, οὐδεὶς μέντοι εἶπε. Τί ζητεῖς; ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις: Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μὴ τις οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἠρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες. Ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Ἐγὼ βρώσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους. Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Ἐμὸν βρώμᾳ ἐστὶν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδού, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσὶ πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρει καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτόν μεῖναι παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον. Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ **Χριστός**.

Ἑρμηνεία. — Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς μίαν πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, ποῦ ἔκειτο κοντὰ εἰς τὸ χωράφι, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸ παιδί του τὸν Ἰωσήφ (Γενέσ. ΜΗ', 22 καὶ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ΚΔ', 32), ἦτο δὲ ἐκεῖ κοντὰ τὸ πηγάδι (φρέαρ—πηγὴ) τοῦ Ἰακώβ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπερναν νερὸ οἱ κάτοικοι τῆς Σιχάρ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπόν, κουρασμέ-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

νος από την ὄδοιπορίαν, ἐκάθισε διψασμένος εἰς τὸ πηγάδι, ἡ ὥρα δὲ ἦτο περίπου δώδεκα—μεσημέρι. Καὶ ἔρχεται μία γυναῖκα Σαμαρείτισσα διὰ νὰ πάρῃ νερό. Λέγει τότε εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς :

—Δόσε μου λίγο νερὸ νὰ πιῶ.

Ζητεῖ ὁ Ἰησοῦς νερὸ ἀπὸ τὴν Σαμαρείτισσα, διότι οἱ μαθηταὶ του εἶχαν πάει εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἀγοράσουν τροφίμα. Λέγει λοιπὸν εἰς αὐτὸν ἡ γυναῖκα ἡ Σαμαρεῖτις :

—Πῶς σὺ, ποῦ φαίνεσαι ὅτι εἶσαι Ἰουδαῖος, ζητεῖς νὰ πιῆς νερὸ ἀπὸ ἔμένα, ποῦ εἶμαι γυναῖκα Σαμαρείτισσα :

Διότι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν εἶχαν σχέσεις μὲ τοὺς Σαμαρείτας, ἐπειδὴ τοὺς ἔθεωροῦσαν προδότας τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος. Ἄλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τῆς εἶπεν :

—Ἐὰν ἐγνώριζες τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐὰν ἤξερες ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ποῦ σοῦ λέγει, δόσε μου νερὸ νὰ πιῶ, σὺ πρώτη θὰ ἐζητοῦσες ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος θὰ σοῦ ἔδινε νὰ πιῆς τὸ νερὸ τῆς ζωῆς.

Λέγει εἰς αὐτόν ἡ γυναῖκα, ποῦ δὲν ἐνόησε τὰ λόγια αὐτά.

—Κύριε, δὲν ἔχεις, ὅπως βλέπω, οὔτε κουβᾶ οὔτε σχοινί, τὸ δὲ πηγάδι εἶναι βαθύ, ποῦ τὸ βρῆκες λοιπὸν αὐτὸ τὸ νερὸ τῆς ζωῆς; Ἡ μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν πρόγονόν μας τὸν Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἄνοιξε αὐτὸ τὸ πηγάδι καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἤπιε καὶ αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του καὶ τὰ ἐγγόνια του ;

Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν :

—Ὅποιος πῖει ἀπὸ αὐτὸ τὸ νερὸ, πάλιν θὰ διψᾷ, ὅποιος ὁμως πῖει ἀπὸ τὸ νερὸ, ποῦ ἐγὼ θὰ τοῦ δώσω, δὲν θὰ διψᾷ ποτέ, ἀλλὰ τὸ νερὸ, ποῦ θὰ τοῦ δώσω ἐγὼ, θὰ γίνῃ μέσα του πηγὴ ὕδατος, ποῦ θὰ ἀναβλύζῃ ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ἡ Σαμαρεῖτις προσθέτει :

—Κύριε, δόσε μου αὐτὸ τὸ νερὸ, γιὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ πέρνω.

Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς :

—Πῆγαινε, φώναξέ μου τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἔλα ἐδῶ.

Ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα καὶ εἶπε :

—Δὲν ἔχω ἄνδρα.

Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς :

—Καλὰ λές, ὅτι δὲν ἔχεις ἄνδρα, διότι πέντε ἄνδρες ἐπῆρες,

καὶ τώρα αὐτόν ποῦ ἔχεις, δὲν εἶναι ἰδικός σου. Αὐτό, ποῦ εἶπες, εἶναι ἀλήθεια.

Λέγει εἰς αὐτόν ἡ γυναῖκα :

—Κύριε, βλέπω ὅτι εἶσαι προφήτης. Γιὰ πές μου λοιπόν, σὲ παρακαλῶ. Οἱ πατέρες μας ἐπροσκύνησαν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, τὸ Γαριζίν, καὶ σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι λέγετε, ὅτι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνοῦμεν τὸν Θεόν.

Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς :

—Γύναι, πίστευσέ με, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μόνον θὰ προσκυνήσετε τὸν Πατέρα-Θεόν. Σεῖς οἱ Σαμαρεῖτες προσκυνεῖτε τὸ Θεὸ εἰς τὸ ὄρος, χωρὶς νὰ εἰσθε βέβαιοι. Ἐμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι προσκυνοῦμε τὸ Θεὸ, καὶ εἴμεθα βέβαιοι, διότι ἡ σωτηρία θὰ προέλθῃ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Ἔρχεται ὁμως ὥρα, καὶ νὰ τὴν ἔφθασεν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ τοῦ Θεοῦ θὰ προσκυνήσουν τὸν Πατέρα-Θεὸν πνευματικὰ καὶ ἀληθινά, διότι ὁ Πατὴρ-Θεὸς τέτοιους προσκυνητὰς ζητεῖ. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα, καὶ οἱ προσκυνούντες αὐτόν πρέπει νὰ τὸν προσκυνοῦν πνευματικὰ καὶ ἀληθινά.

Λέγει εἰς αὐτόν ἡ γυναῖκα :

—Ξέρω, ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· δτάν λοιπόν ἔλθῃ ἐκεῖνος, αὐτὸς θὰ μᾶς διδάξῃ ὅλα αὐτά.

Λέγει εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς :

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Μεσσίας, ὁ Χριστός, ποῦ τώρα ὀμιλῶ μαζί σου.

Τὴν στιγμήν αὐτὴν ἐγύρισαν οἱ μαθηταὶ τοῦ καὶ ἀπόρησαν, ἐπειδὴ τὸν εἶδαν νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν γυναῖκα αὐτὴν, καὶ ἐν τούτοις κανεὶς δὲν τοῦ εἶπε : Τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μὲ αὐτὴν ; Ἡ δὲ γυναῖκα ἄφησεν ἐκεῖ τὴν στάμνάν της καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους :

—Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε ἓναν ἄνθρωπον, ποῦ μοῦ εἶπε ὅλες μου τίς πράξεις, μήπως εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστός ;

Καὶ ἐβγήκαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ τὸν παρακαλοῦσαν καὶ ἔλεγον : Διδάσκαλε, φάγε. Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς :

—Δικό μου φαγητὸ εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ποῦ μὲ ἔστειλεν εἰς τὴν Γῆ, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο του. Σεῖς δὲν ἐλέγατε προηγουμένως, ὅτι ἀκόμη τέσσαρας μῆνας καὶ ἔρχεται ὁ θερισμός : Λοιπόν, ἰδοῦ, σᾶς λέγω, σηκώσατε τὰ μάτια σας καὶ

ιδέτε τὰ χωράφια, ὅτι εἶναι κάτασπρα, ἔτοιμα τώρα πρὸς θερισμόν: αὐτός δέ, ὅπου θερίζει, λαμβάνει μισθὸν καὶ συναθροίζει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ τὸ νὰ αἰσθάνεται χαρὰν καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων. Κατὰ τοῦτο δὲ ὁ λόγος εἶναι ἀληθινός, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ δηλαδὴ σᾶς ἔστειλα νὰ θερίσετε ἐκεῖνο, ποῦ ἐσεῖς δὲν ἐκοπιάσατε νὰ σπείρετε. Ἄλλοι ἐκοπίασαν καὶ σεῖς ὠφελήθηκατε ἀπὸ τὸν κόπον αὐτῶν.

Αὐτὰ εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητὰς του. Ἀπὸ τὴν πόλιν δὲ ἐκείνην πολλοὶ Σαμαρεῖτες ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἐπειδὴ ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἢ Σαμαρεῖτις ἐμαρτυροῦσε καὶ ἔλεγε: Μοῦ εἶπε ὅλα ὅσα ἔπραξα εἰς τὴν ζωὴν μου. Μόλις δὲ ἦλθαν κοντὰ του οἱ Σαμαρεῖτες, τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν τους. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολὺ περισσότεροὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἐπειδὴ ἄκουσαν τὴν διδασκαλίαν του, καὶ εἰς τὴν γυναῖκα δὲ ἔλεγαν:

— Δὲν πιστεύομεν ἕνεκα τῆς ἰδικῆς σου μαρτυρίας, ἀλλὰ πιστεύομεν, διότι οἱ ἴδιοι ἀκούσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

Πόρισμα.— α') Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα. Καὶ ὡς πνεῦμα εἶναι πανταχοῦ παρὼν καὶ β') Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ — ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

(Ἰωάννου, κεφ. Θ', στίχ. 1—38)

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες : Ραββί, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς : Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμὶ τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πύσματος καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ : Ὑπαγε, νῖψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον : Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν ; ἄλλοι ἔλεγον : ὅτι οὗτός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν : Ὅτι ἐγὼ εἰμὶ. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ. Πῶς ἀνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν : Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέ μοι : Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νῖψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ. Ποῦ ἐστίν ἐκεῖνος ; Λέγει : οὐκ οἶδα.

Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτὲ τυφλόν. Ἦν δὲ Σάββατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφχεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς : Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές : Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον : Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν ; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν : Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς ; Ὁ δὲ εἶπεν : Ὅτι προφήτης ἐστίν.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες: Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν ὃν ὑμεῖς, λέγετε, ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον: Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη, πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τις ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ οἶδαμεν, αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ. Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ, ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλὸς ἐστίν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν: Εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα, ἔν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν: Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς: Εἶπον ἥδη καὶ οὐκ ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν καὶ εἶπον: Σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμέν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωσῆ ἐλάλησεν ὁ Θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς: Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστίν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, οἶδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ: Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρῶν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ: Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε: Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς: Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη: Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Ἐρμηνεία.— Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐνῷ ἐδιάβαινον ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς Ἱερουσαλήμ, εἶδεν ἕνα ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἐρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ του λέγοντες:

—Διδάσκαλε, ποιὸς ἀμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, ποῦ ἐγεννήθηκε τυφλός;

Ἐπεκρίθηκεν ὁ Ἰησοῦς:

—Οὔτε αὐτὸς ἀμάρτησε οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ ἐγεννήθηκε τυφλός, διὰ τὰ φανερωθῶν τὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ με αὐτόν. Διότι ἐγὼ πρέπει νὰ κάνω τὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ, ποῦ με ἔστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ἕως ὅτου εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύκτα, ὅτε κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐργάζεται· ὅσον εἶμαι εἰς τὸν κόσμον, ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

Αὐτὰ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔφτυσε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ με τὸ σάλιο ἔκανε πηλό, καὶ με αὐτόν ἔχρισε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε:

—Πήγαινε καὶ νίψου εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλῳάμ (ποῦ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος).

Ἐπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη καὶ ἐγύρισε βλέπων.

Ἄλλὰ οἱ γείτονές του καὶ ὅσοι τὸν ἤξεραν ἀπὸ προτίτερα, ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον: Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ τυφλός, ποῦ ἔκαθότανε καὶ ἐζητιάνευε; Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι αὐτὸς εἶναι, καὶ ἄλλοι ὅτι εἶναι κάποιος ὅμοιος με αὐτόν. Αὐτὸς δὲ ἔλεγε: Ἐγὼ εἶμαι. Καὶ τοῦ ἔλεγον οἱ ἄλλοι: Πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια σου; Ἀποκρίθηκεν ἐκεῖνος καὶ εἶπε: Κάποιος ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς, ἔκανε πηλό καὶ μοῦ ἔχρισε τὰ μάτια καὶ μοῦ εἶπε: Πήγαινε εἰς τὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλῳάμ καὶ νίψου. Ἐπῆγα καὶ ἐνίφθηκα καὶ ἀνέβλεψα. Καὶ τοῦ εἶπαν. Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Καὶ εἶπε: Δὲν γνωρίζω.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔκανε μεγάλην ἐντύπωσιν. Διὰ τοῦτο πέρνουν τὸν ἄνθρωπον, τὸν «ποτέ τυφλόν», καὶ τὸν φέρνουν εἰς τοὺς Φαρισαίους. Ἦτο δὲ Σάββατον ἢ ἡμέρα, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκανε τὸν πηλὸν καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι πολλὰς φορές ἐρώτησαν τὸν τυφλὸν πῶς ἀνέβλεψεν. Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: Πηλὸν ἔβαλε στὰ μάτια μου καὶ κατόπιν ἐνίφθηκα, καὶ τώρα βλέπω. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους ἔλεγον μεταξύ των; Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι δὲν σέβεται τὸ Σάββατον, ποῦ ἔχει νομοθετήσει ὁ Θεός. Ἄλλοι πάλιν ἔλεγον. Πῶς εἶναι δυνατὸν ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς νὰ κάνῃ τέτοια θαύματα; Καὶ ἐφιλονικούσαν μεταξύ των. Καὶ ξαναρώτησαν τὸν τυφλόν: Σὺ τί λέγεις περὶ

αὐτοῦ, πού σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια : Αὐτός δὲ εἶπεν : Ἐγὼ λέγω ὅτι εἶναι προφήτης.

Ἄλλὰ οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπίστευσαν ὅτι αὐτὸς ἦτο πράγματι τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ἐρώτησαν : Αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί σας, πού λένε ὅτι ἐγεννήθηκε τυφλό ; Πῶς τώρα βλέπει ; Καὶ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ἀπήντησαν.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί μας, τὸ γνωρίζουμε, καὶ ξέρουμε ὅτι ἐγεννήθηκε τυφλό, τώρα πῶς βλέπει, δὲν γνωρίζουμε, ἢ ποιὸς ἄνοιξε τὰ μάτια του, ἐμεῖς αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε. Αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος εἰς τὴν ἡλικία, ἐρωτήσατέ τον λοιπὸν καὶ αὐτὸς θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ.

Αὐτὰ εἶπαν οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, διότι οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν μείνει σύμφωνα νὰ ἀφορίσουν ἀπὸ τὴν Συναγωγὴν ἐκεῖνον, πού θὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ εἶπαν εἰς αὐτούς, ὅτι αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώναξαν λοιπὸν διὰ δευτέραν φοράν τὸν ἄνθρωπον, πού ἦτο τυφλός, καὶ τοῦ εἶπαν : Δόξασε τὸ Θεό, πού σὲ ἔκανε καλά. Διότι ἐμεῖς ξέρουμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός. Ὁ δὲ τυφλὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε :

— Ἄν εἶναι ἢ ὄχι ἁμαρτωλός, ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω. Ἐνα μόνον ξέρω, ὅτι ἤμουνα τυφλός, καὶ τώρα βλέπω.

Τοῦ εἶπαν πάλιν οἱ Φαρισαῖοι :

— Τί σοῦ ἔκανε ; Πῶς σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ βλέπεις ;

Ἀποκρίθηκεν ὁ τυφλός :

— Σᾶς τὸ εἶπα τόσες φορές, δὲν τὸ ἀκούσατε ; Γιατί θέλετε πάλιν νὰ τὸ ἀκούσετε ; Μήπως θέλετε καὶ σεῖς νὰ γίνετε μαθηταὶ του ;

Τὸν περιφρόνησαν τότε ἐκεῖνοι καὶ τοῦ εἶπαν :

— Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκεῖνου, ἐμεῖς εἵμαστε μαθηταὶ τοῦ Μωϋσῆ. Ἐμεῖς ξέρουμε ὅτι ὁ Θεὸς ὠμίλησε πρὸς τὸν Μωϋσῆ· αὐτὸν δὲν ξέρουμε ποιὸς τὸν ἔστειλε.

Ἀποκρίθηκε ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς :

— Αὐτὸ πού λέτε εἶναι ἄξιον θαυμασμοῦ, ὅτι δηλαδὴ σεῖς δὲν ξέρετε ποιὸς τὸν ἔστειλε, καὶ ὅμως μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια. Ξέρουμε δὲ ὅλοι ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἀλλὰ ὅποιος εἶναι θεοσεβὴς καὶ κάνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸν

ἀκούει ὁ Θεός. Ἐπειτα ποτὲ δὲν ἀκούσθηκε ὅτι ἓνας ἄνθρωπος ἄνοιξε τὰ μάτια ἑνὸς τυφλοῦ ἐκ γενετῆς, ἐπομένως ἂν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἦτο ἀπεσταλμένος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ κάνη τέτοια θαύματα.

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἀποκρίθησαν καὶ τοῦ εἶπαν :

—Σὺ εἶσαι ἐκ γενετῆς ἁμαρτωλός, καὶ σὺ θέλεις νὰ μᾶς διδάξης ;

Καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν Συναγωγὴν. Αὐτὸ τὸ ἔμαθε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι δηλ. τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν Συναγωγὴν, καὶ ἀφοῦ τὸν συνάντησε, τοῦ εἶπε :

—Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ;

Ἀποκρίθηκεν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν :

—Ποιὸς εἶναι αὐτός, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν ;

Εἶπεν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς :

—Νά, τὸν βλέπεις μπροστά σου, καὶ αὐτός, ποῦ σοῦ ὁμιλεῖ, αὐτός εἶναι.

Καὶ ἐκεῖνος εἶπε :

—Πιστεύω, Κύριε.

Καὶ τὸν ἐπροσκύνησεν.

Πόρισμα.—Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός. Εἰς τὸν Κόσμον τὸν ἔστειλεν ὁ Θεός.

ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

Λουκᾶ, κεφ. ΚΔ', στίχ. 36—53)

Ἡ εἰς Οὐρανοὺς ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν ἔστη εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς : Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμβοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς : Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ; Ἴδετε τὰς χεῖρας μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμί· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι τὸ πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς : Ἐχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε ; Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπποῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαβὼν

ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς : Οὗτοι οἱ λόγοι οὐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως καὶ τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Ὑμεῖς δὲ ἐστὲ μάρτυρες τούτων. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς. Ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἕξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ Ἱερῷ αἰνούντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

Ἑρμηνεία.—Ἐκείνον τὸν καιρὸν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἀνάστασίν του ἐκ νεκρῶν παρουσιάσθηκεν εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐστάθηκεν εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ τοὺς εἶπεν : Εἰρήνη ὑμῖν. Οἱ μαθηταὶ ἐτρόμαξαν, διότι ἐφοβήθησαν, τὰ ἔχασαν, καὶ ἐνόμιζαν ὅτι μπροστά τους εἶναι κάποιο φάντασμα. Διὰ τοῦτο εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς :

— Διατί εἴσθε ταραγμένοι, καὶ διατί βάζετε τέτοιες ιδέες εἰς τὸ μυαλό σας ; Ἰδέτε τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου, καὶ πεισθῆτε ὅτι ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι, ψηλαφήσατέ με καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι τὸ φάντασμα δὲν ἔχει σάρκα καὶ ὀστά, ὅπως βλέπετε ἐμένα νὰ ἔχω.

Αὐτὰ εἶπε καὶ ἔδειξε εἰς αὐτοὺς τὰ χέρια του καὶ τὰ πόδια του. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦσαν, ἀπὸ τῆς χαρᾶς τους, νὰ ἀπιστοῦν καὶ νὰ θαυμάζουν, εἶπεν εἰς αὐτούς : Ἐχετε τίποτε τὸ φσγώσιμον ἐδῶ ; Αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔδωκαν ἓνα μέρος ἀπὸ ψάρι ψητὸ καὶ λίγο μελόπητα, καὶ ἐκεῖνος τὰ ἐπῆρε καὶ τὰ ἔφαγε μπροστά τους. Καὶ τοὺς εἶπεν ἀκόμη :

— Αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια, ποὺ σὰς εἶπα, ὅταν ἀκόμη ἤμουνα μαζί σας, ὅτι δηλαδὴ πρέπει νὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλα τὰ γραμμένα εἰς τὸν Νόμον τοῦ Μωυσέως καὶ εἰς τὰς προφητείας τῶν Προφητῶν καὶ εἰς τοὺς Ψαλμούς.

Καὶ τότε ἐφώτισε τὸ νοῦ τους καὶ τοὺς ἔκανε νὰ καταλα-

βαίνουν τὰς Γραφάς, καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι ἔτσι ἦτο γραμμένο καὶ ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ, νὰ πάθῃ δηλαδή ὁ Χριστὸς καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ νὰ κηρυχθῇ μετάνοια εἰς τὸ ὄμομα αὐτοῦ καὶ συγχώρησις τῶν ἁμαρτιῶν, κἀνοντας ἀρχὴν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Σεῖς δέ, τοὺς εἶπεν ἀκόμη, εἴσθε μάρτυρες ὄλων αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ τώρα θὰ σὰς στείλω τὴν ὑπόσχεσιν, ποὺ ἐπῆρα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. Διὰ τοῦτο σεῖς νὰ μείνετε εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδυθῆτε τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς ὠδήγησε τοὺς μαθητὰς του ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἕως τὴν Βηθανίαν, ποὺ ἔκειτο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν του, καὶ ἐκεῖ ἐσήκωσε τὰ χέρια του καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ καθὼς τοὺς εὐλογοῦσε, ἄρχισε σιγὰ - σιγὰ νὰ χωρίζεται ἀπὸ αὐτούς καὶ νὰ ἀνεβαίνει εἰς τὸν Οὐρανόν. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἀφοῦ τὸν ἐπροσκύνησαν, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, αἰσθανόμενοι μεγάλην χαράν. Καὶ μετέβαιναν τακτικὰ εἰς τὸν Ναὸν αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

Πόρισμα.—Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ποὺ ἀνελήφθη εἰς τοὺς Οὐρανούς καὶ ἐκάθισε εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς εἰς τίς σαράντα ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν του, πρόκειται νὰ ἔλθῃ πάλιν, διὰ νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ — ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΤΗΣ Α' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
(Ἰωάννου, κεφ. ΙΖ', στίχ. 1—13)

Μία ώραία προσευχὴ τοῦ Κυρίου μας.

Κείμενον.—Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε : Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱὸς δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε, τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με σὺ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ, ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοῖς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον

σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν : ὅτι τὰ ρήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι παρὰ σοῦ ἐξήλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσί. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστὶ καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφή πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Ἐρμηνεία.—Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Ἰησοῦς, ὀλίγον πρὶν παραδοθῆ διὰ τὴν σταυρωθῆ, ἐσήκωσεν τὰ βλέμματά του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε :

—Πάτερ, ἔφθασεν ἡ ὥρα, δόξασε τὸν Υἱόν σου, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε, δόξασέ τον. καὶ τώρα, ὅπως τὸν ἐδόξασες πού τοῦ ἔδωκες τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἵνα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πού μοῦ ἔδωσες (τοὺς μαθητάς μου) δώσω καὶ ἐγὼ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ νὰ γνωρίζουν ἐσέ, τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ αὐτὸν πού σὺ ἀπέστειλες εἰς τὸν κόσμον, δηλ. τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ ἐγὼ μὲν σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς Γῆς, τὸ ἔργον, πού μοῦ ἀνέθεσες νὰ κάμω, τὸ ἐτελείωσα, καὶ τώρα δόξασέ με σὺ, Πάτερ, μὲ ἐκείνην τὴν δόξαν, πού εἶχα κοντὰ σου, πρὶν ἀκόμη ὁ κόσμος δημιουργηθῆ. Ἐφάνέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοῦ κόσμου, τοὺς ὁποίους μοῦ ἔδωσες σὺ. Ἦσαν ἰδικοί σου, καὶ τοὺς ἔδωκες εἰς ἐμένα, αὐτοὶ τὰς ἐντολάς σου ἔχουν τηρήσει. Τώρα ἀκόμη ἐκατάλαβαν, ὅτι ὅλα ὅσα μοῦ ἔδωσες, προέρχονται ἀπὸ ἐσένα : διότι τὴν διδασκαλίαν, πού μοῦ ἔδωσες, τὴν ἐδίδαξα εἰς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβαν καὶ ἔνοιωσαν ἀληθινά, ὅτι ἐγὼ ἐβγήκα ἀπὸ σένα, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες εἰς τὸν κόσμον. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν σὲ παρακαλῶ, δὲν σὲ παρακαλῶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ περὶ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους μοῦ ἔδωσες (δηλ. περὶ τῶν μαθητῶν μου), διότι εἶναι ἰδικοί σου ἄνθρωποι, καὶ ὅλοι οἱ ἰδικοί μου εἶναι ἰδικοί σου, καὶ οἱ ἰδικοί σου ἰδικοί μου, καὶ ἐγὼ

μέ αὐτοὺς ἔχω δοξασθῆ. Σὲ παρακαλῶ περὶ αὐτῶν, διότι ἐγὼ τῶρα φεύγω ἀπὸ τὸν κόσμον, ἐνῶ αὐτοὶ μένουν ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον, ἐγὼ δὲ ἔρχομαι κοντά σου. Πάτερ ἄγιε, διαφύλαξε εἰς τὴν πίστιν σου αὐτούς, ποὺ μοῦ ἔδωσες, διὰ νὰ εἶναι ἐνωμένοι, ὅπως καὶ ἐμεῖς εἴμαστε ἐνωμένοι. Ἐφ' ὅσον ἤμουνα μαζί τους εἰς τὸν κόσμον, ἐγὼ τοὺς διεφύλασσα εἰς τὴν πίστιν σου, ὅσους μοῦ ἔδωσες τοὺς διεφύλαξα, καὶ κανένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἔχασε τὴν πίστιν του, παρὰ μόνον ἕνας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, (ὁ Ἰούδας) ἵνα ἡ Γραφή ἐκπληρωθῆ. Τώρα δὲ ἔρχομαι κοντά σου, καὶ αὐτὴν τὴν προσευχὴν τὴν κάνω εὐρισκόμενος ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἔχουν τὴν ἰδικὴν μου χαρὰν πλήρη μέσα τους.

Πόρισμα.— Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πάντοτε παρακαλεῖ τὸν Πατέρα καὶ Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ὄλων.

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ—ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ
(Ἰωάννου' κεφ. Ζ', στίχ. 37—52 καὶ Η΄, 12—13)

Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὅπως ὁ Χριστός.

Κείμενον.— Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλη τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων : Ἐὰν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἔδοξασθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον : Οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον : Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον : Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται ! Οὐχὶ ἡ Γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βεθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν ὁ Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται ;

Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι : Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν ; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται : Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι. Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε ; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων ; Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ

μὴ γινώσκων τὸν Νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσιν. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἔλθων νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν : Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γινῶ τί ποιεῖ ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ. Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγήγερται. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων : Ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Ἑρμηνεία.—Τὴν τελευταίαν ἡμέραν, τὴν ἐπίσημον, τῆς ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας, ὅτε οἱ ἱερεῖς ἔφερον ἀπὸ τὴν πηγὴν Σιλωὰμ τὸ εὐλογημένο νερὸ (=τὸν ἁγιασμόν), ἐστάθηκεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναόν, ὅπου ἐγίνετο ἡ τελετὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ ἐφώναζε δυνατὰ :

—“Ὅποιος διψᾷ, νὰ ἔλθῃ κοντὰ μου καὶ νὰ πιῇ. Διότι ὅποιος πιστεύει εἰς ἐμένα, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή (Ζαχ. ΙΔ', 8 καὶ Ἡσαΐου ΙΒ', 3 κλπ.), ἀπὸ τὴν κοιλίαν του θὰ ἀναβλύσουν ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος (Ἰωάν. Δ', 11—16).

Τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ Κύριος ἐννοῶν τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὅποιον ἔμελλον νὰ λαμβάνουν ὅσοι πιστεύουν εἰς αὐτόν. Διότι ἕως τότε δὲν εἶχεν ἔλθει τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὸν Κόσμον, ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἀκόμη δὲν εἶχε δοξασθῆ (=*ἀναστηθῆ καὶ ἀναληφθῆ* εἰς οὐρανούς). Πολλοὶ λοιπὸν ἀπὸ τὸν λαόν, πού ἄκουσαν τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν, ἔλεγαν. Αὐτὸς εἶναι ἀλήθεια ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγαν : Αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός. Καὶ ἄλλοι πάλιν ἔλεγαν, Μπα, εἶναι δυνατόν ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστός ; Δὲν λέγει ἡ Γραφή, ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ κατάγεται ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Δαβὶδ καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν Βηθλεέμ, ἀπ' ὅπου κατάγεται ὁ Δαβὶδ ; Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ φιλονικοῦν ἐξ αἰτίας του. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς ἠθελαν νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε νὰ βάλῃ τὰ χέρια του ἐπάνω του. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Φαρισαίων, οἱ ἀπεσταλμένοι νὰ τὸν συλλάβουν (ἴδε τὸν στίχον 32 τοῦ ἰδίου κεφαλαίου). Διὰ τοῦτο ἐπέστρεψαν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον εἰς αὐτοὺς ἐκεῖνοι :

—Διατί δὲν μᾶς τὸν ἐφέρατε ; Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται :

—Δὲν ἐτολμήσαμεν νὰ τὸν πιάσωμεν, διότι ποτὲ δὲν ὠμίλησεν ἔτσι κανένας ἄνθρωπος, ὅπως ὁμιλεῖ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἀποκρίθησαν λοιπὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ εἶπαν εἰς αὐτούς :

—Μήπως καὶ σεῖς πλανηθήκατε καὶ ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν ; Ἡ μήπως κανεῖς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους ; Κανεῖς βέβαια ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὄχλον αὐτὸν— τὸν ἀμόρφωτον— ποὺ δὲν γνωρίζει τὸν Νόμον, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι καταραμένοι. Καὶ τότε λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτούς : (αὐτὸς ποὺ ἦλθε ἐν καιρῷ νυκτὸς πρὸς τὸν Ἰησοῦν (Ἰωάν. Γ', 1—2, ποὺ ἦτο ἓνας ἐκ τῶν Φαρισαίων).

—Μήπως ὁ νόμος μας καταδικάζει τὸν ἄνθρωπον, πρὶν ὁ δικαστὴς ἀκούσῃ ἀπὸ αὐτὸν καὶ μάθῃ τί πράττει ;

Ἄλλὰ οἱ Φαρισαῖοι ἀποκρίθησαν καὶ τοῦ εἶπαν :

—Μήπως καὶ σὺ εἶσαι Γαλιλαῖος ; (μήπως δηλ. καὶ σὺ εἶσαι μαθητὴς αὐτοῦ τοῦ Γαλιλαίου). Ἐρεύνησε τὴν Γραφὴν καὶ μάθε ὅτι κανένας προφήτης δὲν προήλθεν ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ὠμίλησε πρὸς τὸν ὄχλον λέγων :

—Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὅποιος μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θά περπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ μέσα του θά ἔχη τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Πόρισμα.—Μόνον ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ ὁ ἀληθινὸς Θεός.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ Α' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ—ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

(Ματθαίου, κεφ. ΙΗ', στίχ. 10-20)

Δὲν πρέπει νὰ περιφρονοῦμεν τοὺς ἄλλους.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος : Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δοκεῖ ; Ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον ; Καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀποληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξύ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου, ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο

μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῆ πᾶν ρῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, οὐδὲν ἐὰν αἰτήσωσιν, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Οὐ γὰρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Περίληψις.—Τὰς ἐντολάς αὐτάς δίνει ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς του. Τοὺς λέγει νὰ μὴ περιφρονήσουν ποτὲ κανένα ἄνθρωπον, ὅσον πτωχὸς καὶ ἄσημος εἶναι οὗτος. Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς παραπλανηθῆ καὶ ἀμαρτήσῃ, προσπάθησε νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν μὲ κάθε τρόπον. Ἄν ὅμως δὲν τὸ κατορθώσῃ, ἄφησέ τον τὸν ἄνθρωπον αὐτόν. Ἄν τὸν συγχωρήσετε, θὰ εἶναι συγχωρημένος, ἂν ὄχι, δὲν θὰ εἶναι συγχωρημένος καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν. Τέλος, τοὺς λέγει, ὅ,τι θέλετε νὰ ζητήσετε ἀπὸ τὸν Θεόν, νὰ τὸ κάμετε ὅλοι μαζί. Καὶ ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τὸ δώσῃ. Διότι ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας.

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ—ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ
(Ματθαίου, κεφ. Ι΄, στίχ. 32, 33, 37, 38 καὶ ΙΘ΄, στίχ. 27—30)

Ὁ Χριστὸς ζητεῖ αὐταπάρνησιν.

Κείμενον.—Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς: Πᾶς ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτόν καγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστί μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστί μου ἄξιος, καὶ ὁς οὐ λαμβάνει τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστί μου ἄξιος.

Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ: Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς: Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὁς ἀφήκε οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λή-

φεται, καὶ ζῶν ἁίῳν κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ-
τοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Περίληψις.— Ἐδῶ ὁ Κύριος μακαρίζει τοὺς ἀνθρώπους ἐκεί-
νους, οἱ ὅποιοι ἀφήνουν τὰ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ ἀκολουθοῦν αὐτόν.
Λέγει δὲ αὐτά, διότι ἔχει ὑπ' ὄψιν τοῦ τὴν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν
τῶν Χριστιανῶν, ὅτε οἱ ἅγιοι πάντες χάριν τοῦ Χριστοῦ ἐθυσία-
σαν καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς των, καὶ μὲ
αὐταπάρνησιν ἐβάδισαν τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Τὸ παρά-
δειγμα αὐτῶν πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅταν
κινδυνεύῃ ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ.

24 Ἰουνίου. **Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.**

(Λουκᾶ, κεφ. Α', 1—25 καὶ 57—68 καὶ 75—76 καὶ 80)

Ὁ Ἰωάννης ὁ Προφήτης τοῦ Κυρίου.

(Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἂν πέσῃ Κυριακὴν πρὶν τελειώσῃ τὸ Πεντηκοστάριον
ἢ τὴν Τετάρτην τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως,
Εὐαγγέλιον ἔχει τῆς Κυριακῆς ἢ τῆς ἑορτῆς, ὄχι τοῦ προδρόμου Ἰω-
άννου. Ἐν πέσῃ ὅμως τὴν Κυριακὴν τῶν Ἀγίων Πάντων ἢ ἄλλην Κυρια-
κὴν ἔξω ἀπὸ τὸ Πεντηκοστάριον, τότε Εὐαγγέλιον λέγεται τοῦ ἁγίου καὶ
ὄχι τῆς Κυριακῆς).

29 Ἰουνίου.— **Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.**

(Ματθαίου, κεφ. ΙΣΤ', στίχ. 13—19)

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου καὶ τῶν Ἀποστόλων ὅλων.

*Ὅποιανδὴποτε Κυριακὴν ἂν πέσῃ ἡ ἑορτὴ, Εὐαγγέλιον λέγεται τῶν
ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ αὐτὴ ἡ Κυριακὴ τῶν ἁγίων
Πάντων ἂν εἶναι).

30 Ἰουνίου.— **Ἡ σύναξις τῶν δώδεκα Ἀποστόλων**

(Ματθαίου, κεφ. Θ' στίχ. 36 καὶ Ι', 1—8)

Τὰ ὀνόματα καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν Δώδεκα.

(Ἡ ἑορτὴ δυνατὸν νὰ πέσῃ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων ἢ ἄλ-
λην Κυριακὴν ἐκτὸς τοῦ Πεντηκονταρίου, ὅτε Εὐαγγέλιον λέγεται τῶν
ἁγίων Ἀποστόλων).

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. Δ΄, στίχ. 10—24)

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΣΤ΄, στίχ. 22—34)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ (τῆς Δ΄ Οικουμενικῆς Συνόδου)

(Ματθαίου, κεφ. Ε΄, στίχ. 14—20)

(Τὴν Κυριακὴν ποῦ θὰ πέσῃ ἀπὸ 13—19 Ἰουλίου, λέγεται τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Πατέρων).

Κείμενον καὶ Ἑρμηνείαν καὶ Πόρισμα ἴδε εἰς τὴν σελ. 51, 30 Ἰανουαρίου, τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. Η΄, στίχ. 5—14)

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. Η΄, στίχ. 28—34

καὶ κεφ. Θ΄, 1—2)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. Θ΄, στίχ. 1—8)

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. Θ΄, στίχ. 27—25)

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΙΔ΄, στίχ. 14—22)

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΙΔ΄, 22—34)

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΙΖ΄, στίχ. 14—23)

6 Αὐγούστου.—**Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος**

(Ματθαίου, κεφ. ΙΖ΄, στίχ. 1—9)

(Ἡ περικοπὴ αὐτὴ λέγεται καὶ ὅταν ἄκομη ἡ ἑορτὴ πέσῃ ἡμέραν Κυριακῆν, ἡ δὲ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς παραλείπεται).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΙΗ΄, στίχ. 25—35)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΙΘ΄, στίχ. 16—26)

15 Αὐγούστου.—**Ἡ Κοίμησις τῆς Παναγίας**

(Λουκά, κεφ. Ι΄, στίχ. 38—42 καὶ ΙΑ΄, 27—29)

(Ἡ ἑορτὴ ἂν πέσῃ Κυριακῆν, ἔχει Εὐαγγέλιον τῆς Κοιμήσεως καὶ ὄχι τῆς Κυριακῆς. Τὸ τῆς Κυριακῆς παραλείπεται).

Κείμενον, **Ἑρμηνείαν** καὶ **Πόρισμα** ἴδε 21- Νοεμβρίου, σελ. 31. Τὰ Ἑσόδεια τῆς Θεοτόκου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΚΑ΄, στίχ. 33—42)

29 Αὐγούστου.—**Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου**

(Μάρκου, κεφ. ΣΤ΄, στίχ. 14—30)

(Καὶ Κυριακῆν ἂν πέσῃ ἡ ἑορτὴ, Εὐαγγέλιον ἔχει τοῦ Προδρόμου).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου, κεφ. ΚΒ΄, στίχ. 2—14)

ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΙΕ΄, ΙΣΤ΄ καὶ ΙΖ΄ Ματθαίου

Ἴδε σελ. 60, 57, 56 τοῦ παρόντος.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΑ ΕΤΩΝ 1952—1955 (1)

1952 Δίσεκτον.

6	Ἰανουαρίου	Εὐαγγ. Τῶν Θεοφανείων	6	Ἰουλίου	Κυρ. Δ' Ματθαίου
13	»	Κυρ. Μετὰ τὰ Φῶτα	13	»	Εὐαγγ. Πατέρων
20	»	» IB' Λουκᾶ	20	»	Κυρ. ΣΤ' Ματθαίου
27	»	» IE' »	27	»	» Ζ' »
3	Φεβρουαρίου	» IZ' Ματθαίου	3	Αὐγούστ.	» Η' »
10	»	» ΙΣΤ' Λουκᾶ (Τελ. καὶ Φαρισαίου)	10	»	» Θ' »
17	»	» ΙΖ' Λουκᾶ (Ἀσώτ.)	17	»	» Ι' »
24	»	» Ἀπόκρως	24	»	» ΙΑ' »
2	Μαρτίου	» Τυροφάγον	31	»	» ΙΒ' »
9	»	» Α' Νηστειῶν	7	Σεπτεμβρ.	» Πρὸ Ὑψώσ. Σ.
16	»	» Β' »	14	»	Εὐαγγ. Ὑψώσεως Τ. Σταυροῦ
23	»	» Γ' »	21	»	Κυρ. Μετὰ Ὑψ. Τ. Σ.
30	»	» Δ' »	28	»	» Α' Λουκᾶ
6	Ἀπριλίου	» Ε' »	5	Ὀκτωβρ.	» Β' »
13	»	» Βαίτων	12	»	» Γ' »
20	»	» Πάσχα	19	»	» Δ' Λουκᾶ
27	»	» Θωμᾶ	26	»	» ΣΤ' »
4	Μαΐου	» Μυροφύρον	2	Νοεμβρ.	» Ε' »
11	»	» Παραλύτου	9	»	» Ζ' »
18	»	» Σαμαρείτιδος	16	»	Εὐαγγ. Ματθαίου
25	»	» Τυφλοῦ	23	»	» Θ' Λουκᾶ
1	»	Εὐαγγ. Πατέρων	30	»	Εὐαγγ. Ἀποστόλου Ἀνδρέου
8	»	Κυρ. Πεντηκοστῆς	7	Δεκεμβρ.	Κυρ. Ι' Λουκᾶ
15	»	» Α' Ματθαίου (Ἁγίων Πάντων)	14	»	» Προπατόρων
22	»	» Β' Ματθαίου	21	»	» Πρὸ Χριστοῦ Γεννήσεως
29	»	Εὐαγγ. Πέτρου καὶ Παύλ.	28	»	» Μετὰ Χρ. Γένν.

(1) Σημειώνονται τὰ Εὐαγγέλια, πού πρέπει νὰ ἀναγνωσθοῦν ἐκάστην Κυριακῇ, τῆς ἀντιστοίχου ἡμερομηνίας.

4	Ἰανουαρίου	Κυρ.	Πρὸ Φώτων	12	Ἰουλίου	Κυρ.	Ζ' Ματθαίου
11	»	»	Μετὰ Φῶτα	19	»	Εὐαγγ. Πατέρων	
18	»	»	ΙΕ' Λουκᾶ	26	»	Κυρ. Θ' Ματθαίου	
25	»	»	ΙΣΤ' »	2	Αὐγούστ.	»	Γ' »
1	Φεβρουαρίου	»	ΙΖ' »	9	»	»	ΙΑ' »
8	»	»	Ἀπόκρῳ	16	»	»	ΙΒ' »
15	»	»	Τυροφάγου	23	»	»	ΙΓ' »
22	»	»	Α' Νηστειῶν	30	»	»	ΙΔ' »
1	Μαρτίου	»	Β' »	6	Σεπτεμβ.	»	ΙΕ' »
8	»	»	Γ' »	13	»	»	Πρὸ Ὑψώσεως
15	»	»	Δ' »	20	»	»	Μετὰ Ὑψωσιν
22	»	»	Ε' »	27	»	»	Α' Λουκᾶ
29	»	»	Βαῖων	4	Ὀκτωβρ.	»	Β' »
5	Ἀπριλίου	»	Πάσχα	11	»	»	Δ' »
12	»	»	Θωμᾶ	18	»	Εὐαγγ. Ματθαίου	
19	»	»	Μυροφόρων	25	»	Κυρ. ΣΤ' Λουκᾶ	
26	»	»	Παραλύτου	1	Νοεμβρ	»	Ε' »
3	Μαΐου	»	Σαμαρείτιδος	8	»	»	Ζ' »
10	»	»	Τυφλοῦ	15	»	»	Η' »
17	»	Εὐαγγ. Πατέρων		22	»	»	Θ' »
24	»	Κυρ. Πεντηκοστῆς		29	»	»	ΙΓ' »
31	»	»	Α' Ματθαίου	6	Δεκεμβρ.	»	Γ' »
7	Ἰουνίου	»	Β' »	13	»	»	ΙΑ' »
14	»	»	Γ' »	20	»	»	Πρὸ Χρισ. Γέν.
21	»	»	Δ' »	27	»	»	Μετὰ Χρ. Γέν.
28	»	»	Ε' »				
5	Ἰουλίου	»	ΣΤ' »				

3	Ἰανουαρίου	Κυρ.	Πρὸ Φώτων	11	Ἰουλίου	Κυρ.	Δ' Ματθαίου
10	»	»	Μετὰ Φῶτα	18	»	Εὐαγγ. Πατέρων	
17	»	»	ΙΒ' Λουκᾶ	25	»	Κυρ. ΣΤ' Ματθαίου	
24	»	»	ΙΔ' »	1	Αὐγούστ.	» Ζ' »	
31	»	»	ΙΕ' »	8	»	» Η' »	
7	Φεβρουαρίου	»	ΙΖ' Ματθαίου	15	»	Εὐαγγ. Θεοτόκου	
14	»	»	ΙΣΤ' Λουκᾶ	22	»	Κυρ. Γ' Ματθαίου	
21	»	»	ΙΖ' »	29	»	Εὐαγγ. Προδρόμου	
28	»	»	Ἀπόκρῳ	5	Σεπτεμβρ.	Κυρ. ΙΒ' Ματθαίου	
7	Μαρτίου	»	Τυροφάγου	12	»	» Πρὸ Ὑψώσεως	
14	»	»	Α' Νηστειῶν	19	»	» Μετὰ Ὑψώσιν	
21	»	»	Β' »	26	»	Εὐαγγ. Εὐαγγ. Λουκᾶ	
28	»	»	Γ' »	3	Ὀκτωβρ.	» Β' Λουκᾶ	
4	Ἀπριλίου	»	Δ' »	10	»	» Γ' »	
11	»	»	Ε' »	17	»	» Δ' »	
18	»	»	Βαΐων	24	»	» ΣΤ' »	
25	»	»	Πάσχα	31	»	» Ε' »	
2	Μαΐου	»	Θωμᾶ	7	Νοεμβρ.	» Ζ' »	
9	»	»	Μυροφόρου	14	»	» Η' »	
16	»	»	Παραλύτου	21	»	» Εἰσοδ. Παναγ.	
23	»	»	Σαμαρείτιδος	28	»	» ΙΓ' Λουκᾶ	
30	»	»	Τυφλοῦ	5	Δεκεμβρ.	» Γ' »	
6	Ἰουνίου	Εὐαγγ.	Πατέρων	12	»	» ΙΑ' »	
13	»	Κυρ.	Πεντηχοστῆς	19	»	» Πρὸ Χρ. Γεν.	
20	»	»	Α' Ματθαίου	26	»	» Μετὰ Χρ. Γέν.	
27	»	»	Β' »				
4	Ἰουλίου	»	Γ' »				

1955

2	Ἰανουαρίου	Κυρ.	Πρὸ Φάτων	10	Ἰουλίου	Κυρ.	Ε' Ματθαίου
9	»	»	Μετὰ Φῶτα	17	»	Εὐαγγ. Πατέρων	
16	»	»	ΙΒ' Λουκᾶ	24	»	Κυρ.	Ζ' Ματθαίου
23	»	»	ΙΕ' »	31	»	»	Η' »
30	»	Εὐαγγ.	Τριῶν Ἱεραρ.	7	Αὐγούστου	»	Θ' »
6	Φεβρουαρίου	Κυρ.	ΙΣΤ' Λουκᾶ	14	»	»	Ι' »
13	»	»	ΙΖ' »	21	»	»	ΙΑ' »
20	»	»	Ἀπόκρως	28	»	»	ΙΒ' »
27	»	»	Τυροφάγου	4	Σεπτεμβρ.	»	ΙΓ' »
6	Μαρτίου	»	Α' Νηστειῶν	11	»	»	Πρὸ Ὑψώσεως
13	»	»	Β' »	18	»	»	μετὰ Ὑψωσιν
20	»	»	Γ' »	25	»	»	Α' Λουκᾶ
27	»	»	Δ' »	2	Ὀκτωβρ.	»	Β' »
3	Ἀπριλίου	»	Ε' »	9	»	»	Γ' »
10	»	»	Βαῶν	16	»	»	Δ' »
17	»	»	Πάσχα	23	»	»	ΣΤ' »
24	»	»	Θωμᾶ	30	»	»	Ε' »
1	Μαΐου	»	Μυροφόρου	6	Νοεμβρ.	»	Ζ' »
8	»	»	Παραλύτου	13	»	»	Η' »
15	»	»	Σαμαρειτιδος	20	»	»	Θ' »
22	»	»	Τυφλοῦ	27	»	»	ΙΓ' »
29	»	Εὐαγγ.	Πατέρων	4	Δεκεμβρ.	»	Ι' »
5	Ἰουνίου	Κυρ.	Πεντηκοστῆς	11	»	»	ΙΑ' »
12	»	»	Α' Ματθαίου	18	»	»	» Πρὸ Χρ. Γεν.
19	»	»	Β' »	25	»	Εὐαγγ.	Χριστουγέννων
26	»	»	Γ' »				
3	Ἰουλίου	»	Δ' »				

0020560972
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

